

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Hier!

Budapest, október 16.

(V.) A *zde* fellázadt a *hier* ellen, tehát kurta vasra veretik a *jelen*: — a katonai bölcseségnek im ez a legujabb mesterműve. Az ember azt hinné, káprázik a szeme, mikor olvassa, hogy Debrecenben öt napi árisztomra vetettek katonáék egy magyar fiút, a mért az ellenőrzési szemlén nem *hier*-t kiáltott, hanem azt, hogy *jelen*. Debrecenben talán csak mégis föltehető, hogy aki ott látott napvilágot s ott él, az *igazán* nem tud németül; aki pedig nem tud németül magyar ember léte, azt ezért a tulajdonságáért áristommal büntetni, akárhogyan forgassuk is a dolgot, mégis csak bolond dolog. Aki ezt a büntetést kimérte, azt a tiszt urat nagyon is elragadta a szolgálati buzgósága. Tovább ment, semmint helyesen mehetett volna, sőt tovább, semmint szabad lett volna mennie. A hadsereg, bármi legyen a szolgálati nyelve, *közös* hadsereg: együttesen Magyarország és Ausztriáé, az egyiké tehát épp olyan mértékben, mint a másiké. Aki nagyon szereti a német nyelvet, az lenézhet vagy sajnálhat mindenkit, aki nem tud németül; de magyar állampolgárt azért büntetni, mivel a magyar állam hivatalos nyelvén kívül mást nem tud beszélni, józanul nem lehet és igazságosan nem szabad.

Más volt a prágai *zde* és megint más a debreceni *jelen*. Prágában tartalékos *tisztek* röpitették oda a *zde* szót az ellenőrzési szemlét tartó katonai hatóság elé. A tiszt tud németül, *tartozik* németül tudni; s ha németül tudván, mégis cseh nyelven jelenkezik fölöttes parancsnokságánál, ebben a cselekvésében igen is van zendülés a hadseregnek egysége s az ennek biztosítékául és jelképeül szolgáló hivatalos nyelv ellen. A *zde* ott a Moldva partján tüntetés volt s ezt méltán követhette nyomom a büntetés. Abban a szócskában egy *politikai*

türevés jelentkezett, amely nem fér össze a hadsereg alkotmányával s amely szét akarja repeszteni a federalizmus dinamitájával a hadsereg vezérleti, vezényleti és szervezeti egységét, noha ezt az egységet a közjogi kiegyezés Magyarország és Ausztria alkotmányának oltalma alá helyezi. Így minősítették katonai részről a prágai katonatisztek *zdejét*; s habár kegyetlen dolog, ha valakinek azért kell tisztí kardbójját elvesztenie, mert anyanyelvét nagyon szereti, de a *törvény* szempontjából meg volt állapítható a tüntetés ténye és a zendülés akarata, az ilyesemben pedig méltán nem ért tréfát a katonaság. Ám Debrecenben nem *tiszt*, hanem közlegény volt az áldozat. A legénység nem tartozik németül tudni s aki Debrecenben ellenőrzési szemlét tart, az bizony jóakarátának tulságos megfizetése nélkül is fölteheti az odaváló emberrel, hogy *öszintén* nem tud németül, hogy nem *telteti* e nyelvnek nem tudását. Hát aki csak magyarul tud s ezenfelül semmiképpen nem is tartozik németül tudni, annak a *jelen* kiáltása eshetik-e ugyanolyan beszámítás alá, mint a sovinszta cseh tisztek egyszótagu lázadása? Azt kell ebben az esetben keresni, volt-e s lehetett-e *animus dolendi* abban a magyar rezervistában? Szándék nélkül nincs vétség: ennyit a katonatisztek is tartoznak tudni, mert ezt a tudást nem a jurisprudencia, hanem a közönséges, józan ész és a méltányosság ösztöne sugallja. Nos hát, a vétség szándoka nem lehetett benn a debreceni áldozatban. Aki azt sem tudja, miféle fán termett a *hier*, az nem dachból mondja így, hogy *jelen*. Azt a debreceni rezervistát nem *büntetni* kellett volna, hanem *kioktatni*. Nyilván elfelejtette, hogy mikor aktív szolgálatát végezte, akkor nevével szólítatván, a *hier* szóval kellett jelentkeznie. Elfelejtette ezt, amint elfelejtette valamely fejtverfogást, vagy valamely kürtjelet. Feledékenyséért igazságosan még dorgálás is alig jár, hát még elzáratás.

Olvassuk azt is, hogy itt Budapesten ugyanezért a bünért éktelenül le is szídták egy tartalékos katonát. Nem tudjuk, megtörtént-e csakugyan az eset. Ha nem történt meg, várjuk a cáfolatot. Reméljük is, hogy az erre vonatkozó híresztelés nem marad cáfolatlanul. Mód nélkül bosszantónak találók, ha a debreceni igazságtalan szigort itt a fővárosban még cikornyás káromkodásokkal élesitenék. Meg kell ám mégis gondolniok a tiszt uraknak, hogy az a katoná, aki nem tud németül s csupán ezért jelentkezik magyar anyanyelvén, büntetlennek tudja magát s a feléje szórt szidalmakat tehát nemcsak egyénileg fájlalja, hanem méltán érzi bennük nemzeti önérzetének inzultálását is. Ebből aztán olyan hangulat fakad, amelynek felidézése nem áll a katonai hatóságnak sem jogában, sem érdekében.

A közös hadsereg törvényszerű egységének elvi álláspontjából mondtuk el ezeket. Feltétlen hívei vagyunk a közjogi kiegyezésnek, tehát nem kívánjuk a hadsereg kettéválasztását. De mennél öszintébben állunk a közös hadsereg intézménye mellett, annál rosszabbul esik látnunk, hogy a tisztikar némely tagjában a szolgálati buzgóság tulmegy azon a határvonalon, amelyet a törvény és a méltányosság, a jog és az igazságszeretet von meg. Akik a hadsereget szembeállítják a törvényes és természetes állapottal; akik magyar katonákat olyasmért büntetnek; amiért legfeljebb figyelmeztetést érdemelnek; akik a zendülő *zde*-t ürügyül használják fel a jöhíszemű *jelen* üldözésére: azok a véderő közös intézményét kikapcsolják a magyar nemzet rokonszenvéből. Ugyan világosítsa fel a közös hadügyminiszter a maga tisztjeit, hogy aki *csak* magyarul tud, az nem érdemel ugyanolyan elbánást, mint azok a prágai tartalékos tisztek, akik *tartoznak, de nem akarnak* németül beszélni.

T Á R C A.

Barabás.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —
Irtá: Lyka Károly.

Azt hittük eddig, hogy az öreg Barabás Miklós a legihivebb tolmácsa a régi Pest nyárs-polgár-világának. Képeinek nyelve, fakturája, egész megjelenése azt a vértékű, limonádés szentimentalizmust sugározza magáról, amelyet oly szörnyen meguntunk s amelynek láttára égnek mered a hajunk. Néhány száz festménye, amelyet itt is, ott is láttunk, fagyosan korrekt, kihívóan erőnyes, egy mákszemnyi tévedés nélkül. Az apáca-kolostorok rideg tisztaságát éreztük rajtuk. Sehol sem buvík elő a sima és kifent vásznakon valamely festői temperamentum, valami azokból az apró rakoncátlankodásokból, ami szeszt ad egy-egy munkának. Oly szabatosan festett, amennyire az ő korában csak lehetett. Elhiszszük, hogy az akkori Pest és az akkori Magyarország, amelynek szívét Czuezor vagy Bajza lágy epekedései meghatották, Barabást fölkapta. Annak a kornak, azoknak az embereknek ez kellett.

Most azonban elismerjük, hogy Barabásról alkotott véleményünkön változtatott az a kiállítás, amelyet a Képzőművészeti Társulat rendezett az ő műveinek egy részéből. Ez természetes, mert hisz eddig csak néhány száz képét láttuk, holott az öreg ur körülbelül ötezer és száz festményből álló *bagage artistique*-kel vonult

be a mi műtörténetünkbe. Ennek a rengeteg termelőképességnek sokszor már gyárias volt a jellege. Mi csoda, ha néhány ezer Barabás-képéppenséggel nem köti le érdeklődésünket s az a kevés, amelyet a hátralevő részből figyelmesen megnézünk, semmi más hatással nincsránk, mint valamely közepes, a polgári izlésnek engedményeket tevő, művészi ambíció nélkül szükölködő festő szokványmunkája. Annak a sok olajképnek, amelylyel Barabás művészi hagyatékából a Múcsarnok több termét tele aggtatták, színe-java már lekötí figyelmünket. Kis vízfestményei és rajzai közt pedig vannak olyanok is, amelyek arról győznek meg minket, hogy jelentékeny, kimagasló tehetséggel van dolgunk.

Nagy a különbség Barabás olajképei — főképp arképei — és a kis munkák közt. Akkorra, hogy szinte két ember munkájának tartanók ezt a gyűjteményt. És csakugyan két ember kezeműve ez: a fiatal Barabás, aki hérvél nélkülü egy are, egy alak, egy tájérslet lerajzolásának — s az idősb, férfikorát élő Barabásé, aki Pest nyárs-polgárai közt telepedett le, sebbel-lobbal rajzolt és festett műmolléketeket a lapok számára és hihetetlen szaporasággal ellátta az öszszes tehetősebb magyar családokat arképpel. Mi az előbbi nagyra becsüljük, az utóbbiban áldozatot látunk. Ha Barabás nem hagyja el Olaszországot, hogy a pesti rakpart Nákó-házában üssön tanyát, ha nem engedi magát az újságok önző hízogésétől és a nyárs-polgárok tapsaitól elvakítani, azt hiszszük, nevezetes munkákat láttunk volna tőle. Addig, míg nem szívta magába a régi Pest poshadt levegőjét, egészen más ember volt. Tessék ezen a kiállításon megtekinteni a harmincas és negyvenes évekből fennmaradt vízfestményeit és

rajzait s meg fognak győződni arról, hogy Barabás jelentékeny tehetséget áldozott föl Pestnek. Temperamentuma akkor sem volt szenvedélyes, sem extravaganeciákat kedvelő. Nem volt forradalmi vérmérsék: inkább izléses, szolid humorban, eszöndes szépségben gyönyörködő lélek. De akkor volt benne üdéség és erő, két tulajdonság, amelyet később a pesti élet egészen kimart belőle. Minő gondatlan bátorsággal festette meg a csákljai szakadékok Erdélyben (314. szám), mily modern temperamentummal meri a kék és lila árnyékok odavetni a magas sziklafalak mélységeibe! Ez a vízfestmény 1834-ből való, tehát kora ifjuságából. Még fiatalabb volt, amidőn Romániában megrajzolta Rosetti Miklós arképét. Kevés eszközzel hatalmas erőt varázsolt erre az érdekes arera, a szemöldökök erőis iveri, az arc fölépítése, az orr és száj egyszerű jellemzése élkén emlékeztetnek a legjobb francia századeleji litográfusokra (346. szám). Azután jönnek az olaszországi évek, Velence és Róma. Szerencsére, nem elégedett ott abba a teoretizáló német társaságba, amelynek hatása oly kegyetlenül megbénította a német művészetet. Rajzolt és festett embereket és tájakat. Rómában kelt a 318. sz. vízfestmény: homoksziklás tengerpartra kivont bárka, mellette messzi elhullámszik a tenger. Ez a kis kép a kiállítás gyöngyei közül való. Ugyanevak 1835-ből való a „Vihar Castellamare alatt” című, amely kevésbé közvetlen, de szintén jó munkája. A Montblanc vidéke más szélesebb, színben és előadásban erősebb: a hatalmas s éppen nem édeskesen kék hegyláncok alatt széles fönksik terül el, melynek temérdek apró részlete oly egyszerűen s oly kevés aprózással van előadva, amilyenre alig talál

BELFÖLD.

Budapest és Bécsben. Mint előre jeleztük, gróf Clary osztrák miniszterelnök a reggel *Krauzoluczi* lovagzal, az osztrák pénzügyminiszterium vezetőjével Budapestre érkezett. Az osztrák miniszterek délelőtt fél 11 órakor a miniszterelnökségbe hajtottak, ahol *Szöll Kálmán* miniszterelnök *Lukács László* pénzügyminiszter társaságában fogadta őket. A miniszterek mintegy másfél óra hosszat voltak együtt s megvitták azokat a közügyeket, amelyek még az idén elintézésre várnak, nevezetesen a delegációk összehívásával s a kvótabizottságok működésével kapcsolatos kérdéseket, valamint azt az álláspontot is, melyre a két kormány a közös költségvetés egyneműfűgő kérdésében helyezkedni fog. *Clary* grótot fél 1 órakor, miután a magyar kormány többi tagjait is meglátogatta, a király külön kihallgatáson fogadta, mire az osztrák miniszterek a délutáni gyorsvonattal visszautaztak Bécsbe. *Szöll Kálmán* miniszterelnök és *Lukács László* pénzügyminiszter is velük utazott az osztrák fővárosba, ahol holnap közös miniszteri tanácskozás lesz a közös költségvetés megállapítása céljából. E tanácskozás alkalmasint még a holnapi napon befejeződik, és ez esetben a magyar miniszterek holnap este hazatérnek. A bécsi tanácskozások eredményéről *Szöll Kálmán* miniszterelnök Budapestben fog jelentést tenni a királynak.

A kormány akciója. A megosapant magánvállalkozás föllendítése céljából, mint már megírtuk, a kormány a középítkezések egész sorát vette tervébe. Ez építkezések közt fontos hely jut a *zalogházak új központi palotájának*, amelynek építését *Hegedűs Sándor* kereskedelmi miniszter legutóbb határozta el. Az új központi zalogház építésének időpontja azonban a fővárostól függ, amelytől a miniszter a telket kér. A mint a telkek meglesz, nyomban hozzálátnak az építéshez.

A pénzügyi bizottság ülése. A pénzügyi bizottság október 19-ikén délelőtt tizenkettő órakor a képviselőházban ülést tart. A bizottság az 1900. évi állami költségvetés kisebb tőrcáit tárgyalja.

A horvát regnikoláris küldöttség. Zágrábról jelentik, hogy a regnikoláris küldöttség bevezerte ma a leszámolások tárgyalását és azután elnapolta üléseit a nunciium elkészültéig.

A fuvardíjak Heves vármegyében. Mar megemlékeztünk Heves vármegye állandó választmányának tegnapi üléséről, amely a minimális fuvardíjak megállapításával bizonyította, hogy a fuvardíjak megengedése nem kerékkötője a választási szabadságnak. A vármegye közgyűlése ma foglalkozott az állandó választmányának a javaslatával és azt egyhangúlag elfogadta. Vita nélkül elfogadták *Szederkényi*

lunk példát *Barabás* más művein. A 277-es keretben is van egy ily erős, hevenyszett velencei részlet: ezt bátran közelíthetné a kényes *Studio* is. Hogy minő kevés eszközzel változt le egy-egy tájrészletet, arról bizonyosság a 352-es keret két felső ceruzarajza, ahol néhány lendületes vonallal ír le egy sziklást, zord tájat. Az bizonyos, hogy korának ő volt a legközvetlenebb magyar tájrészlet, az, aki a legkevesebbet törődött a mások munkáival, hanem egészen a maga esze után járt.

Ezek az értékes kis tájképek megszakadnak: nem látunk tőle ily munkát többé. *Barabás* hazajött és végigrajzolta a magyar szereplő férfiakat. A mozgalmas idő nyoma meglátszik a legtöbb munkáján, ezek velős, jellemző s nem tulságosan apróztott rajzok. Némelyik mint kortörténeti dokumentum is értékes. Az összes magyar politikusok, hadvezérek, írók, költők, színészek és színésznők albumában lapozhatunk itt. Egy-egy lap a legérdekesebb körülmények közt született meg. Ilyen például *Guyon* és *Nagy Sándor József* arcképe, amelyet a *Tigris*-szállóban hevenyszett papírra, mielőtt *Budát* ostromolták. A nagy történeti galériának ezek a legközvetlenebb képei. A csöndes idők, amelyek a szabadságharcot követték, Pesthez kötődtek *Barabás* is. Ettől kezdve nyugodalmatlan polgárrá válik, reggel munkához fog s dolgozik estig, kényelmes karosszékben, hosszúszerű pipát szívva. Elhalmozódnak arcképmegrendelés, amelyek száma egyre növekedik, úgy hogy valóságos gyári produkció támad a műtermében. Eleinte, még régebben a nagy *Szechenyi* hívja rá fel az ország és a rendek figyelmét. Mint a megindult lavina, úgy gyarapszik a megrendelés az egész országból. Száz és ezer számra fest arcképeket orias rutinnal, de temérdek engedménnyel. A karaktert megragadja, néhány vonással elő is

Nándor indítványát is, amely a községenként való szavazás érdekében feliratot kívánt a kormányhoz intézteni.

Beszámoló. Gróf *Andrássy* Gyula, a rosznyói kerület országgyűlési képviselője október 22-én tartja beszámolóját *Rozsnyón*. Gróf *Andrássy* Gyulát több képviselő lekiséri kerületébe.

Jegyzők gyűlése.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, október 16.

A Magyarországi Községi- és Körtjegyzők Országos Központi Egyesülete ma délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését Pest megye székházának dísztermében *Kuncze Imre* elnökele alatt. Vagy másfélszáz községi- és körtjegyző sereglet össze az ország minden részéből, érdeklődéssel, szeretettel vitatva meg az előzők terjesztett nagyfontosságú kérdéseket.

Az elnök nagyérdekű megnyitó beszéde után felolvasták az elnöki jelentést, amely kiterjed az egyesület múlt évi működésének minden fontosabb mozzanatára.

A múlt év egyik legkiemelkedőbb mozzanata volt ő felségének amaz elhatározása, amely szerint megengedte, hogy az egylet által létesítendő árvaház, Erzsébet királyné emlékére *Erzsébet királyné országos községi- és körtjegyzői árvaházának* nevezessék el. Az árvaház alapítókéje ma már meghaladja a 40.000 forintot.

A jegyzők körében nagy izgalomra adott okot a múlt évben a királyi körtjegyzők országos egyesületének egy felterjesztése. Ugyanis a királyi körtjegyzők országos egyesülete, a telekkönyvi rendtartás tervébe vett reorganizáció alkalmából felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, amelyben annak a nézetének adott kifejezést, hogy a hiteltelekkönyvek megbízhatóságának egyedüli alapja a körtjegyzői okmánykészlet behozatala; a felterjesztés következtében a községi és körtjegyzők országos egyesülete szintén előterjeszti a maga javaslatát azért, hogy elmondják a jegyzők is egy, a nagyközönséget közelről érdeklő ügyben tapasztalataikat s hogy azok az alaptalan ráfogások, a mikkor a királyi körtjegyzők országos egyesülete a községi és körtjegyzőket illetni szükségesnek tartotta, válasz nélkül ne maradjanak.

Nagyfontosságúnak tartják a jegyzők azt a beszédeket, amelynek kíséretében a pénzügyminiszter az állam 1900. évi költségvetését az országgyűlés elé terjesztette. A jegyzők örömdetes tudomásul veszik a pénzügyminiszternek azt a kijelentését, amely az adóügyi reform közeli megvalósulását helyezi kilátásba. Különös meglepődést kelt az az ígérete, amely a családadó megszüntetését, a 300 forint évi jövedelemmel nem bíró polgárok adómentességét, az általános jövedelmi pótdadó eltörlését s a házadó kivételének igazságosabb alapokra való fektetését az adóreform életbeléptetésével járó intézkedések közé sorozza. De nem helyeslik a kilátásba helyezett reformnak azt a részét, amely az állami adók kezelését s azok behajtását a községek kötelességévé teszi, mert az adóvégrehajtási költségeknek a község számára való átengedése semmi hasznot a községek pénztárának nem biztosít.

A községi közigazgatás rendezésére nézve külön részletes javaslatot dolgozott ki az egyesület. Ezt a javaslatot egy memorandum keretében felterjesztik

adja, de a kép további kidolgozása már egészen ama *Biedermeier* kornak ízlése szerint folyik. Sima és gondos, hibátlan és makulátlan, vadonatúj, vasárnapi kőntösű minden kép: a festőből *Kalligrafus* válik rövid idő alatt a művésziellen pesti polgárvilágban. A sok kép temérdek aranyat juttatott neki: meggazdagodott vagyonban, de csödtől mondott nagy tehetsége. A harmincas, negyvenes évek *Barabására* rá sem ismerünk többé.

Mi lehetett volna belőle, ha nem ül meg a régi Pest nyárspolgár világában, ha nem engedí magát a sok megrendeléssel túlterhelni! Igazi nagy tehetségét csak most ösmerjük fel, olyan kepeken, amelyek annak a világnak nem kellettek, de amelyekben több művészet van, mint ezer és ezer arcképén. Igaz, hogy azoknak az arcképeknek sohasem mulik el a kortörténeti érdekük, igaz, hogy irodalmi és politikai multunk szereplőinek összes nagyságait ránk hagyta fotográfikusan hű másokban, de ez nem kárpótol minket nagy tehetsége korai elsorvadásáért. A divatnak, főképp a nyárspolgár divatnak megvan az a gyilkoló hatása, hogy menthelenül megöli azt a tehetséget, amely nem tudja vagy nem meri megvetésével mellőzni. Igaz, hogy a művész, aki nem a nagy közönség számára fest, kegyetlen tövisekkel párnázott uton halad, de utja végén bevonul a halhatatlanságba. A divathoz alkalmazkodók megzavagodnak, de kinsüket nem vihetik magukkal a másvilágba.

Barabásban sokat vesztettünk. Ő a nagy művészetre meghalt akkor, amikor pesti polgár lett. Hetven éves művészi multjából voltaképpen csak harminc az igazi művészet. Kár, hogy abból a javakorból nem hagyott ránk nagyobb munkákat.

a belügyminiszterhez. A közigazgatási reform életbeléptetésére megérett a nemzet közvéleménye, s nézete szerint, a közigazgatásnak valamely formában való rendezését, nagy nemzeti érdekek sérelme nélkül soká halogatni nem lehet.

Végül örömdetesem emeli ki a jelentést, hogy már csak 5 vármegye van, ahol nincs jegyző-egyesület. A többi 58 vármegyében szorgalmasan működnek a vármegyei és járási egyesületek.

A jelentést a közgyűlés élénk helyesléssel fogadta és bizalmat szavazott a tisztikarnak.

Felolvasták azután a kereskedelmi miniszter leiratát, amely újból elutasítja a jegyzőknek azt a kérelmét, hogy nekik és családjaiknak kedvezményes áru vasúti jegyeket engedélyezzen. Azt is kérték a jegyzők, hogy a miniszter törölje el az örökösödési bizonyítványok mellékleteinek bélyegkötelezettségét. Ezt sem kapták meg. Elutasította a miniszter a jegyzőknek azt a kérését is, hogy a haláleset főlvételi íveknek az adóhivatalokkal való közlés kötelezettségétől mentse fel őket.

Megállapította ezután a közgyűlés annak a feliratnak a szövegét, amelyet az igazságügyminiszterhez fognak felterjeszteni a körtjegyzői okmánykészlet behozatalának meggrátlása dolgában. Ez a felterjesztés felsorolja a körtjegyzői és ügyvédi okmánykészlet behozatalával okvetlenül bekövetkező veszedelemeket, s végül fölemlíti azt is, mily anyagi veszteség érné a jegyzői kart a körtjegyzői okmánykészletnek az adás-vevési jogügyletek megkötésére való kiterjesztése által.

A közgyűlés felhatalmazta az elnökséget, intézzen kérelmet az összes törvényhatóságokhoz az Erzsébet királyné országos körtjegyzői árvaház-alapjának segítése iránt. — A zemplénvármegyei egyesület egy indítványt adott be az elnökséghez, amelyben azt javasolja, hogy a körtjegyzők választása alkalmával, a kijelölésnél vételessé tekintetbe a pályázók szolgálati ideje is. A közgyűlés az indítványt törvényellenesnek tartja, s ezért tárgyalás alá sem vette. — A mármarosvármegyei egyesület indítványt adott be, amelyben felkéri az elnökséget, intézzen felterjesztést a miniszterhez a hagyatéki leltározási díjak fölemelése iránt. Minthogy azonban az elnökség már két évvel ezelőtt ilyértelmű felterjesztést intézett a miniszterhez, a közgyűlés most megbizta az elnökséget, s sürgesse meg az elintézést.

Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy Hunyadvármegye is belépett az egyesület tagjainak sorába, s ezzel együtt immár 58 vármegyét számít az egyesület tagjai közé.

Utólagosan említjük fel, hogy a közgyűlés *Hegedűs János* anyakönyvi felügyelőnek, a számadások vitele körül kifejtett buzgóságáért köszönetet és 100 forint jutalmat szavazott meg. *Hegedűs* azonban a közgyűlés tagjainak éljenzése közben a neki szánt összeget visszaadta az elnökségnek, s kérte, gyarapítsa a 100 forintra a jegyzők árvaházának alapítókéjét. Egyuttal lelkes szavakban felhívta a jegyzőket, viseljék a szívükön az árvaház sorsát, s adakozzanak tehetségükhöz képest. Bizonyos benne, hogy így az árvaház sorsának alapja meg lesz vetve.

A közgyűlés befejeztével a jegyzők a Pannónia-szálló éttermében gyűltek össze lakomára.

KÜLFÖLD.

Az ausztriai helyzet.

Budapest, október 16.

Holnap fogja közölni a bécsi hivatalos lap azt a nagyjelentőségű rendeletet, amely a Badeni-féle nyelvrendelleteket felfüggeszti. Ausztria egyik legszomorubb érája záródik le ezzel egyelőre. A Badeni-kormány könnyelműsége, melylyel az ausztriai németiséget végig sértette, olyan veszedelmeket idézett föl, amelyek végzetessé válhattak Ausztriára nézve s amelyek még így sem szűntek meg teljesen, a botránykö eltávolításával. Az alkotandó nyelvtörvény körül újra kitör majd a harc, habár az ellenfelek talán nem fognak is olyan engeszteletlenül egymással szemközt állani, mint eddig. A pártok buzgó folytatják tanácskozásait, hogy véleglesen megállapítsák a megindulandó parlamenti campagneban való maguktartását.

Linz, október 16.

Tegnap délelőtt a felső-ausztriai tartományi és német ellenzék birodalmi képviselői ülést tartottak, melyben a következő határozatot hozták:

A felső-ausztriai képviselői örömmel üdvözik a Thun-kormány bukása következtében előállott helyzetet, melyet az az egyértelműség eredményezett, amelyet a német pártok a katolikus néppárt kivételével a német nemzetiségi érdekek védelmében az

utóbbi években tanusítottak. A ma itt egybegyűlt képviselők elvárják, hogy a német pártok keményen kipróbált egybetartásukat a megváltozott politikai helyzettel szemben is megőrizzék, a mi a jobb jövőnek biztos záloga. Egyidejűleg mély sajnálkozásukat fejezik ki a miatt, hogy a katolikus néppárt német választóira való minden tekintet nélkül még ma is a német pártokhoz szót és ezzel továbbra is mérhetetlen kárt okoz Ausztria németiségének nemzetiségi és gazdasági tekintetben.

Bécs, október 16.

A lengyel klub zárt ülést tartott, amelyen heves vitára adott alkalmat az a kérdés, hogy a klub a változott politikai helyzettel szemben milyen álláspontra helyezkedjék. A klub tagjai között fennálló igen nagy nézeteltérések ez alkalommal különösen intenzív módon jutottak kifejezésre. Kiváltképp azok támadták meg nagyon vehemensen más nézetű klubtársaikat, akik tekintettel a politikában beállott változásra, a lengyel klub politikáját is szeretnék megváltoztatni. A különböző nézetű levő csoportok mindegyike nyújtott be határozati javaslatokat, amelyek fölött azonban tegnap nem szavaztak. E határozati javaslatok ügyében, amelyeknek politikai szempontból mindentűn nagy fontosságot tulajdonítanak, ma tovább tanácskoztak, de a vita lefolyását egyelőre titokban tartják.

A jobboldal ragaszkodik dr. Fuchs eddigi elnök újabb jelöltségéhez. De a két alelnök jelölésének kérdését függőben hagyják a jobboldali pártok mindaddig, amíg Clary grófnak a képviselőház első ülésén teendő nyilatkozatát nem hallották. Ha gróf Clary e nyilatkozata csehbarát lesz, akkor Ferjanec dr.-t jelölik az első alelnöki állásra, ámbar nagyon jól tudják, hogy a németeket ezzel magukra haragítják és csak a második alelnöki állásra jelölnek olyan embert, aki a németeknek kedvére lesz.

Ma délután 3 órakor gróf Thun lakásán ülést tartottak az alkotmányú nagybirtokosok bizalmi férfiai. Ez ülésen behatóan megbeszéltek azt a kérdést, hogy a párt minő álláspontot foglaljon el a megváltozott politikai helyzettel szemben.

Bécs, október 16.

A tegnapi minisztertanács megállapította, hogy holnap a nyelvrendeletek megszüntetése alkalomával milyen intézkedéseket fog tenni. A német haladópart és az alkotmányos nagybirtokosság ma közös tanácskozást folytat. A jobboldal végrehajtó bizottsága hajlandó arra, hogy az elnökválasztáson a második alelnöki állást a német ellenzéknek engedje át.

A háború.

Budapest, október 16.

Az angol lapok most már nem beszélnek olyan kicsinyléssel a kis Transvaal ellentálló képességéről, amely vakmerően ki mert kötni a hatalmas Nagy-Britanniával. Elismerik most már, hogy nem lesz éppen könnyű dolog a boerokat leverni és megvallják, hogy kellemetlen hírek is érkezhettek a dél-afrikai harctérről. Ilyen kellemetlen hírek máris érkeznek. Mafeking és Kimberley határszéli városok ostrom alatt vannak és hir szerint az utóbbi várostól délre ütközetre is került a dolog, azonkívül pedig a boerok megszállották a kimberley-vryburg-mafekingi vasutvonalat. Mindezek a hírek Fokvárosból érkeznek, a hol az afrikanderek gondoskodnak róla, hogy a cenzura ne hallgathatassa agyon az angolokra nézve kedvezőtlen híreket. Az afrikanderséggel is meggyűlik a bajuk az angoloknak, így Natalban máris kihirdették a hadijogot azzal a megokolással, hogy Natal polgárai támogatják az ellenséget. Szóval, e pillanatban legalább is kétséges, hogy melyik fél ment bele a háborúba vakmerőbben, a boerok-e vagy az angolok.

Ma távirataink a következők:

London, október 16.

A mai minisztertanács a trónbeszéd szövegével foglalkozott. A hadügyi kormány eddig öt millió forintnál többet költött a háborúra.

Pretóriából jelentik, hogy az ottani német konzul Németország semlegességét proklamálta és figyelmeztette a német alattvalókat, hogy ha a háborúban ténylegesen résztvesznek, elvesztik a német hatóságok oltalmát.

A minden oldalról boeroktól körülvett Mafeking sorsa aggodalmat kelt. Kimberley helyősége az önkéntesekkel együtt négyezer főre rug. A gyémántbányákban folytatják a munkát. Rhodes Cecil Kimberleyben lovas csapatot szervez.

Fokvárosból jelentik, hogy a boerok tegnap óta ostromolják Kimberleyt.

Fokváros, október 16.

Itt hire jár, hogy az angol csapatok a transvaali boer hadtestnek, amely a Modder-River vidékéről való boerokkal egyesülni igyekezett, utját állták s hogy Spysfontein mellett, Kimberleytől délre komolyabb ütközetre került a dolog. Tegnap este hét óráig ezt a hirt még nem erősítették meg. Hir szerint a boerok megszállták a bordersidingi vasuti állomást, amely Vrijburg és Kimberley között van. Allítólag tüzérséget is hoztak magukkal.

Fokváros, október 16.

Tegnap este tizenegy órakor azt jelentette a modder-riveri állomás elüljárója, hogy Kimberley felől lövések hallatszanak. Az állomással való távirati összeköttetés még nem szakadt meg.

Durban, október 16.

A szigorú cenzura miatt a határról összefüggéstelenül és késve érkeznek a hírek. Bizonyos azonban, hogy egy lovasságból, gyalogságból és tüzérségből álló nagy hadosztály pénteken reggel Ladysmithből Actonholmes felé (Ladysmithtől nyugatra) indult, ahol a boerok allítólag táboroznak. Dublini puskások, akik vasuttal jöttek ide Glencoeből, szintén arra felé indultak. Ütközetre nem került a dolog, mert a boerok visszavonultak. A csapatok Ladysmithtől tíz mérföldnyire állást foglaltak, csak a dublini puskások tértek vissza Glencoebe, mert Symons tábornok azt táviratozta, hogy szombat reggelre támadást várnak.

Kimberley, október 16.

Egy három-négyezer főnyi boer csapatot ma délelőtt a Modder-River felé láttak előnyomulni.

London, október 16.

A Daily Newsnak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: A boerok Cronje tábornok vezetése alatt most Mafekinget ostromolják. Az angolok féltik a várost. Milner kormányzó 13-án reggel ülésre hívta össze a kabinetet, amely három óra hosszat tanácskozott.

Durban, október 16.

A boerok hadereje New-Castle mellett 400 főnyi

transvaali és oranjei kommandókból áll. Joubert tábornok allítólag Laingsnekben van, amelyet most megerősítenek. Egy Glencoeből érkezett távirat szerint a boerok dél felé való előrenyomulásukban érintették Ingaganét, New-Castlelól délre tíz mérföldnyire.

Durban, október 16.

A Ladysmithben időző parancsnoklő tábornoknak egy hivatalos távirata azt jelenti, hogy az a brit haderő, amely pénteken a Tintra-szoros tövével a boerok állását kikémlelte, visszaérkezett táborába.

Pietermaritzburg, október 16.

A hivatalos lap külön kiadása proklamálja a hadijogot New Castle, Dundee, Klip-River, Umsinga és Upper-Tugela kerületekre és kijelenti, hogy alapos az a feltételezés, hogy Natal polgárai az ellenséget támogatják és néhány esetben csatlakoztak is hozzá. A hivatalos lap további külön kiadása emlékezteti a brit alattvalókat a királynő iránti kötelességeikre és óvja őket a Transvaallal és az Oranje szabadállammal való érintkezéstől és kereskedelmi összeköttetéstől.

London, október 16.

A mára egybehítt minisztertanácsot holnapra halasztották el.

London, október 16.

Ma délelőtt a Guildhallban nagy nyilvános gyűlés volt, amelyet a lordmayor hívott össze. A gyűlésnek az volt a célja, hogy a kormánynek tudomására adja, hogy a city helyesli a délafrikai politikát. A tőzsde tagjai angol zászlókkal, a Rule Britaniát és a God save the Queen énekelve vonultak a Guildhallba. A gyűlés olyan határozati javaslatot fogadott el, amelyben kifejezi a háború miatt való sajnálkozását, a kormánynek azonban hathatós támogatást ajánl abban a törekvésében, hogy minden léhár faj számára egyenlő jogokat szerezzen. Az egész gyűlés alatt nagy volt a lelkesedés. A határozatot másolatban elküldik lord Salisburyynak.

Berlin, október 16.

A *Börsen-Courir* jelenti: A német kormánnyal a transvaali kormány hivatalosan közölte, hogy az eddig befolyt és az ezután érkező pénzzel, bárholon jön is, belátása szerint fog rendelkezni és a háború után nem fog arról beszámolni.

A szocialista miniszter.

Budapest, október 16.

Vasárnap, a munkások napján *Millerand* francia kereskedelemügyi miniszter Lillebe utazott, hogy ott jelen legyen egy népiskola megnyitására. Talán nem is éppen ebből a célból utazott oda. Mondani valójában az ő munkásaihoz, szocialista barátaihoz, s a népiskola megnyitása csak éppen kedvező alkalmat szolgáltat.

Az bizonyos, hogy miniszter még nem beszélt úgy, mint ahogy *Millerand* szólott a munkásokhoz. Elmondta nekik az ő szocialista programját és azt, hogy minő eszközökkel fog annak megvalósítására törekedni. Beszédéből új kép bontakozott ki: a szocialista francia köztársaság, amelynek megvalósításában bizva bízik a miniszter. A munka, becsület és igazság köztársasága lesz az ezzel a jelszóval: humanizmus és szeretet.

Millerand nem régóta miniszter. A Dreyfus-ügy zavarái emelték őt abba a székbe. Sokan támadták meg akkor, még régi jó barátai is, hogy szocialista létére egy polgári kormányban válik tagjává. Hütlennék, hitehagyónak mondták. Most azonban bebizonyította, hogy e támadások célját tévesztették. Nem lett abban a polgári környezetben bourgeoisvá, hanem a maga képére és hasonlatosságára teremtí át lassankint miniszterfarsait. És azon van, hogy a francia államhajtó sikerrel belekormányozza a szocialista köztársaság vízreire.

Talán éppen csak ezt akarta bejelenteni a lillei munkásoknak.

Lille, október 16.

Millerand kereskedelmi miniszter egy iskola megnyitására ideérkezett. A munkás-szindikátusok és a republikánus egyesületek fogadásakor megdicsérte a szindikátusokat és azt mondta, hogy a szindikátusok nemcsak a legyőzhetetlen hatalomra fognak válni s legjobb eszközül fognak szolgálni a munkaadók és munkások kibékítésére.

Millerand tiszteletére a munkás-szindikátus lunchet adott, amelyen a miniszter örömet fejezte ki azon, hogy ő is hozzájárulhat a szocialista-párt sikeréhez. Elvállalta ezt a nehéz feladatot, hogy megmutassa a munkás tömegeknek, mi válik javára a köztársaságnak s mit kell a köztársaságnak a tömegért tennie. A miniszter utután elmondta, mi történt kormányra lépése óta ennek a gondolatnak a megvalósítására. Megalkották a munkás-balesetekről szóló törvényt, rendszabályokat léptettek életbe a gyermek-munkások érdekében és a műhelyek egészségügye és biztonsága dolgában, még pedig az ipar érdekeinek kellő megóvásáért. A munkás-szindikátusok kifejlődtek és a legfőbb munkatanácsok újjászerveződtek. A miniszter azzal végezte beszédét, hogy visszautasította azt a gyanasítást, hogy a szocialisták utópiáért küzdenek és hogy az erőszak emberei, majd összetartásra szólította föl a munkásokat, hogy a köztársaságot minden vívmány részesevé tegyék. A miniszter beszéde általános tetszést aratott.

A szabaddómives-páholók fogadásakor azt mondta *Millerand*, hogy *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök az egyesületekről törvényjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni, majd hozzátette, hogy a kormány senkit sem akar üldözni, de nem fogja megengedni, hogy a vallás álarca alatt politikai hadjáratot indítsanak a köztársaság ellen s nem fogja megengedni, hogy jóvá nem hagyott egyesületek, amelyeknek pénzüik és hatalmas agitacionális eszközeik vannak, a törvény alól kivonják magukat.

HIREK.

Budapest, október 16.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Október 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról ídjekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. *Wallacis* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter e heti rendes esztörtéki audienciáját délután 4 óra helyett délelőtt 10 órakor tartja.

— Egy bajor hercegnő eljegyzése. Münchenből táviratozza tudósítónk, hogy *Mathild* hercegnő, *Lajos* bajor hercegné, a trónörökösnek a leánya, legközelebb jegyet fog váltani *Lajos* kóburg-góthai herceggel, aki az osztrák-magyar közös hadseregben ezre-

des. A hivatalos eljegyzés akkor lesz, ha majd a régensherceg visszatér Münchenbe.

— A királynál. A budai várudvarban ma délelőtt harmincyole előkelő ur fogata járt. Harmincyole „nagyur” jelentkezett legfelsőbb audienciára, valamennyien csupán tisztelegés végett jelentek meg a király előtt. Úgyes-bajos dolgában egyik sem kért biztató szót. Utánuk aztán jött három bosnyák-atyafi a legszebb ünnepi ruhájában. Nekik nagy soruk volt. Az egyiknek a fiát gyilkosság miatt börtönbe vetették a törvénytudó nagyurak, pedig — panaszkodtak mind a hármán — a tanuk pénzért vallottak ellene. És a három parasztot, kik nagy úrúl jöttek, nem bocsájtották a király elé, mivel nem iratkoztak föl előzetesen az audiencia-ívre. Most a csütörtöktől várják a királyi kegyelmet, akkorra kapták meg ugyanis az engedélyt, hogy a király előtt elpanaszolhatják a bajukat.

A kihallgatásokat tízfél órákor az új titkos tanácsosok hivatalos eskütétele előzte meg. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter, *Plósz* Sándor igazságügyminiszter, gróf *Andrássy* Gyula országgyűlési képviselő és *Pokorny* Ármin altábornagy, kassai hadtestparancsnok, újonnan kinevezett titkos tanácsosok tették le a titkos tanácsosi esküt a király előtt. Az eskütételnél a közös külügyminiszter képviselőtében *Szell* Kálmán miniszterelnök, továbbá gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagytól munkások köze. Az eskümentát waldenegg *Berger* udvari és miniszteri tanácsos olvasta fel.

Pontban tíz órákor kezdődött az általános kihallgatás. Kihallgatáson voltak: herceg *Lobkovitz* Rudolf hadtestparancsnok tábornagya, Szabó Miklós a Kuria elnöke, *Josipovich* Imre, *Berzeviczy* Albert, gróf *Keglevich* István, *Hegedüs* Sándor, *Plósz* Sándor, gróf *Andrássy* Gyula és *Pokorny* Ármin val. belső titkos tanácsosok; továbbá *Mihályi* Viktor gr. kat. érsek, *Burján* István követ, *Csesznák* Benő ker. parancsnok és *Latscher* Viktor dandárparancsnok vezérőrnagyok, továbbá dr. *Riedl* Ármin vezértörzsorvos, *Radóczy* János orsz. képviselő; *Gáspárdy* Géza követéségi titkár; *Benkó* Gyula osztálytanácsos, báró *Halbhuter* Tivadar, *Seefranz* Antal, *Wanka* Lajos és *Kratky* Ferenc ezredesek, *Toppó* Sándor sorhajókapitány, báró *Hauer* Lipót és *Khuepach* Győző alezredesek, továbbá dr. *Fésüs* György jogakadémiai igazgató, dr. *Horváth* Ödön magántanár, dr. *Ludwig* Endre kórházigazgató, dr. *Aldor* Adolf tisztii főorvos és még néhányan.

Tízegy óra felé báró *Fejérvány* Géza honvédelmi miniszter meglátogatta a király kíséretének előkelőseit.

A király ma délután négy órákor kíséretével különvonaton Gödöllőre utazott, ahonnan csak esütörtökön reggel 7 órákor érkezik vissza, amikor ismét általános kihallgatást ad. Az angyalföldi új karmelita templom építbizottságának elnökét, gróf *Károlyi* Sándort és alelnökét, gróf *Zichy* Aladárt a király esütörtökön délelőtt külön kihallgatásnak fogadja. A két elnök a bizottság hódolatát és köszönetét tolmácsolja a király előtt. A bizottságnak vezérfőirjai közül gróf *Károlyi* Sándor elnök, gróf *Zichy* Aladár, *Rédl* Béla báró és dr. *Major* Ferenc képviselő tegnap *Mária* *Josefa* főhercegnőnél tisztelegtek és megköszönték a főhercegnőnek a felszentelési ünnepen való megjelenését.

— Októberi történet. Szól pedig a katonáról, a regrutáról, aki otthon hagyja szive szerelmét és addig-addig vágyakozik haza, amíg végül belehal a vágyakozásba valahogy a maga szándékából és a maga erejéből. A legújabb októberi történetnek *Sálli* János moholi regnáló volt a hőse, aki tegnap Szabadkán borotvával átvágta a nyakát. A temetésen ott volt a menyasszony is. Az októberi történeteknek rendszeren ez a végük.

— Francia hang a szegedi kiállításról. A párisi *Journal de l'agriculture* utolsó száma nagyon rokonszenves cikkeiben emlékezik meg a szegedi mezőgazdasági kiállításról. A cikk, melyet ugyanaz a *Küszler* Henrik írt, aki a szegedi kiállítás rendezésében és minden munkájában is tevékeny részt vett, a legnagyobb szeretettel ismerteti meg a francia közönséggel, hogy milyen képét tárta fel a szegedi kiállítás, hogy milyen mezőgazdaságnak. Megrajzolja a kiállítás előkészítésének munkáját, megmutatja a kiállítás eredményeit és nagy elismeréssel hatja meg lobogóját *Darányi* Ignác földmívelési miniszter előtt aki erős kezekkel fogta meg a magyar mezőgazdaság ügyét és lassan, de biztosan vízi diadalra.

— *Schneider* ezredes. Hirt adtunk arról, hogy *Schneider* ezredes, Ausztria és Magyarországnak párisi vitéz katonái attaséját, akinek a Dreyfus-püben olyan nagy szerepe volt, egy bécsi hidegvizgyógyító intézetbe vitték. Ma azt táviratozza bécsi tudósítónk, hogy *Schneider* ezredes báiát gyógyíthatatlannak

mondják az orvosok, ésőt hogy a katasztrófa közel van.

— A trónörökös nőülni akar. Ferenc Ferdinánd főherceg, Ausztria leendő császára, Magyarország jövendőbeli királya — házasodni készül s mint ez már gyakorta megesett mostanság a Habsburg-házban — a házasságnak egy-némely akadályai vannak. A főherceg ugyanis szerelemből akar nőülni. Az ödes anyja rá a tanu, hogy már gyermekkorában sokszor kijelentette, hogy semmiféle olyan házasságra nem hajlandó, ami csak politikai szempontból előnyös, de a szíve ellen való — s imo a kis fiú elhatározása tényleg vált a férfiban. A főherceg egy grófnőbe szeretett bele. Már esztendőök óta tudnak az udvarnál erről a vonzalomról, sőt ltrjedt a híre ennek a szerelemnek a bécsi és budapesti arisztokráciában is. Maga a pozitív hír, hogy a főherceg megunt a hallgatag vélegénykedést és most már komolyan családöt akar alapítani, Berlinből jött. A Berliner Lokal Anzeiger tegnap száma írja meg a dolgot. De Berlin messze van. Ők nem tudhatják olyan alaposan a dolgot, mint mi, akiknek a koronáját örökli a főherceg — s a berlini lap értesülése nem is igen alapos. Téved ugyanis a szerelmes grófkisasszony személyéről nézve, ami pedig nagyon fontos. Azt írja, hogy a trónörökös *Stefánia* főhercegnő egyik udvarhölgyébe, egy nála két esztendővel idősebb grófnőbe lett szerelmes. A grófkisasszony éppen a főherceg szereleme miatt hagyta el *Stefánia* főhercegnő udvarát. Itt a tévedés. Ferenc Ferdinánd nem *Stefánia* főhercegnő egyik udvarhölgyét, hanem *Chotek* *Zsófia* grófkisasszonyt szeretete mege. S a kisasszony mindenképpen méltó is erre a nagy szerelemre. Végelentül bájos kis arcoskája van, termete finom, filigrán kis figura s nem is valami utolsó apának meg anyának a gyermeke. Apja *Chotek* *Boluszár* gróf volt, a monárkia drezdai követe. Anyja *Kinsky* *Vilma* grófnő. Szülei már meghaltak, árva gyerek lett belőle, akinek azonban nem sok panasz lehet az árvaságra. Udvarhölgye *Izabella* főhercegnőnek, *Frigyes* főherceg feleségének s valóságos gyönyge a pozsonyi főhercegi udvarnak. Ha a képes újságokban visszalapozunk a bélyei vadászatok idejére, rábukkanunk az arcképeire is. A főhercegi családnak akkoriban, most harmadéve — nagy vendége volt. A német császár — és a vadászárság az emlékezetes szép napok emlékére lefotografáltatta magát *Frigyes* főherceg terraszán. A császár, *Frigyes* főherceg és némely udvari méltóságok között ott van a *Chotek* grófkisasszony arcképe is. Egy kicsit hátul persze, második sorban, de előre világit a bájos kis arcoska, valósággal dominálja a képet. S ezzel a házassággal még is lesz egy kis baj. A főherceg tudniillik nem régiben tudtára adta a királynak is házasodási szándékát és kérte, hogy egyezzzék bele a meszallianszba. A király már várta, hogy jelentkezni fog, mert régen tudt arról, hogy a koronája örököse szerelmes — s azt mondta neki, hogy nem bánja, vegye el azt, akit szeret, de mondjon le a trónöröklésről. A főherceg azonban kijelentette, hogy erre nem hajlandó — s ezzel az ügy egyelőre függőben maradt. Hogy mi lesz a vége, azt majd megmutatja a jövő. A berlini újság abban is téved, hogy a főherceg a pragmatika szankció értelmében csak azon az áron nőülhet a szíve szerint, rangján aluli sorból, ha Magyarország trónjáról lemond. A pragmatika szankcióban az van mondva, hogy utódai veszíték el a jogukat a trónhoz, ő maga azonban nem. Sőt főhercegek se lennének az utódok. Olyanformán látnak el őket titulussal, mint ahogy a János főherceg utódai *Merán* grófok s a *Henrik* herceg leánya *Waldeck* grófnő.

— *Kossuth-szobor* *Kenesen*. Fényes program keretében ma leplezték le *Kossuth* Lajos szobrát *Kenesen*, *Kossuth* Ferenc és több ellenzéki képviselő jelenlétében. Délelőtt érkezett meg *Kossuth* Ferenc országgyűlési képviselő kíséretével, kit már utközben is nagy ovációban részesítettek. Lepsényben lovasbandérium fogadta a képviselőket, kiket *Bezerédj* *Iván* üdvözölt. *Kossuth* válasza után hosszú kocsisorban indult meg a menet. Lepsényben *Csismadia* *Lajos*, *Balatonfő-Kajár*on pedig *Medgyaszay* *Vince* református lelkészek mondtak lelkes hangú üdvözlő beszédeket. *Rákóczy* *Ferenc* fájánál *Soós* *Lajos* beszélt. *Kenesé* községben *Csontos* *Károly* plébános hazafias szellemű beszéddel fogadta *Kossuth*ot, kinek választát több ízben szakitotta félbe az egybegyűlték éljenzése. A képviselők ezután a szállóba hajlattak, hol tiszteletükre bankett volt. A szobor leplezés délután két órákor volt, amely *Bakó* *József* lelkész megnyitójával kezdődött. Utána *Kossuth* *Ferenc* lépett az emelvényre, elmondva ünnepi beszédét, mely nagy hatást keltett. Az ünnepélyt *Medgyaszay* *Vince* lelkész zárta be néhány hazafias szóval.

— Kiténtetett igazgató. A király *Novák* *József* polgári törvénykezési irodavezetőnek, negyvenévi szolgálata után történt nyugalmaztatása alkalmából a korona arany érdemkeresztet adományozta.

— **A Lánchíd jubiléjé.** A jövő hónap huszadikán lesz felszáz esztendője, hogy a Lánchidat átadták a forgalomnak és hatalmas ivel alatt új erőt kezdett meríteni a csüggedt nemzeti érzület. Politikai szerepet is szántak neki és ezt a szerepét megtartotta egészen addig, míg egygyé olvadt a királyi székváros a ország metropolisával. De disza, esodója maradt azontul is Budapestnek és büszkesége a nemzeti önértetnek, amely minden kövéhez, minden lánscséméhez legendákat fűzött. Még apának együtt emlegettek a világ hét csodájával és mi duzzadó kebelrel hallgattuk a jó tanítót, aki a hidépítés pártalan remekének magasztalta. Azóta újabb társai akadtak, világhírű, emberfeletti alkotások, több hid osztozkodik vele Budapest nagygyátételének munkájában is, de az ötvenéves Lánchid a maga demokratikus nevével ma is uralkodik a hatalmas folyamom és klasszikus formával ma is legszebb panorámáját nyújtja fővárosunknak. Kiváltságokat szüntett meg és most maga is kiváltságokat élvez, hogy a rohanó idők pusztító erejével dacolhasson még akkor is, amikor már feleslegesek lesznek a vámszedő-házikói. Mert elől még ennek az ideje is, amikor mostani jubileumán elérkezett az ideje, hogy végre annak büszke nevét hordja ormain, akinek agyában megszületett alkotásának nagy gondolata. A Mérnök-és Építész-Egylet nagyszabású ünnepséggel készül megünnepelni az ötvenedik évfordulót. Az nap ünnepi ülést tart, amikor Zelovich Kornél ismerteti a hidépítés előzményeit, magát az építésnek történetét, bemutatja a pártalan építménynek eredeti rajzát stb. Az ünnepre meghívja az egyesület a kormány tagjait, a főváros képviselőit, Clark Ádámnak, a hid építőjének nejét és fiát, a nagy Széchényi fiát. Azonkívül az egyesület a műnek terjedelmes monografiáját számos rajz kíséretében kiadja, amelynek számára a nevezett előadó és Edvi Illés Aladár már számos értékes adatot kutatott föl.

— **A kolozsvári erdőigazgatóság új főnöke.** Mint értesülünk, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter Marosi Ferenc erdőmestert, a szászsebesi erdőhivatal főnökét erdőtanácsossá nevezte ki és megbízta a kolozsvári erdőigazgatóság vezetésével. Széles körökben rokonszenvet és örömet fog kelteni ez előléptetés híre, amely egy ritka szakértelemmel bíró, kötelességtudó tisztviselőt oly pozícióba juttat, ahol az eddigig fokozottabb tere kinálkozik képességeinek. De Marosi Ferenc nemcsak lelkiismeretes munkása a hazai erdőgazdaságnak, de előkelő állásának tekintélyét lelkesedéssel bocsátotta az erdélyi részi magyarság ügyének rendelkezésére és konciljáns modorával, igazságszeretettel sokban hozzájárult ahhoz, hogy a szászsebesi erdőhivatal által felöltelt vidéken a nemzetiségi túlzók agitációja nem tud gyökeret verni. Ezeket a rokonszenves tulajdonságait viszi most magával előkelő állásába és bizonyára a kolozsvári társadalomban is hamar ki fogja vívni azt a népszerűséget és szeretetet, amely őt a szászsebesiek részéről Kolozsvárra kíséri.

— **Házasságok.** Dr. Rigler Gusztáv egyetemi tanár eljegyezte Alpár Mariska kisasszonyt Budapestben.

Dr. Lebrecht Hugó berlini ügyvéd Budapestben eljegyezte Hertika Betty kisasszonyt, dr. Hertika Tivadarnak, az ismert nevű kiváló publicistának és a Magyar Hírlap kiadó részvénytársaság elnökének leányát.

Bartos Zsigmond, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank pénztárfőnöke eljegyezte Kral Erzi kisasszonyt, Kral Lipót fővárosi ügyvéd leányát.

Szendrei Sándor, a Márkus és Szendrei nagykereskedő cég beltagja tegnap vezette oltárhoz Pinks Józsa kisasszonyt, Pinks Zsigmond nagykereskedő leányát. Az esküvőn nagyszámu díszes közönség volt jelen.

Nagy-Szigeti Szigethy Béla eljegyezte Maros-Járai Rozsnyai Ilonka kisasszonyt Aradról.

— **Egy polgármester lemondása.** Esztergom város közgyűlése ma elfogadta Malina polgármester lemondását. Fenntartotta azonban, hogy a közgyűlés tudta és jóváhagyása nélkül tett költekezései miatt 3000 forint vagyonilag felelős.

— **Koszoru-megváltás.** Halottak napján a koszorú ezrei borítják a sírdombokat. A kegyelet e muló jelei helyett tegyük át a halottak nevére az élők közt! Adakozzunk a züllesnek kitért, erkölcsi és anyagi nyomorban sínyló gyermekek számára! A kegyes adakozásokat a szegény gyermekeknek vállalkulónsággal nélkül menedéket és nevelést adó Nagypénteki református társaság nevében elfogadják. Hegedűs Sándorné (VI. Hunyady-ter 12.), dr. Kiss Aron (I. Mészáros-utca 12.), Takach László (II. Margit-rakpart 45.)

— **Halálhíradás.** Radojevic Vladimir 38-ik ezredbeli nyugdíjazott es. és kir. kapitány, meghalt Budapestben, 39 éves korában. A temetés ma délután ment végbe, nagy katonai pompával, a budai XVII. számú katonai kórházból.

Markovics Sándor, a szabadkai főgimnázium rajztanára, hosszas és súlyos betegség után 44 éves korában meghalt. Temetésén megjelentek tanártársai és a főgimnázium tanuló ifjusága.

— **Orvos-jelölés.** Ritka érdeklődés nyílvárt a pesti izraelita hitközség kórházi bizottságának mult heti ülése elé, amely a kórházrál rendszeresített rendelő orvos állásra folyamodó orvosok közül megterve hármas jelölését. Az ülést ugyanis már hetekkel ezelőtt élénk agitáció előzte meg, mert mindegyik jelölt csak protekcióval remélte folyamodásának sikerét. Az ülésen Stiller Bertalan kórházi igazgató első helyen dr. Jusztusz Jakabot, Schwimmer tanárnak volt asszisztensét ajánlotta, aki irodalmi működésével a külföldi szakkörök figyelmét is magára vonta, másodosorban dr. Schein Mór és dr. Deutsch Arthur, harmadosorban dr. Selli Józsefet és dr. Beck Somát, akik mindannyian érdemes munkásai a börgyógyászat tudományának. Szavazásra kerülőn a sor, a kórházi bizottság első helyen 8 szavazattal 7 ellen dr. Jusztuszt jelölte, a második helyre szóló szavazásánál megtörtént, hogy a bizottság valamelyik tagja két szavazólapot adott be, bizonyára abban a hiszemben, hogy mindjárt a harmadik helyre is be kell adnia szavazó céduláját. Amikor a szavazatszedő elnök ezt észrevette, érvénytelennek jelentette ki a szavazást. Az új szavazásnál azután a többség szavazata Beck Somára esett s így a második helyen őt jelölte a bizottság. A harmadik helyre dr. Schein Mór kandidált. Ez történt a kórházi bizottság ülésén s egyserien, teljes objektivitással csak azt a tényt konstatáljuk, hogy a kórházi bizottságnak ez a hármas jelölése igen sok helyen visszatetszést kelt, legfőképp azért, mert dr. Beck Soma is jelöltetett. A zuglódók támadásai ellen a hitközség tegnap választmányi ülésén Tenczer Pál igyekezett megvédeni a kórházi bizottság jelölését, több kiváló börgyógyászra és más orvosi kapacitásokra hivatkozva, akik mindannyian igen elismerően szóltak Beck Soma képzettségéről. A választmány ezutal nem foglalkozott az orvosjelölés kérdésével, de Kohner Zsigmond felszólalására biztosította Tenczer Pált változatlan bizalmáról és tiszteletéről.

— **Hier! Jelen!** Tegnap délelőtt a Ferenc József-kaszárnyában a tartalékos honvédek ellenőrzési szemléjén egy főhadnagy azt kérdezte, hogy hol vannak a harmadik ezredhez tartozó jelentkezők. A tartalékosok közül néhányan így válaszoltak a főhadnagynak:

— **Hier!**
A főhadnagy erre odafordult a katonákhoz és így szól:

— **Ne kiáltson itt senki „hier“-t!** Vegye mindenki tudomásul, hogy a honvédség szolgálati nyelve a magyar!

— **Debrecenből** jelentik a következő esetet: A 39-ik gyalogezred ellenőrzési szemléjén Takács Miklós, a debreceni állami vagongyár alkalmazottja, amikor a nevét fölolvasták, így jelentkezett:

— **Jelen!**
Az ellenőrzést vezető kapitány erre rátámadt Takácsra és két napi sőtétzárkára ítélte. (A Magyarországi szerint öt napi sőtétzárkára.) A büntetés kitöltése után Takács igazolványt kért arról, hogy a börtönben volt, miután a vagongyárban igazolnia kellett volna a kimaradását. Az igazolványt azonban megtagadták tőle és ezt az eljárást — mint az Egyetértésnek írják — ezekkel a szavakkal okolták meg:

— Mondt meg a gazdádnak, hogy olyan bünt követél el, amelyért még sokkal súlyosabban kellett volna laknom!

— **Az Esti Ujság** írja, hogy a budapesti Mária Terézia gyalogezred egy kapitánya Skribek Antal budapesti asztalos ezekkel a szavakkal illette:

— **Sie Elender, Sie Schwein!** mert Skribek magyarul jelentkezett.

(A három eset tárgyalja vezető cikkünk.)

— **A zálogházak vasárnapja.** A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy — a közönség szükségleteire való tekintettel — a királyi zálogházakban vasárnapokon, egész éven át d. e. 8—10-ig hivatalos órák tartandók. Vajon ki örül jobban ennek a rendelkezletnek, a zálogház-e vagy a publikum?

— **Huszonöt év.** A Franciára életbiztosító-társaság igazgatósága kedélyes ünnepet rendezett abból az alkalomból, hogy Schwarz A. főtitviselő huszonöt év óta hivatalnok a biztosító-társaságnak. Az ünnepségen résztvettek a társaság tisztviselőin kívül a Budapestben székelő valamennyi biztosító-intézet egy-két tisztviselője. A Royal-szállóban rendezett lakomán Sarbó Vilmos vezérigazgató köszöntötte fel az ünnepelt tisztviselőt. Beszettek még Sarbó Leo és Reichl igazgatók, mindannyian elismeréssel metlva a jubileusnak a biztosítás terén szerzett érdemeit.

— **A zülles utján.** Aradról táviratozzák: Lázár Aurélt, az aradi román szeminárium hallgatóját le tartóztatták, mert feltörte a szerb és a katolikus templom perselyét. Tettét hosszas faggatás után a rendőrségnél ma beismerie. Lázárt, aki előkelő családból származik, átkísérték az ügyvédséghez.

— **Dr. Salgó Jakab.** Egy könyvnek a második és bővített kiadása adja meg az alkalmat ennek a pár sornak a megírására. A könyv olyan, hogy valószínűleg mindenki díesérni fogja, ha csak kevesen olvassák is. Hiszen szakkönyv és ki olvas Magyarországon szakkönyvet? Pedig ha nagyjában igaza is van a közönségnek, mikor felvágatlanul engedi át az egereknek a szakkönyveket, ez az egy megérdemelne, hogy kivétel legyen s ne csak az orvosok és jogászok olvassák el, akiknek a tudós szerző szánta. Inkább az írástudó emberek s a törvényesináló urak forgatnák egy kicsit, mert olyan témáról esik benne először tudományos szó, amelyhez mindenki bátran nyúl, csak a szerény tudós vallja meg, hogy a tudomány még nem igen állapodott meg, miképpen itélkezzék róla. Mert az emberi elme, amelyről ez a könyv beszél, nem igen hagyja magát tudományos formulákkal megmagyarázni és megeshetik vele, hogy akkor mondják betegnek, amikor legeszméletlenül működik, vagy megfordítva. Hasznos olvasmány. lehetne tehát ez a könyv mindazoknak, akiknek az elmebetegügy szabályozása körül talán szerepük fog jutni. És bizonyos, hogy az elmekörtan könyvét Magyarországon senki sem írta meg olyan széles alapon s olyan hozzáférhető nyelven, mint dr. Salgó Jakab, a lipótmezei elmeegógyintézet főorvosa, akinek ilyen irányú munkáit a külföld régen honorálja, de idehaza sem maradt méltánylás nélkül. Hiszen ez a tankönyve is már második kiadásban jelenik meg, őt magát pedig a lipótmezei intézet megüresedett igazgatói állására a legkomolyabb jelöltnék felintik a szakkörök. Azt hisszük, méltán. Az az állami intézet megbízhatóbb kezébe nem kerülhetne, mintha dr. Salgó Jakabot neveznék ki igazgatójának, mert a könyve igazolja a rátermettségét, az a körülmény pedig, hogy már régen főorvosa az intézetnek, biztosítékul szolgál, hogy az ő kinevezésével el volna kerülhető az átmeneti idők minden rázkódattása. A szakkörök, ugy tudjuk, nem is kételkednek az ő kinevezésében s ahogy munkájának most megjelent második és bővített kiadását lapozgatják, nekünk is úgy tetszik, hogy a szakkörök jól választották ki a jelöltjüket. A könyve az ő legjobb ajánlója.

— **Szerencsétlenség lovaglás közben.** Nagyváradról jelenti tudósítónk: A nagyváradai katonai lovaglól iskolában ma reggel nagy szerencsétlenség történt. A Vilmos-huszárok egy százada, gróf Broda Viktor százados vezetése alatt, lovakat idomított. Eközben egy remonda az ostopatogástól megbokrosodott és ficánkolása közben összerugdosta a századost, akit hordágyon kellett lakására szállítani. A százados egyik felső karja eltört. Sobei bár súlyosak, de nem életveszélyesek.

— **A fészkelődő Fiume.** Fiume autonom pártja megint fészkelődik, ami magyaráz mondva annyit jelent, hogy megint megfedekezik arról, hogy Fiume mindenét Magyarországnak köszönheti. Elkapatta a mi dédelgetésünk, amely megette az Adria gyöngyének, és elfelejti, hogy mi foglaltuk olyan keretbe, amely nélkül még most is csak a mult emlékeiből élőkódhatnék. Mint annyiszor, most is renitenciával felel, a mikor dokumentálni akarjuk, hogy Fiume a magyar államnak elszakíthatatlan alkotrésze. Tiszteletet kívánunk nyelvünknek a kikötőjéből kiinduló hajókon, az állami épületein, vasuti pályaházain s helyesen, okosan és hazafiasan járt el a fiatal kormányzó, amikor megkövetelte a magyar nyelv jogát az új városi villamos-vasuton is, amely a napokban fog megnyílni. Ott lesz a kocson az olasz felírás is, de azért az autonomisták szélső tábora megint dul-ful Magyarországgal ellen és izgat a vasuti kocsi magyar nyelvű felírása ellen. Több ezer példányban tiltakozást nyomattak és bojkottálni akarják a villamost. A bojkottáló felhívás így hangzik:

Bojkottáljuk a villamos vasutat! A villamos társaság azzal, hogy kényeivű felírásit alkalmazzon kocsiain, meghamisította városunk határozott olasz jellegét és megsértette azt, a mi nekünk legkedvesebb: nyelvünket, e város nyelvét. A ki szereti Fiumét, nem ülhet fel erre a villamosra, aki pedig mégis felül, az ellensége ennek a városnak. Éljen az autonom Fiume!

Egy félhivatalos távirat szerint a fiumeiek józan többsége hiábavaló erőlködésnek tekintti a bojkottáló felhívást és nem veszi komolyan.

— **A játék vége.** A bürzejátéknak újabb áldozata van — és pedig a vidéken. Pozsonyban az ejel agyonlőtte magát Pekovics Sándor. Ügyvéd s a szerencsétlen játék volt a halála oka. Szép vagyona volt s míg a bürzére nem ment vele, nyugodtan élt belőle. És nagy lánb. Fényes háztartása, nagy lakása volt és sok vendége. Előtte volt a vívőkлубnak, igazgatósági tagja a takarékpénztárnak, nagyon tekintélyes ember, aki azonban egy idő óta mindinkább tönkremet. El kellett adnia szép komolányi

birtoát, négy bécsi bérházára már egy negyedmillió forintot tábláztaott be — s az éjelen agyonlőtte magát. Nagy bűrzedferenciák maradtak utána.

— **Barátság.** A csöklényesi határban az erdőz cserkészés közben egy kicsinyke öz-gidát fogott. A házi macska, melynek előző napon elpusztították a kölykeit, meleg barátságába fogadta az állatot, sőt emlőivel is megkínálta. A gida jó nevelésű állatka lévén, elfogadta a szives kínálást s betekig élt a macska-mama jóvoltából. Miután azonban a legszebb családi életet is feladja valami kegyetlen, gonosz sorscsapás, gidáknál is bekövetkezett a bánat ideje. Az erdőz elajándékozta a gidát. A macska-mama eleinte harapott, karmolt, szóval erőszakoskodott, utóbb azonban elszontyolodott s tragédiára fogta a dolgot s mikor ez sem használt, elszórt huzalról s elbújt a csöklényesi erdő sűrűjébe, ahol a hozzáértők szerint remete-életet folytat s azon gondolkodik, hogy azt a nófát, mely az erdő mélyén turbékoló bus gerlicéről szól, miképpen lehetne rimbe szedni úgy, hogy macska legyen benne s az turbékoljon busan. Ez jóval érdekesebb probléma volna, mint az egész macska-barátság. Egy macska, aki költ!...

— **Az Eperjesi Széchenyi-kör Petőfi-ünnepe.** Az Eperjesi Széchenyi-kör felvidékünk e fontos hivatást betöltő virázó közművelődési egylete, nagy-szabású Petőfi-ünnepet rendez e hónap 29-én. Az ünnepség egy díszgyűlésből, Petőfi 1845-ik évi ott tartózkodásokról a szállásról szóló féltucat háznak emléktáblával való megjelöléséből, az erdei laknál a három költő találkozásának emlékére a kör által emelt emlékoszlop megkoszorúzásából, díszbédből és este, a városi színházban, műkedvelők által rendezendő díszelőadásból fog állani. A délelőtti díszgyűlésen Berzevics Albert v. b. t. a kör alapító-védnöke fogja, Petőfi emlékezete címen, a megnyitót tartani. Ezután szólani fognak az Akadémia, a Kisfaludy-Társaság és a Petőfi-Társaság képviselői. Dr. Szlávik Máttyás, a kör tagja alkalmi költeményt szaval, dr. Horváth Ödön kir. tanácsos, titkár pedig Petőfi Eperjesen című művét adja elő. Ezután Szinyei Merse István főispán, a kör elnöke, tart záróbeszédet, míg megnyitó és zárlópontra két dalkar fog énekelni. Az esti előadás tisztán Petőfőtől származó, vagy Petőfőre vonatkozó zenei és szavalati művek, valamint főképe bemutatására fog szorítokozni s ezen közreműködésre felkérték az egy-let tiszteleti tagját: dr. Váradi Antalt is. Az ünnepre meghívják az egylet összes tiszteleti tagjait, közöttük Wallacs Gyula minisztert, meghívják az Akadémiát, a Kisfaludy- és a Petőfi-Társaságokat s hazai kultur-egyleteket. Biztos kiállításba helyezték megjelenésüket Beithy Zolt, Bántók Lajos, Endrődy Sándor, Hercegy Ferenc és Alexander Bernát. Altalán az ünnep iránt igen élénk érdeklődés mutatkozik s részt fognak venni benne Sáros vármegye törvényhatósága, Eperjes város közönsége s az összes egyletek és testületek.

— **A koszoru.** A Rómában időző románok mégis csak addig kacérkodtak a Traján oszlopával, míg nem letették rá a koszorújukat. Traján oszlopa a napokban hangosan kacagott a románok felsülésén, ma azonban nyugodt fölényvel nézett le a románokra s talán ezt is gondolta magában:

— Sokért nem adnám, ha tudnám, hogy kik ezek az alakok s mit akarnak ezek én tőlem? Mert ugy van az, hogy már réges rég bebizonnyították a tudósok, hogy a románoknak annyi kö-zük sincs szegény Trajánushoz, mint nekünk a zulu kafferekhez, sőt volt olyan goromba francia etnologus, aki ilyenképpen nyilatkozott a románokról: No — ezek a románok bizony Isten bebegalyodtak a latin származásukba.

Mindamellett az olaszok azt gondolják, hogy hátha olyan nagyon barátokznak szegények, hát hadd legyen meg az örömiük. Nekünk ugyan nem árt, ha ő nekik használ. Így esett hát, hogy Gallupi városi tanácsnok hosszú dikciót mondott a Trajánus szobra alatt s többek között ezeket is elmondta:

„A román hagyományok ihleték meg Erdély dicsőséges pástorát, Horát, mikor 1784-ben Körösbánya erdeiben, Traján példára, Dácia császárjának kiáltotta ki magát, kitűzte a fölkelés zászlaját s elkeseredetten küzdött a büszke magyarok ellen. A derék oláh román-módrá halt meg. Elnyomatván ellenségeinek tulnyomó számától, rettenthetetlenül állta ki azokat a szörnyű kinokat, melyekben barbár hóhérai részesítették, mielőtt őt megölték volna.

Hát ezt ne tessék komolyan venni. Mondtak ennél már nagyobb számságot is. A fő az, hogy a Traján oszlopának még mindig nincs semmi baja.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Szilvay Teréz 34 éves varrónő ma éjjel a Mátyás-tér 14-ik szám alatt levő lakásán borotrával elvágta nyakát. Még a ke-

zein az ereket is át akarta metszeni, ebben azonban hozzátartozói megakadályozták. A mentőket hívták segítségül, akik hamarosan bekötötték sebeit és bevitték a Rókus kórházba, ahol most haldoklik. Tet-tének oka szerelmi csalódás.

— **Szerencsétlenségek a délvizeken.** Az aninai bánya Frigyes-aknáiban Hana Józsim munkás saját vigváratlansága következtében lezuhant az akna mélységébe és összeszedődött. — Az oravicai honvédelaktanyában Hander stájerlaki kereskedő, aki mint közlegény szolgált, szolgálati fegyverével meg-lőtte magát. Tettét büntetéstől való félelemben kö-vette el. Állapota reménytelen. — Nagy-Kikindán Murinkov Aca birtokos két éves fia beleesett a kuba és megfulladt. A vizsgálat folyik.

— **Egy miniszteri határozat.** A kereskedelem-ügyi magyar királyi miniszter folyó évi szeptember hó 2-án 4367. előnki szám alatt a következő határo-zatot hozta: Megengedem, hogy az általános óvadék-bank r. t. (Budapesti bejegyzett cég) a vezetése-mre bizott minisztérium, továbbá az alárendelt hatóságok, hivatalok és intézetek óvadéktörvényes tisztviselői és alkalmazottjai helyett, — amennyiben szolgálatai az említettek részéről igénybe vétetnek, — óvadékok állíthasson, vagy azt átvehesse. Erről a tisztviselői kart körrendeletileg értesitem. Hegedűs s. k. Ennél-fogva említett intézet működési körét a határozatban foglalt tisztviselőkre, tehát a m. kir. posta- és távir-da-alkalmazottakra is kiterjesztette.

— **Mme Ludwig Berger** özsz. és királyi ud-vari szállító cég (V., Harmincad-utca 3.) műhelyében külön osztályt tart az angol ruhák készítéséhez, John Buswine & Co. londoni udvari szállító modellje sze-rint. E szakmával kizárólag férfiszabók és egy ki-tűnő szabás foglalkoznak.

— **Valódi Jaeger tanár-féle** normál alsóruhákat (Benger gyártmánya), kötött és szövött gyanjuáru-kat ajánl Heyek Adolf, Szervita-tér, a Vadászúhöz.

(x) **Ha öszül a haja, vegyen Zoltán-féle Hair-regenerátort** 1 forintért a Hold- és Nagyköröna-utca sarkán levő Zoltán B. gyógyszerárban. E szertől a haj eredeti színét visszanyeri. Utánzósktól óva-kodjunk!

Stefánia.

Budapest, október 16.

Mindössze huszonegy éves királyfi volt Rudolf trónörökös, mikor elindult háztűznézőbe. Az embe-rek akkor nagyon találgatták, hogy ugyan melyik királyleányt hozza el maga mellé a sok közül s talán mindegyikre előbb gondoltak volna, mint arra a tizenöt esztendő s zőke leányra, aki ez időtájt még menten minden koronás álomtól és érintetlen a korona tövisétől, vigan játszott a laekeni parkban. Pedig úgy történt, hogy Rudolf trónörökös éppen ezt a gyermeket választotta s ettől a gyermektől kérdezte meg a park szőke-kutja mellett, hogy akar-e a felesége lenni. A gyermek-leány nagyon okosan válaszolt erre a hirtelen kérdésre s szinte azt hihetné az ember, hogy a jövő sejtelmes homályába pillantott lelke, mikor azt mondta:

— Érzem a súlyos felelősséget, amelyet ma-gamra veszek, ha ígent mondok önnek s azért remegve és félelemmel mondom, hogy a felesége leszek.

Evvél a komoly beszéddel aztán a fiatalok el is intézték már a kettőjük ügyét s a feleséges szülők 1881. május tizedikére állapotották meg az esküvő napját.

A bécsi asszony-nép szörnyű kívánsai miatt a fiatal menyasszonyra s mikor a trónörökös elő-ször hozta nejét a császárvárosba, bizonyos gyenge elismerés hangjai hallatszottak. Mind-össze az volt a kritika, hogy a trónörökös-né kedves asszony. Stefániának csakugyan sok időre volt szüksége, hogy a bécsi asszonyok szemében szép is legyen s ehhez az átalakuláshoz első sorban fel kellett áldoznia azt a nemesen egy-szerű viseletet, melyet a belga udvarban annyira megszokott. Csakhamar azonban megtörtént a hagyományos családi ruhákkal való szakítás is s a trónörökös-né diadalmasan vonult be azok közé, akiknek Bécs megadja a divat terén is az elismerést.

Az immár népszerűvé lett Stefánia ez idő-tájt hagyta el Prágát s mialatt férje az elektro-mos kiállítását avval a sokat sejtető képletes ki-fejezéssel nyitotta meg, hogy nemesokára Bécsből új fénysugár fogja bevilágítani a monarkiát, a trónörökös-né Laxenburgba vonult s kiesike fej-kötöket horgolt annak a számára, akiről azt hitte, hogy egykor koronát fog viselni. 1883. szeptember másodikán megjött a főköttök tulaj-donosa s a nagy örömben csak az a szomorúság vegyült, hogy erre a fejre sohasem tehetik a császári meg a királyi koronát. Hiába számlálták

nagy aggodalommal az ágyulvések számát, me-lyek az újszülött gyermek nemét jelentik az or-szágnak, bizony csak leány volt a kis vendég.

Henriette királynő profeciája, aki bizonyos igaznak állította, hogy a második majd fiu lesz, ha már leány lett is az első, nem valósult meg. A trónörökös párnak nem született több gyer-meke. Ez a keserű csalódás kétségkívül elidege-nítőleg hatott a fiatal párra s így esett, hogy lassankint nem jelentek meg együtt a vadászato-ton s a kettesben tett utazások is el-el maradtak. A trónörökös-né a zene vigasztalásaihoz me-nekült, amely, amint gyakran mondta, arra tani-totta meg, hogy miként kell elviselni az élet szenvedéseit s a sors megpróbáltatásait. Az egész társasága ugyszólván kizárólag Fülöp kőburgi herceg neje volt, míg a trónörökös mulatságai-ban állandóan Fülöp herceg kísérte, aki ugyátlá-szik nagyon közlékeny volt s feleségének minden élményét elbeszélte. A hercegnő természetesen Ste-fániának szolgált mindig a legfrissebb hírekkel s nem gondolta meg, hogy ez a fiatal, szinte gyerek-asszony nem tud elviselni olyan dolgokat, melyek fölött az érettebb nők már csak mosolyognak. Stefániát mélyen elszomorítottak ezek a hírek s köztudomású dolog, hogy a mayerlingi katasz-trófát megelőzőleg gyakran panaszokodott a trón-örökös-né a királynak is, aki mindig azon volt, hogy az ellentéteket elsimítsa.

A borus napokban Stefánia megint a zené-hez menekült s kiváló előszeretettel ápolta és fejlesztette csinos hangját. Minden délelőtti tíz órákor pontosan megjelent Kempner-Niklas asz-szony, akitől a trónörökös-né énekelni tanult. Ezek az órák voltak legkedvesebb órái s talán a sors kegyetlensége volt az is, hogy ezek a vizs-gzást szerző órák egyikén borult gyászba a Habsburgok ősi palotája és vele két nagy ország.

1889. január harmincadika volt, mikor egy inas avval a jelentéssel szakította félbe az ének-lekét, hogy Valéria királyi hercegnő a fenséges asszonyt sürgősen kéri. A trónörökös-né sietve ment át Valéria szobájába s a bámuló énektan-árnő nem tudta, hogy mire vőlje azt az izga-tottságot, amellyel az udvari asszja megmagya-rázta neki, hogy a fenséges asszony ma nem folytatja az éneklekét, s valószínűleg jó darabig nem fog zenével foglalkozni.

Hogy mint történt a rettenetes katasztrófa, nem tudja senki — csak annyi szívárgott ki a gyászoló népek közé, hogy a királyné hűshöz illő megnyugvással viselte a csapást s vigasztaló szavával gyámolította felséges urunkat s hogy Mária Valéria királyi hercegnő hűségesen vizs-gzalta sógornőjét s nem egyszer tette le a kis, árvaságra jutott Erzsébet helyett a gyöngyvirág-ból és rózsából, Rudolf trónörökös kedveno virágaiból kötözött koszorút a kapucinusok templomában. A belga királynő, aki a te-metésre Bécsbe érkezett, úgy látszik csak ártott vele, hogy leánya sorsáért egész Ausz-triát felelősségre akarta vonni s mikor azt a kívánságát, hogy leányát és unokáját magával vihesse, megtagadták, haragosan vált meg a bécsi udvartól s azóta nem is tért oda vissza. Lipót király és Klementina főhercegnő sem for-dult meg azóta Bécsben.

Február tizennoledikán bucsuzott el Ste-fánia Rudolf koporsójától s kis leányával a mi-ramarei kastély magányába vonult. Rokonok nélkül, barátok híján, az etikett szabályai alatt görnyedő udvaroncoktól körülveve töltötte itt életét a fiatal özvegy. Egyetlen vigasztalása szép, szőke gyermeke volt. Mikor a gyászév le-elével a trónörökös-né újra visszatért a bécsi udvarba, újabb küzdelmek napjai kezdődtek. Ste-fánia féltve őrizte azt a helyet, melyet mint a trónörökös neje elfoglalt s az udvar za-jától teljesen visszavonult Erzsébet királyas-zonyunk helyét akarta betölteni. Csakhogy ez a jog nem őt, hanem Mária Terézia királyi hercegnő-t, Károly Lajos főherceg nejét illette meg. Mikor később Mária Terézia is visszavonult s helyét Mária Jozefa töltötte be, Stefánia nyíltan megmutatta haragját és neheztelésének úgy adott kifejezést, hogy minden udvari ünnep alkalmával betegnek jelentette magát, vagy elutazott. Ekkor kezdődik a nagy utazások korszaka, amelyben

Stefánia teljesen kivonta magát a bécsi udvar ellenőrzése alól. Annyi bizonyos, hogy mindig feltűnő volt az a zárkózottság, melyben Stefánia gyermekével együtt töltötte a karácsony-esteket, míg a mindnyájunktól szomorú szívvel gyászolt Erzsébet királynő a tengeren, felséges urunk pedig Welsben vagy Münchenben keresett vigasztalást.

Sulyos gondokat okozhatott Stefániának nővére is, aki pénzzavarában nagyon gyakran fordulhatott az özvegy trónörököséhez. Mikor a hamis váltók története kitudódott, Stefánia sulyos betegen feküdt a bécsi burgban. Senki sem intézhetett hozzá kérdést, vajjon csakugyan az ő aláírása az, amely a váltókon szerepelt. A halállal való vívódás e nehéz perceiben senki sem jött hozzá a belga rokonok közül, sem atyja, sem anyja, sem testvére.

Ennyi megpróbáltatás s ennyi martírium után most egy új élet küszöbén áll Stefánia. Mindig azt hitték, hogy a politika és a logika törvényei szerint irányítja Stefánia jóvendő sorsát s hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös hitvesévé lesz. A koronás álmok azonban szerte foszlottak az ő lelkében s a sok szenvedés után, a szív kívánságai szerint akarja sorsát intézni Stefánia. Mindössze az történik majd, hogy egy napon feloszlatják az özvegy trónörökös udvartartását, s ha az oly sok megpróbáltatáson keresztül ment heregnő elvetette magától a bibort, az egyszerűbb életben megfogja találni azt, amit a trónok sugárzásában vagy a trónok árnyékában hiába keresett.

Beszélgetés Sarah Bernhardt

minden poklokon keresztül.

Eüapest, október 16.

Éppen hét esztendeje, hogy a franciák legnagyobb művésznőjét, Sarah Bernhardt asszonyt a nyugati pályaudvarra kísértem.

Szerény kis ibolyacsokorral kínáltam meg amért oly szívesen fogadott, és nagy nevéhez méltó szeretetméltósággal beszélte el művésznői pályájának történetét.

Vidáman csevegett néhány ismerősével, a bécsi gyorsvonathoz harmadszor csengettek, és a hosszú, karszu, vereshajú Sarah felugrott a bécsi vonatra és eltűnt szemünk elől.

Azóta legalább is ötszázszor játszott a *Kaméliás hölgyet* a világ öt részében és ma délbén érkezett ide saját külön társaságával, hogy újra eljátszsa a magyar közönségnek, amely négyszáz százalékkal felemelt áru helyeket már napokkal azelőtt az utolsó zugig lefoglalta...

Alig fél órával megérkezése után franciául címzett levelet találtam lakásomon. Felbontom és Sarah Bernhardt aláírással a következő sorokat olvasom benne:

Hétfő.
Kedves Uram.

Legutóbbi budapesti tartózkodásom emlékéül, nagyon lekötelezve, ha ma este színház után velem együtt vacsorálna.

E pillanatban nagyon fáradt vagyok, a délutánt agyban töltöm, tehát ma este tíz és tizenegy óra közt, a szálló nagy éttermében, a harmadik asztalnál baira.

Kézzorítással

Sarah Bernhardt.

Engem ez a levél nagyon meglepett, sőt izgatottá tett. Hogyan, Sarah Bernhardt hét esztendő óta nem felejtett el és rögtön levelet ír, hogy szívesen lát vacsorára?

A levél inkább kellemetlenül lepott meg, mert én Sarah Bernhardt művészi pályájának súlyosbodását láttam benne.

Bizonyosra vettem, hogy Sarah, a nagy Sarah, minden ismerős irónak a nevét külön könyvbe listázza és amikor valamelyes városba érkezik, előveszi a névsort és ebédre hívja az odaváló ismerőseit...

De estefelől kissé gyanakodtam a levélre. Sarah Bernhardtnek sokkal apróbb betűire emlékeztem, és ösztönszerű gyanu arra indított, hogy megkérdezzem az étteremben, vajjon Sarah Bernhardt lefoglalta-e ezt az asztalt?

Ott nem tudtak semmit erről, sőt a szálló üzletvezetője kijelentette, hogy Sarah Bernhardt a lakásán rendelt meg két személyre való estebédet.

A levelet beküldtem Sarah Bernhardt komornájának, aki megmutatta *Nara* grófnőnek, a mű-

vészno kebelbeli barátjának. A grófnő kijelentette hogy ez a levél elejétől végig hamisítvány és tréfa.

Ugyanezt mondotta Ullmann impreszárió is, aki kárpótlásul megígérte, hogy a *Kaméliás hölgy* harmadik felvonása végén bevész az öltözőbe, Sarah Bernhardthoz.

Este tíz óra előtt elindultam a Magyar Színházba. A színház hátulsi kapuja a történelmi nevű, de kissé kültekies izü Wesselenyi-utcára nyílik. Ott egy csomó francia statisza hamisíthatatlan boulevardi franciasággal káromkodott a hosszú utazás miatt. A bejáró folyosóján csupa párisi szó hangzott. A francia színészek itt-ott megcsiptek egy-egy csinos magyar segédszínészt.

— Merre van Sarah Bernhardt öltözője?

— Ott a szinpad bejárója mellett, a 37-ik számú ajtó.

Az öltözőn három magyar színésznőnek a táblája olvasható:

RÓZSA LILI.	BILKEI IRÉN.
LÁNG ETEL.	

Azt hiszem, ez a három színésznő ezentul valamivel büszkébb lesz öltözőjére.

A szinpadon Sarah Bernhardt utoljára bucsuzott el Armandtól falusi nyaralójában, kirohant a szinpadról és befutott öltözőjébe, leült a tükör elé és igazította a haját. Ebben a helyzetben találtam, amikor Ullman impreszárió bevezetett. Természetes, hogy Sarah Bernhardt nagyon ideges volt. De most ezuttal nemcsak a játék izgatta fel, hanem a nevére hamisított levél, amelyről az impreszárió jelentést tett neki.

Kérésére megmutattam neki a levelet és megnyugtattam, hogy barátaim egyike akart engem ily módon felülteni. Sarah Bernhardt gyorsan átesett ezen az incidensen és beszélgettünk az öltözőben a harmadik és negyedik felvonás közt a szerelemről, igen a szerelemről.

Elmondottam neki a mai esti újságok szenzációját, hogy Ferenc Ferdinánd eljegyezte *Chotek* Zsófia grófkisasszonyt. Ezzel együtt kapcsolatba hoztam Stefánia trónörökösét is.

Hangsúlyoztam, hogy egy Sarah Bernhardt, aki annyiszor foglalkozott a szerelem ősjogaival a szinpadon, mit szól ezekhez az új korszakot alkotó eseményekhez és mi a véleménye ilyenmő mesalliance-okról?

Sarah Bernhardt ez a kérdés roppant módon érdekelte, meglepte, és gyorsan, határozottan, teljes és töle megszokott nyíltelekiséggel válaszolta:

— Mindenekelőtt nem ismerem el, hogy mesalliance egyáltalában létezik. Ahol két élő lény szereti egymást, ott nincsen mesalliance. És ha van mesalliance, ez csak akkor esik meg, ha egy tisztességes, becsületes lány házasságot köt egy tisztességes emberrel.

Én a Stefánia trónörökösét és Ferenc Ferdinánd főherceg esetében az idealizmusnak diadalát látom, az új század társadalmának megalakulását.

Mindenki meg akarja találni a maga életét (*Chacun veut avoir sa vie*) és oda dobhat rangot, hatalmat, dicsőséget és mindezeket a cifra, képzelődésre ható külső sallangokat csak azért, hogy mindenki a saját kedve szerint élhessen, hiszen ugyis oly rövid ideig tart.

Ha igaz az, amit ön a magyar esti újságok szerint most mondott nekem, úgy a Ferenc Ferdinánd főherceg esetében egy magasztosan szép és nemes eszmét látott.

Lemondani egy trónról egy női szív kedvéért.

Ez istenesien magasztos!

Ezt a szót vagy tiszser ismételte, még három francia színésznő volt az öltözőben és mind a három tapsolva ismételte:

— Ez isteni, ez magasztos.

— Igen, ez a szerelem jogának a győzelme! — fejezte be Sarah Bernhardt, aki most újra tükörbe nézett és csettelt szépítette arcvonásait.

Szemügyre vettem egy kissé. Mennyivel gömbölyűbb, mennyivel formásabb most, mint két esztendővel ezelőtt.

Az idő semmi nyomot nem hagyott rajta.

Mandoliformájú szurkék szemében a régi fény csillog még. A híres veres haján még semmi ősz szál! Egész lényü lávaszerűen ideges, ruganyos és acélosan edzett. Még mindig olyan nővel van dolgunk, akiben az asszony még jó sokáig nem fog megszűnni!

Ezte tizenegy órakor hozzáfogtam e cikk írásához, amikor telefonhoz hívnak.

— Sarah Bernhardt óhajt ünnelel azonnal beszélni, — volt a főpincér válasza.

Azonnal kocsiba vettem magamat és néhány peró múlva fenn voltam a nagy művésznő lakásán. Éppen vacsorált két színésznővel együtt (halat evett, még pedig persze, hogy villával.) Az idegesség teljesen elmult felejthetetlen kifejezésű arcáról, derült nyugalommal és nagy megelégedéssel szürösölte a magyar vörös bort.

— Ismerem már a tréfa szerzőjét, ez a Figaro budapesti tudósítója, és most már nem haragszom érte. — Maga írta ezt a levelet? — kérdeztem tőle. A zavarán észrevettem, hogy ő volt az. No, nem baj. Egy szivességre kérném, néhány hét múlva a duo de Reichstadt szerepet fogom kreálni. Az egy új színmő, amelyet a *Cyrano de Bergerac* szerzője írt és nagy sikert várok tőle. *Magyar huszárruha les rajtam* és egy igazi magyar kardot, olyant, amilyent Napoleon idejében viseltek, szeretnék magamnak megszerezni, tudna erre módot?

Persze azonnal vállalkoztam, hogy holnap együtt keressük meg a régi kardot.

Azután újra a királyi család házasságairól beszélt.

— Ez gyönyörű, lemondani egy trónról! Ime a szív hatalma, a szerelem joga.

A két francia színésznő, aki vele vacsorált, letette a pohár veres bort, és újra felkiáltott:

— Ez csodálatra méltó! Ez gyönyörű!

Salamon Ödön.

Sári volt a neve.

Ne higgyék, hogy ez mondat. Ez nem mondat, hanem név. Egy lónak a neve. *Ottó* főherceg nevezte el a versenylovát *Sári volt a neve*-nek. Értsük meg jól egymást: ezt a lovat nem hívták ezelőtt Sárinak, hanem most az a neve, hogy *Sári volt a neve*. És ez kétségkívül újítás. Ilyen hosszú lónevet még nem láttunk a versenytudósításokban. Sőt az embernevek közt is csak egyre emlékszem, amely ilyen hosszú: a híres du Paty nevére. Ez teljes szövegében így hangzott: *Le Marquis Fernand Mercier du Paty de Clam*.

De térjünk a dologra.

Tekintve, hogy most különös előszeretettel foglalkozom a szaktudósításokkal, a multkor tőzsdei tudósítás után most egy sport-tudósítással fogok szolgálni. A hosszú nevek bizonyára divatba fognak jönni s akkor a közel jövőben ilyen formája lesz a versenyriportnak:

*. **Őszi löversenyek.** Managy animóval tipelték a fogadókat. A versenyeknek szép idő kedvezett. Meglepetés nem sok volt. A favoritok bejöttek, diadalt csak egy outsider tudott aratni. A *Limited-handicap*ben volt a legerősebb küzdelem. Itt két méltó ellenfél közt osztotta meg tetteit a közönség. Jobb formájú volt az elsőnek s az is nyerte meg a versenyt. *Az apját leütötte a hajókötél, az anyja mosónő volt, éjszakai munkában meghittötte magát, kitűnő lónak bizonyult.* A második ló: *Semmi babám, semmi, így kell annak lenni, mindenféle szerelemnek vége muszáj lenni, már nem mutatott oly előnyös formát. A fordulónál a meglepetés moraja zugott végig a tömegben. Hirtelen éltre jutott Ugyan ne izéljen, no, hányzor mondtam már, hogy ne csipje a karmat.* Ez az eddig ismeretlen ló, akinek ezuttal 15 kiló volt a zsebében, csak rövid ideig tartotta igazlomban a fogadókat. A távoszpölnid már hátraszorult, és ha a *mniszterelnök a mai délutáni gyorsvonattal Bécsbe utazott* nem futott volna olyan rosszul, utolsó is lett volna. Az eladóversenyben *Pickpocket* zsoké ellovagolta *Az angolok nagyon furcsa alapon kezdi a háborút, de majd elváltik-ot, ami némi elkeseredést okozott. Ugyanez a zsoké tavaly fényesen ülte meg Jó volna elmenni a Sarah előadásokra, de nagyon drága a hely-et, tehát mai lovaglását csodáljuk.*

A részletes eredmény a következő:

I. **Handicap.** Díj: 8000 korona. Távolság 1800 méter. Spring baró: *Jaj de kellemetlen ez a csunya idő, tavaly ilyenkor még sütött a nap-ja első, gróf Segenfeld Dreyfus miért haligatott el egyszerre az ügyével-je második, Mr. Stepmark Ugyan mit akarnak ezek a szociálisták ezzel a sok sétával-ja* harmadik. Itélet: Könnyen négy hosszal első, négy hosszal harmadik. Totalizátor: 5 22. Helyrefogadások: I. 25 : 37. II. 25 : 36. III. 25 : 37.

—o.—

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Forzsoló Kálmánról,** a Népszínház igazgatójáról néhány lap azt írja, hogy egészségi okokból hosszabb szabadságra megy s visszatérteig *Megyeri* rendező fogja helyettesíteni. E hír nem felel meg a

valósnak, Porzolt igazgató pár napig gyengélkedett ugyan, de ez idő alatt is személyesen vezette a Népszínház ügyeit; távollétében pedig nem *Megyeri* rendező, hanem *Vidor Pál* főrendező szokta őt helyettesíteni.

Sarah Bernhardt mai vendéjátéka iránt oly rendkívüli volt a közönség érdeklődése, hogy a *Kaméliás hölgy* az előadás napján már jegyet a pénztárnál nem árusított. Ez az eredmény arra bírta a vendégművésznőt, hogy *csütörtökön*, e hó 19-én, délután 2 órakor egy matiné keretében megismétlje a *Kaméliás hölgy* előadását, és pedig, hogy azt mindenki számára hozzáférhetővé tegye, a Sarah Bernhardt fellépésére megállapított árak felére leszállított helyárak mellett. A matiné délután 2 órakor kezdődik, s jegyek már holnap kaphatók délelőtt 10-11 és délután 3 $\frac{1}{2}$ –6 $\frac{1}{2}$ óráig a színház előcsarnokában levő pénztárnál, továbbá a többi jegyárusító helyeken a következő helyárakon: földszinti páholy 30 forint; erkélypáholy 25 forint; emeleti páholy 15 forint; földszinti szüllye és zenekari ülés 7 forint; I. r. támlásszék: 6 forint; II. rendű támlásszék 5 forint; kőrszék 4 forint; I. emeleti erkély I. sor 5 forint, V.–VI. sor 3 forint, VII.–XIV. sor 2 forint; II. emeleti erkély középső: I. sor 2 forint, a többi sorban 1 forint, oldal erkély I. sor 1 forint 50 krajcár, a többi sor 50 krajcár; karzati jegy 80 krajcár.

Idegen szerzők a Vígyszínházban. Dr. Blumenthal Oszkár és Kadéburg Gusztáv ismert színműírók ma Budapestre érkeztek, hogy jelen legyenek darabjaik két előadásánál, melyeket a Vígyszínház igazgatósága a szerzők tiszteletére rendez. Ez alkalomból kedden, 17-én, a *Mozgó fényképek* 62-szer kerül színpadra az új kinematográfus képekkel; szorán 18-án pedig *Blaha Lujza* vendégfellépésével, aki a szerzők ebbeli kívánságának készséggel tesz eleget *Arany kakas* 58-szor kerül előadásra.

Duse a Népszínházban. A népszínházi bizottság jóváhagyta a Népszínház helyárainak felémelését a Duse-előadások alkalmából, csupán a földszinti páholy helyárát 40 frtról 35 frtra szállította le. A jegyek mind a négy Duse előadásra szerdán délelőtt 10 órától kezdve lesznek kaphatók a Népszínház-utcai elővételi pénztárnál, ahol eddig előjegyzéseket fogadtak el és ahol az előjegyzett jegyek kiválthatók.

Anyós-illumináció a színházban. A klaszikus *Plautustól* kezdve a modern *Bissonig*, valamennyi bohózatíró színgyökeve elbujhatik komikum dolgában a mellett a direktor mellett, aki ez idő szerint a hazafias soproniakat látja el — német előadásokkal. *Ruszt József* a neve — s érdemes arra, hogy átadassék az örök emlékezetnek, mert hozzáfogható humoristát, mint már megjegyeztük, hiába keresnénk az ő korától kezdve egészen napjainkig. Ilyen jeles urnak még azt is el lehet nézni, ha — német előadásokat rendez azoknak a soproniaknak, akik magyar előadásokat amúgy se néznének meg.

Hogy mivel érdemelte meg *Ruszt* ur, hogy az áradóknak akkora mértékével beszéljünk róla, mint ahogy azt tettük, azt rövid pár szóban megmondhatjuk.

Ruszt urnak — anyósa van. Az érdemes aszszonyság megbetegedett, de betegségéből szerencsésen fel is épült s a legelső dolga volt ellátogatni a színházba. És itt következik *Ruszt* urnak *Plautus* és *Bisson* megrögzötten komikai tehetsége. *Ruszt* ur ugyanis, mint *Sopronból* nekünk írják, anyósának a tiszteletére — kivilágította a színházat, ahogy csak innepi díszelőadásokon szokás. Egész *Sopron* nevet rajta. Neveit meg Budapest, meg Szeged, meg Debrecen, meg Hajdu-Böszörmény... meg az egész ország, ahol olvasni fogják. Mi is neveitünk, akik megírjuk, hahaha!

Blätterbauer Gizella fellépése. *Blätterbauer* Gizella, a *Magyar Királyi Opera* tagja, felépült nehéz betegségéből s legközelebb újra fel fog lépni.

Hetvenhatezer korona. A bülgyminisztérium jövő évi költségvetésében hetvenhatezer koronával több kiadás szerepel, mint a múlt esztendőben. Ezt a hetvenhatezer korona többlet-kiadást, a színházi költségvetés megokolása szerint, a *Magyar Királyi Opera* és *Nemzeti Színház* deficitje okozza. A nagyobb deficitet, mondja a megokolás, ez okozza, hogy a fővárosban több új színház keletkezett, amely az állami szubvencionált színházak bérloinek és látogatóinak egy részét elvonta. A színházak kiadási tételeinek a betartásáért, amennyiben az ingadozó viszonyok és körülmények közt, lehetséges, még lehet szavatosságot vállalni, de kétséges, vajjon szavatosságot lehet-e vállalni azért is, hogy a nagy körülményekkel számításba vett bevételek valóban be fognak-e folyni. Kérdés, vajjon a két állami műintézet sikerrel fog-e kikerülni a közel jövőben az új színházakkal való versenyből s azért szükségesnek tartotta a miniszter módokról és eszközökről gondoskodni, amelyek lehetővé teszik, hogy a két műintézet akadálytalanul folytassa működését. Ebből az okból a miniszter az *Opera* szubvencióját évi ötvennégyezer, a *Nemzeti Színház*ét tizenégyezer koronával emelte fel.

Sarah Bernhardt.

— A kaméliás hölgy. —

Budapest, október 16.

Sarah Bernhardt újra itt van Budapesten. Most harmadszor jött ide és ezúttal a *Magyar Színházban* lépett föl egészen új francia társaságával. Budapestet legelőször 1888-ban kereste föl; másodszer 1893-ban. Mind a kétszer a *Népszínház* deszkáin mutatta be magát.

Repertoárja tizenegy év óta nem változott. Most is a *Kaméliás hölgy* és a *Toscát játszza*, híres parádés szerepeit. Csak egy új és szenzációs alakot vett a Clairet, Margueritét és Frou-frouk közé: *Hamletet*. Erről majd a keddi előadás után referálunk.

Sarah Bernhardt tehát újra itt van és visszahozott mindent, ami érdekes, rendkívüli volt benne. Visszahozta párdúc-termetét (egy kis, alig észrevehető embonpointtel), vontatott járását, mereven kinyújtott karjait, fájdalmasan megtört pillantását, borzas fejét, bájos mosolyát, teljes fogsorát és társalgásának utólrétegetlen művészetét.

Olyan művésznők, mint Sarah Bernhardt, akik maguk teremtenek iskolát és szuverén egyéniségüket hét-nyolc szerepben körutaztatják az egész világon, Buenos Ayrestől Bukarestig: nem változnak soha. Még meg sem öregszenek. Sarah Bernhardt éppen úgy játszik most is, mint ezélt tizenegy évvel és éppen olyan fiatal most is, mint harminc évvel ezelőtt, amikor a Coppée *Pasantját* diadalra vitte.

Az olasz művészek azóta egész forradalmat csináltak a színjátszás birodalmában. Száműztek mindent, ami théatralis, ami pöz és rhetorika, ami nem természetes, ami nincs telítve az igazság erejével. Sarah Bernhardt mindebből semmit sem vett át. Talán csak az orrát fujja valamivel hangosabban, amikor az utasítás *sírását* el elő; és ilyenkor mintha egy-két igazi könnyezpetet is bele-sajtolna szép, intelligens szeméibe. Ez az egy dolog az, amiben Duse hatásának engedett. És Sarah Bernhardtól talán már ez is nagy concesszió.

A kaméliás hölgyt most látom tőle harmadszor. Ezt a szerepet úgy kidolgozta, úgy a maga képére teremtette, hogy alakításában nincs egy hajszálnyi eltérés, niucs egy mákszemnyi új vonás. Most is úgy jár, kissé hátragörbített derékka, mint ezelőtt tizenegy évvel. Most is úgy felelget Giray grófnak, mint akkor: a félig nyitott ajtó küszöbén áll és bal karját mereven kifeszíti, majd vertikális, majd horizontális irányban. Most is úgy omlik oda Armand karjai közé, puhán, édesen, kigyóvonalakban, macska-hizelgással. Most is megteszi, hogy egész tenyerét a közönség felé tartja, mint a bizanci Madonnának. Most is szeret háttal állani a közönségnek, hogy lassuk: milyen hosszú és egyenes a dereka. A harmadik felvonásban legalább tíz percig állott így háttal a publikumnak. Ebben az állásban töltötte meg a vátát virágokkal és hallgatta végig Gusztáv és Nichette hosszú párbeszédét. A felvonás közepéig jóformán csak a hátát láttuk belőle. Csak akkor fordult a közönség felé, amikor az öreg Duval, a főadósdedő ur belépett. (Mi megfordítva cselekszünk. Akkor fordított hátat, amikor adósdedők jelennek meg a látóhatáron.)

Most is az a benyomásom, hogy a darab első felében — a két első felvonásban — Sarah Bernhardt páratlan. Ez a csevegésnek utólrétegetlen művésze. Csodálatos báj és finomság minden szava. Dumas Margueritje, a volt varróné, talán nem is ennyire finom és graciózus. De jól esik hallani a szavaknak ezt a dallamos gyöngyözését, jól esik élvezni ezt a brüsszeli csipkével vetekedő szubtilitást.

Valamivel hidegebb maradtam a darab második felében, ahol Marguerite rálép vértanuságának Kalvária-utjára. Ezekben a részekben most már a szív dominál. Itt kezdődik a bensőség, a fájdalmas áldozat, a martyrium; itt kezdődik a szív fenekéről feltörő igaz könnyek permetezése. Ezekben a részekben Duse Margheriteja magasan fölülte áll a Sarah Bernhardt Kaméliás hölgyének.

Csak egy példát. Amikor Sarah Bernhardt az öreg Duval távozása után egyedül marad, egy ideig föl s alá jár a szobában, azután odalép a vázához, egy szál rózsát húz ki belőle és odaérteti az ajkához. Nála így bucsuzik Marguerite — pantomimikailag — a két hónapi boldogságtól. Ez pöz.

Ellenben Duse mit csinál? Duval távozása után egy-ideig jár-kei a szobában, mint egy álomjáró. Azután leborul a pamagra és percekig egyebet nem tesz, csak sír, sir keservesen. Siratja elvesztett édenét, a honnan a beszenyezett múlt örökre kitiltja. Érezzük, hogy ezek a könnyek zápor módra omlanak és egyszer csak megtelik könnyvel a

mi szemünk is. Ez az igazság. A megáradt fájdalom, a szenvedő természet így ömlik ki az emberből.

A mai Kaméliás hölgy csak egy újítást hozott — toalettbé vágó újítást. Sarah Bernhardt francia társasága nem tout-modern ültözékben, hanem a negyvenes évek divatjában mutatta be Dumas darabját. Kék és kávébarna frakkokat láttunk bárony gallérral és széles hajtókával. Chamois nadrágok, rövid mellények és csatos lakkcipők sürögtek a demonde-lakomákon. Prudence és Olympia fűrtös és két-felé simított hajjal léptek a színpadra, a honnan a sugólyuk ezúttal nyomtalanul eltűnt. Csak Sarah Bernhardt remekéből remekebb ültözékei nem voltak alávetve a szigorú korhűségnek. Egy bécsi lap kritikusa (talán valamelyik bécsi konfekció üzletvezetője) másfél hasabot írt Sarah Bernhardt kosztümjeiről. Én nem tudok konkurrálni ezzel a szakértőjural. Csak annyit említek, hogy az első felvonásban hétszeres foddorral szegett halványkék rubája maga volt a szabó és szabással vált pózisz, — hogy két csipkés pongyolája és estély-ültözéke éppen egy szenzációs hatást tett, mint egy kapúsonban végződő hermelines shawl.

A *Magyar Színház* nézőtere ma zsufolásig megtelt fényes közönséggel, amelyet csak nagy színházi események alkalmával láthatunk. Írók, művészek, magnások ültek mindenfelé és imitt-amott a budapesti színházak egy-egy képviselője, aki még nem tartja szégyennek, hogy tanulni akar.

Sarah Bernhardt társasága nem jobb az előbbiekénél. Partnerre, aki Armandt játszotta (bizonyos *Magnier*) pathetikus színész, aki minden szónak a végét énekeli. Rosszabb, mint annak idején *D'Amala*, de fiatalabb és szebb legény. A nők közt Marie Grandet (Prudence) jóízű, harsogó komika és egy Sarita nevű asszonyság (Olympia) valóságos szépség.

A fogadtatás kezdetben nem volt nagyon zajos, de a közönség később melegebb lett és Sarah Bernhardt a harmadik felvonás után tízszer jelent meg a lámpák előtt igéző hajlongásaival. Tapost megköszönni senki sem tud olyan szépen, mint Sarah Bernhardt.

Á. E.

MŰVÉSZET.

Képek az iskolában.

Budapest, október 16.

Tavaszi óta foglalkozik a közoktatásügyi kormány a kérdéssel, hogy minő módon lehetne a művészeteket a pedagógia szolgáltatába szegődtetni. A kérdés fontos, sokan szoltak hozzá, írtak is róla bőven. Ma egy anketét ült össze a közoktatásügyi minisztériumban, amely javaslatot dolgozott ki s részletes programot adott a terv keresztülviteléről. Az anketén jelen voltak a következők: Zsilinszky Mihály államtitkár, Molnár Viktor, Axaméthý Lajos és Beüthý Zolt miniszteri tanácsosok, Kadocsa Lipich Elek osztály-tanácos, Halász Ferenc osztály-tanácos mint előadó, Mosdossy Imre és Kőrösi Henrik mint jegyzők, gróf Teleki Sándor, Hoek János, Kammerer Ernő országgyűlési képviselők, báró Mednyánszky Károly, Kacziány Odén, Vágó Pál, Gróh István, Márk Lajos, Huszka József, Szemlér Mihály, Malonyai Dezső, Kriesch Aladár, Péterffy Sándor, Ujvári Béla, dr. Kovács János, Riedl Frigyes, Waldapfel János, Peres Sándor, Földes Géza, Schön József, Móra István, Révhegyi Iván, dr. Lázár Béla, dr. Kovács Géza, Kiss Aron, dr. Gopcsa László. Nem tudjuk, végleges-e ez a program, inkább azt hisszük, hogy annak több pontját még helyesbíteni fogják.

Hogy mi a célja *Wlassics* miniszternek ezzel az újítással az kitetszik a mai anketén elmondott megnyitó beszédéből, amely így szól: Köznevelésünkben hiányzik a szép iránti érzék, a szép belsőleg mélyen érzett kultuszának szükséglete. Műpártolónk van, de olyan, aki szíve, lelke hő vágyát elégti ki egy kép vagy szobor vásárlásával, az ritkaságszámba megy. Mikor e felősségteljes helyre léptem, köznevelődségünknek e nagy hiánya cselekvő munkára buzdított. Cselekvő munkára, amelyet nem lehet elég korán megkezdenni, mert alapos munka e lehet csak az, ha sikerül az új nemzedék világnézetébe belenevelni a szép iránt érzett nemes felfogást, az esztetikai izlést és ennek igényeit.

Munkánknak hasznát a jövő nemzedék érzi igazán, de a kultura munkásainak nemcsak a gyorsan kamatozó napi muló eredmények káprázata után szabad indulni. Nekünk a nemzeti kultura nagy, maradandó jövő érdekében kell cselekedni, tenni, hatni. Abban kell becsvágyunkat keresnünk, hogy kellő időben felismerjük a nekünk jutott feladat betöltését!

KÜLÖNFÉLEK.

Nyugalom.

Csend van körülöttem. Sommisem Sajog már szived mélyiben Némán pihennek ott a holtak. Némán alusznak, porladoznak A vágyak, álmok és remények, Miket rég sírba tett az élet.

Ó minden, minden eltemetve! Harang már nem csenget fölledbe, Nem szólhat neki gyászszolozma Siránkozó, búsan zokogva... Nem fogsz könnyezni, nem kesergni, Ó jaj, hisz nincs már mit temetni.

Magadban állsz. Bús őszi rózsák Illatja csokolgatja orcád, S míg arcod azt kójjal beszívja, Méliázón néz lelkébe vissza, Miként ha sok kedves halottja Sírján borongó rózsája volna.

Velszi Bárd.

✦ **A csillagok hőmérséklete.** A föld nagyon kevés meleget kap az állócsillagoktól, noha azok is napok és szünetek tüzelnek, mint a mi napunk, de igen-igen messze vannak tőlünk. A mai tudomány semmi fölradattól nem retten vissza, meg a csillagok melegét is kifürkészi. Boys fizikus néhány év előtt olyan készüléket csinált, amely a melegnek nagy messzeségből való megmérését teszi lehetővé. Egy tizenhat hüvelyk átmérőjű tükürtávcsöben helyezte el ezt a készüléket olyanképpen, hogy azzal még egy közönséges gyertyának három kilométernyire áradó melegét is megmérhette. Dacára e rendkívüli érzékenységének nem vált be a készülék, mert még a legnagyobb bolygók sem gyakorolnak rá hatást. Ugyan Nichols kísérletezett a chikagói csillagvizsgálóban még finomabb készülékekkel és célt is ért velők. Radió-méterje, amelylyel a kövek hőszugárzását akarta megmérni, ötszörte érzékenyebb volt Boysnál és kitűntette a huszonnégy kilométernyire álló gyertyából áradó hő erejét. A készülék lényeges alkotórésze két egyik oldalján befektetett csillámlémez, amely vékony kvarc-szalakon légúres térben lebeg. A készülék annyira érzékeny, hogy bizonyít, hogy vele a hold hőszugárzását fölmérni már nem is lehetett. Az Arkturus állócsillagon hét ízben tettem kísérletet, és a készülék azt tanúsította, hogy az északi égbeolt legfényesebb csillaga olyan meleget áraszt földünkre, mint árasztana az a gyertya, amely a föld színe fölött nyolc- kilenc méter magasságban ég.

REGÉNY.
A verebek.

(22)

— REGÉNY. —

Írta: KABOS EDE.

Újra megfogta az az elüldözött érzés. Ahogy a leány háta mögött meghúzódott, azt mondta magának, hogy Angéla most az ő szavain lelkesedik, ha a Korniss Géza hangjából hallja is a szavakat. S keserűség fogta el, ha elgondolta, hogy ez mindig így lesz. Korniss fog a leányhoz beszélni s a leány talán mindig be fogja hunyini a szeméit, csak hogy mégis a poéta szavait vélje hallani. És soha, de soha nem másíthat a sorson. Nem beszélhet Angéla-hoz, csak a Korniss hangján keresztül, mert Korniss hamarabb szerette a leányt és istentelen gonoszág volna, ha tőle el akarná hódítani. Mindenét neki adta az a fiú: az ifjúságát, a hódolatát, az érzését — s most esérébe ő vegye el tőle mindenét, a legszebb álmát!

Odanézott Kornissra. Az tüzzel szavalta a *Hesperidák kertjének* verseit s közben egyre Angéla-t nézte. Csak neki olvasott, csak neki lelkesedett. Mintha a maga mámorát, csak neki volna áttoltni Angéla-lába.

Azt mormolta maga elé Szaplonczay: — Beestelen vagyok, hogy ilyen gondolatokat hagyok magamban fúzódnai. Nem. Soha. Valami vad ordítás fúródott hírtelen a szobába. A kapu alatt valami nagy kavargás kekedett. Abban a percben vége volt a szent áhitatnak, amivel Korniss felolvasására figyeltek. A hallgatóság felugrált és Korniss reszketve hagyta abba az olvasást, mert sorra szöktek a hallgatói. Ki a kapu alá, ahol mind nagyobb lármával ment a cécó. Sivalkodás, dühös ordítás hangzott be s Korniss egyszerre csak észrevette.

✦ **As örök ifjúság.** Örök téma, amely sokszor merül majd fel még. Ezuttal egy berlini egészségügyei lap tárgyalja s visszatekintvén a múltba, felelőzi Poitier Dianának, annak a szép asszonynak az emléket, akit háromszázötven esztendővel ezelőtt II. Henrik francia király valentinói hercegnőnek tett meg. Ennek a szép asszonynak a lényében még hatvanhat esztendő korában is valami lényos baj mutatkozott s ilyen előrehaladott korában is pompásan ülte meg a lovat. Persze, ráfógták a kortárai, hogy valami különös szépitőszert van a birtokában. A babonás emberek és mindazok a hölgyek, akik irigykedtek rá, azzal is vádolták, hogy az ördöggel cimborál, akinek lekötötte a lelkét az örök szépségért. Ő maga természetesen senkinek sem szólt a titkáról. Ilatszerkereskedője, Oudard gyógyszerész ismerte a titkát, de csak a szép asszony halála után árulta el. Akkor így nyilatkozott:

— Én, Oudard, gyógyszerész, sebész és illatszerkereskedő lelkiismeretem szerint, becsületszavamra és szeretett unóm, Diana de Poitiers valentinói hercegnőre való hűségem emlékeztetel kijelentem, hogy az egyetlen szer, amelyet egészségének fiatalágának és szépségének megőrzésére hetvenkét esztendő koráig használt, — az eszív volt. Igaz hitelt biztosítok mindenkit, hogy nincs a világon más szer, amelynek a mosakodáshoz és fürdéshez való használata a test bőrét puhábbá és bársonyosabbá, színet üdűbbé, a porusokat tisztábbá, a szépséget tökéletesebbé tenné, mint az eszív.

Igy nyilatkozott a derék patikus. De azért mind máig mégis csak az a vélekedés, hogy a szépség az ég adománya.

✦ **Haynau Szatmárban.** Nagy Lászlótlól, Szatmármege alispánjától az *Új Idők* érdekes cikket közöl, amely Haynaunak a szabadságharc után való magyarországi szerepléséről mond el jellemző dolgokat. Haynau, így szól többek között a visszaemlékezés, Szatmár vármegyében letelepedvén, egyik (közlebbi) szomszédja Péchy Gábor volt, a másik az apám. Senki sem lelkesedett Haynauért. Rövid ideig volt magában, azután társaságot keresett. Egy szerdai napon apám nem volt otthon s anyámnak jelentették, hogy egy ur lóháton érkezett s anyámmal akar beszélni. Anyám a leirásból s abból, hogy németül beszél, sejtette, hogy ki keresi. Nem olyan idős volt, hogy tréfálni lehetett volna, kiment a szobába, ahol Haynau várakozott. Bemutatta magát, rögtön azt kérdezte, hogy miből építették a házat, tőkéből vagy jövedelemből? Midőn anyám azt felelte, hogy a jövedelemből, megjegyezte, hogy szép birtoknak kell lenni, melyből ilyen házat lehet építeni. Ezután távozott, sajnálva, hogy a házilagát nem találta otthon. Apámnak nem volt kedvére a látogatás s még gon-

dolkozott a látogatás visszaadásán, mikor Haynau ismét megjelent. Ekkor folyt az a nevezetes beszélgetés, melyben Haynau azon naiv hitét árulta el, hogy *ő magát a magyarok megszabadítójának tekintette*, ki az anarkiába merült országot rendezte hozta. Bathány és Kossuth közt nagy különbséget tett. Az első — szerinte — megérdemelte sorsát, ezse volt, gazdag és gróf volt, mit keresett a forradalmi emberek közt? Ő elérhető mindent, amire vágyott, az udvar kegye által is, de Kossuth mire mehetett az udvarnál; s mit veszített? Úgyvéd volt (er war ein Fiscal) s lett belőle egy ország kormányzója! Mint gazda Haynau szerencsétlen volt, emberei vagy tudatlanok (többnyire volt katonák, akik a gazdasághoz nem értettek) vagy meg nem bízható egyének voltak. Mindent meghozatott, ami egy elméleti gazdasághoz tartozott, valóságos Ankerschmied volt e tekintetben. Drága ménéi voltak s ezeket szívesen bocsátotta szomszédjai rendelkezésére, így tett apámmal is, da ajándékozni egyáltalán nem volt természet. Péchy Gábor igazi régi táblabíró-típus volt de sajátságos, sőtét tekintetű szeméi voltak. „Er hat sehr böse Augen!“ jegyezte meg róla Haynau s ezért inkább szeretett apámmal érintkezni. Egyszer ismét eljött házunkhoz s bucsuzásom odafordult anyámhoz: „Nagyságos asszonyom, el kell jönnie hozzám ebédre“ s rögtön meg is nevezte a napot. Anyám ki akart térni, akkor azt mondta, válaszson egy napot. Nem volt mit tenni, a nap meghatározott. Midőn megjelentek, először mindenfélé ikőrköket hozatott s midőn az ebédet jelentették, anyámat s Péchy Gábornét jobbról-balról karonfogva kivette s maga mellé ültetve, a többinek oda kiáltott:

— Die übrigen da unten! — (a többiek ott lenn.)

A többiekben bennfoglaltott apám, Péchy Gábor s mindazok, kik a hosszú asztalnál helyet foglaltak.

Az ebéd alatt szóba került magános lovaglása s ő elérte a célzást, megjegyezte, hogy Olaszországban nem tenné, mert az egész más faj, mint a magyar, a magyar nem bánt orozva senkit, de miért is bántanák őt?... Haynauval apám nem barátkozott, nem kísérgette, hozzá elment Haynau s ő is könnyelen volt néha visszaadni a látogatást. Ő jött-ment kénye-keve szerint, de a vendéget úgy látszik, nem szerette, hanem ha meguntta magát, ő kereset társaságot. A vármegye egyes tagjai kényszerűségből érintkeztek vele, de barátokat nem szerzett a vármegyében.

✦ **A leggyorsabb vonat.** A múlt hónapban egyszer, miközben a mezőn száguldott a vonat, az *Empire Staete Express* mozdonyvezetője az órára nézett. Észrevette, hogy a vonat tetemesen késlett. Erre egyet csavarintott a gépen s a mozdony örlé-

hogy Wéber bácsi lángvörös képpel rohan be a kapukulesért.

A dolog úgy esett, hogy késő éjszaka megszaporodott a kapualjának társasága. A Léni asszonynak, egy hentesnek a tizennyolc esztendő kamasz fia jött le váratlanul. A história kötelessége marad, hogy kiderítse, miként vette a kamasz észre, hogy Léni nincs odafönn a konyhában és az ágya üresen áll. Annyi szent, hogy mikor Lénit nem találta odafönn, magára kapta a ruhát és lesietett a kapu alá. Nem szabad ráfogni, hogy a legjobbkör jött. Léni bizony kissé esapodárnak tetszhetett abban a pillanatban. Nagyon ki volt pirulva s míg a jobb karjával átölelte a baka nyakát, a balkezét nem minden kedvtelés nélkül pihentette a hetes kezében. Az ember egy kis jóakarattal elképzelheti, hogy a kamasz valami nyílalást érzett a szíve táján.

De azért gorboma volt.
— Takarodjék fel, Léni! — kiáltott a leányra. A mama már egy órája keresi, maga meg itt hejehujáz. Takarodjék!

Reszketett a kamasz a felindulástól. De Léni is kijött a flegmájából.

— Velem ne gorbombakodjék az ifjú és fél se megyek. Azt is hazudni tetszik, hogy a ténsasszony keres. Nem keres az engem éjszaka! Tudom én, amit tudok.

— Léni! — ordított a kamasz.
— Ujjé! — sivalkodott Léni. Még tán meg is ver!

A fiú csakugyan ilyen hajlandóságot mutatott. Egész testében reszketett a mérgetől, de fenyegetve közeledett Lénihez. A karja nagyon gyanusan emelkedett.

De még ez talán nem vitt volna katasztrófára, ha ki nem habzik ajkán a düh:

— Az egész házat fellármázzák. Ilyen söpredék nép. Majd lesz rá gondom, hogy a rendőség is tudjon róla. Ki látott ilyet?

Akkor már forni kezdett a kapualja. A hetes lovagias érzéseken kapta magát, amiktől ökölbe gyűrődött a keze. De még szó nélkül tar-

totta az urfi orra alá s csak olyanformán morgott, mintha meg akarná fricskálni. A baka nem akarta alább adni és szemtelenül szorongatta a panganétját. Wéber bácsi is fenyegetve állt meg az urfi előtt. A vendégek és a családok morogtak. Csak Wéber néni motyogta babonásan:

— Mondtam, hogy semmi jó sem lehet belőle. Ha a házmesterék csinálnak egyszer lármát.

Az urfi ette a méreg.
— Az egész esordát ki kellene tenni az utcára.

Abban a percben valami történt. A hetes felkapta az urfit, mint egy zsákot. Meglóbálta maga fölött a levegőben és erősen biztatta Wéber bácsit, hogy csak elő azzal a kapukulesal. Most már az urfit kell az utcára tenni. A baka egészen egy véleményen volt vetélytársával s hogy mégis valami utralavól is adjon a kőlyöknek, katonás barackot nyomott a fejére. A porcellánzabó már bátorságban érezte magát és azt kiáltotta: „szemtelen pimasz!“ A kövér asszonyág a saját hasát ütötte és úgy sipított: „de ilyet!“ A kocsmáros úgy érezte, hogy külön viharokat is látott s különben is a tetek embere volt. Betuszkolta tehát Wébert, hogy hozza ki a kapukulesot. Ki kell tenni a fickót. Hadd hüljön le!

Az urfi pedig ordított:

— Mama!

De mára a kulesot kihozta Wéber és kinyitotta a kaput. A hetes rohőge vitte kifelé a kapulózó kamaszt s éppen akkor hajította az utcára, mikor az emeletről csakugyan hallatszott már a hentesné rémült sikoltása. A fiát szólította, csak ijedten előbb, harsogva azután. De már besapodott a kapu s csak a veszekedett dörömbölés vegyült az iszonyatos lármába. Az egész udvar teli lett. A bankett társasága előlta a hentesné utját, sikoltás és fenyegető kiabálás kavargott össze, huszan ordítottak egyszerre s a gangokon már mutatkozni kezdtek az álmukból kizavart lakók.

(Folytatása következik.)

tes gyorsasággal rohant célja felé. Mint később ki-
sült, a vonat óránként százöt kilométert tett meg
egy óra alatt.

+ Az életelxires gróf. Gróf Saint-Germain
varázsló volt, aki XV. Lajos király idejében bolon-
ditotta a világot. Tulajdonképpen Vry Daniélnak hív-
ták, egy strassburgi orvosnak volt a fia és sikerült
megnyomnia II. Frigyes kegyét. II. Frigyes aztán
titkos ügynökkévé tette Vryt, amikor már nagy sze-
repet játszott a francia udvarban. Ez a jeles férfi
csak azzal dicsekedett, hogy a halhatatlanság elixirje
a birtokában van s hogy kétezer év óta — él. Amikor
egy napon a komornyikját tanának hitva, hogy már
Capet Hugó idejében élt, a komornyik így felelt:
— Nem emlékszem rá. A gróf ur elfelejti,
hogy én még csak ötszáz év óta vagyok a szolgál-
latában.

Néhány könnyen hívő embernek, akinek kegyét
meg akarta nyerni, adott is az ő elixirjéből és ez
tette tünkre. Az okosabbak nevettek és kigunyolták
a grófit. A d'Uzès-szállóban, ahol Saint-Germain
több előkelő emberrel ült, de Craon herceg ezt
mesélte:

— De Senneterre grófnő házában csodálatos eset
történt. Hallgassák meg: gróf Saint-Germain nagy-
lelkűen egy üvegeske élet-elixirt ajándékozott az
grófnőnek. Igaz ugyan, hogy az ajándékért kétszáz
Lajos-aranyat kért és kapott, de ez mellékes. Este a
grófnő bábra ment és a drága üvegeskét öreg szol-
gálójának adta megőrzés végett. Mikor a bábból
hazatért, hasztalan kereste az öreg szolgát. He-
lyette egy nyolc éves kis leány mászkált a butoro-
kon és ugrándozott a szobában. Az öreg szolgáló
ugyanis ívott az elixirből és megfetalodott.

A herceg tovább is gunyolódott, de akközben
gróf Saint-Germain észrevétlenül eltűnt. Még pedig
örökre.

Napirend.

Naptár. Kedd, október 17. — Római katolikus:
Hedvig assz. — Protestáns: Hedvig. — Görög-ország: (októ-
ber) b.J. Karitácia. — Zsidó: Markhesvan 14. — A nap két
óra 7 percek. — Nyugszik 4 óra 51 percek. — A hold
kél délután 3 óra 46 percek. — Nyugszik reggel 2 óra 49
percek.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 4—5-ig.
A Fehérvári-telepkezdés-egyesület közgyűlése délután 5
órakor Deák Ferenc-utca 7. sz.
Az országos színesegyesület tanácsülése délután 4 óra-
kor a színesszámban.

Nemzeti múzeum: Régiaosztálya, nyitva van d. e.
9—1 óráig. Többi terei 1 koroná belépődíj mellett meg-
tekinthetők.

Felülvizsgálati szemlék. A honvédségnél a 7. 8. és 9.
gyalogsereghez tartozókkal. A közös hadseregnél a 13.
14. 15., 16., 17., 18. és 21., 22., 23. és a 24. gyalogsereghez,
továbbá a 12., 13., és 14. hadosztály tüzérezredekhez tar-
tozókkal.

A természetudományi társulat ülése este 6 órakor az
egyetemi orvostani intézet termében.

Wagner-kiállítás a Nemzeti Szalon termeiben (Ferenciek-
tere 9. sz.) nyitva egész nap. Belépő-díj 20 krajcár.

Iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat
Állandó bazárja nyitva délelőtt 9—1-ig

Barabás-kiállítás a városligeti Műcsarnokban, nyitva
delelőtt 9 órától, délután 4 óráig. Belépődíj 20 krajcár.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12-ig
és d. u. 3—5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt
9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilván-
os könyvtára és térkép-gyűjteménye nyitva délelőtt 10—1
óráig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—
1-ig és este fél 7 órától fél 9 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután
3—8-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás. Ke-
reskedelem-történeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsar-
nokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az
igazgatóság hivatalos órái ugyannál délelőtt 9-től délután
2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Keresesi-ut 22.
1. emelet délelőtt 8-tól déli 1 óráig és délután 3-tól este 7
óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár. Kere-
pesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután
3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.
Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új
szencziációs műsor.

Foiles Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fé-
nyes műsor.
Budapest kávéház. Andrássy-ut, Rácz Laci híros
zenekara.

Mikáits M. bor és sörösarnoka az Urania szin-
ház mellett Keresesi-ut 19. naponként zeneestélyt. Saját ter-
mésű borok.

Páris szálloda. Váci-körút. Éttermek. Elegáns ká-
véház. Látványosság: Baehus-pince.

Ehm János éttermében (ezelőtt Szikszay) Nemzeti
Szinház-épület. Banda Marcel hangversenye.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince ét-termek-
ben Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferkó híres szolís-
ták hangversenye.

Wekerle kávéház. Keresesi-ut. Veros Sándor dal-
társulatának hangversenye.

Gregorits Ferenc öttermei Duna- és Lipót-utca
sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer ka-
tonazene.

Margit-híd-kávéház. Lipót-körút 2. sz. Balogh La-
jos és Dobronyi Géza zenekara hangversenye.

Kerékpár-iskola: Legnagyobb és elegáns berende-
zéssel Révay-utca 18. szám alatt (Dénes és Társa tulaj-
donosok).

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilági-
tás, specialitások kerékpárterem.

Magyar Színház-kávéház. Vessellényi-utca 51.
naponta Dankó Fista híres magyar daltársulata.

Gambinaz. Nagy sörösarnok Erzsébet-körút 27.
Naponta katonazene-hangversenye. Szabad bemenet.

Margit-park kávéház Budán a Margit híd mellett
Pécsi Peze Károly zenekarának hangversenye.

Othton kávéház Keresesi-ut Farkas Pali zenekara.
Klotild kávéház Lipót-utca katonazene.

Ruszt-Sopron- és Pozsony vidéki kintű borokat
helyben házhoz szállít a Borpince Eötvös-utca 77.

Tára nagy kávéház Király-utca 29. naponta mű-
vésznökből álló nőzenekar.

Bodega-pince. Ujjannan fényesen berendezve, a
Somossy-mulatóval szemben (Nagymező-utca 20.), naponta
éjjel 3 óráig van nyitva.

Vanek kávéház. Csömöri-ut 18. sz. alatt minden
kedd, csütörtök és vasárnapon "Ködfőtyöklépek" változatos
műsorral.

Góllát Malasör. Kimérés Nadai L. vendéglőjében
Kerepesi-ut 30. sz.

Orient kávéház. Kerepesi-ut. Csőka József zeno-
karának hangversenye.

Kéleti kávéház. Dankó Gábor margitzigeti zeno-
karának hangversenye. Minden este szülemit.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Magyar Agrár- és Járadékbank. A honvéd-
ség Rendeleti Közlönyének mai száma a m. kir.
honvédelmi miniszter körrendeletét közli, amely a
Magyar Agrár- és Járadékbank r.-t. 4½%-os zálog-
leveleit a m. kir. honvédség és a m. kir. csendőrség-
nél házassági övadékul elfogadhatókra jelenti ki.
Hasonló intézkedést tett a cs. és kir. közös hadsereg
vonatközölg a közös hadügyminiszter, akinek ren-
deletét a közös hadsereg rendeleti lapjának múlt hó
27-én megjelent száma közölte. E zálogleveleknek az
1889: XXX. törvénycikk 11. §-ában körülírt minden
más befektetési célra való elfogadhatóság a közigaz-
gatás egész körében a most idézett törvénycikk álla-
pitja meg és az összes m. kir. miniszterek intézked-
tek már, hogy ezek az értékpapírok előforduló eset-
ben az említett célokra tényleg elfogadhatassanak. Az
erről szóló körrendeletet a Budapesti Közlöny e hó
12-iki száma közölte. Az Osztrák-Magyar Bank fóna-
násca már korábban elrendelte, hogy az Agrárbank
záloglevelei a fő- és fiókintézeteknél kézi zálogul elf-
fogadhatassanak.

A Schlick gyár új vezérigazgatója. Thaly
Zsigmond kir. tanácsos, a magyar államvasutak duna-
balparti üzletvezetőségének főnöke, a tegnapi nappal
megvált az állami szolgálatból és a napokban átveszi
a Schlick-gyárban a vezérigazgatói teendőket.

**A Magyar Jelzálog Hitelbank 3%-os nyere-
ménykötvényeinek tervszerű huszadik sorsolása**
(nyeremény-, díj- és törlesztési húzás) folyó hó 25-én
délután 4 órakor fog a bank helyiségeiben meg-
tartatni.

Az Anker, élet- és járadék-biztosító-társaság-
nál (Magyarországi vezérképviselet: Budapest,
VI., Deák-tér „Anker-udvar”) 1899. szeptember ha-
vában benyújtott 624 ajánlat 1.893.853 ft biztosított
összegre és kiállított 556 kötvény 1.718.762 ft üz-
srege. — A befolyt díjak összege 555.020 ft — kr.,
a kifizetett károk 116.116 ft — kr. — A 9 havi
időszak alatt benyújtott 7648 ajánlat 21.147.850 ft
— kr-ra és kiállított 7024 kötvény 18.914.504 ft
— kr-rol. Díjakért bevetetett 5.678.373 ft — kr. Ká-
rokért kifizetett 1.026.354 ft — kr. — A halál-
eseti biztosításoknál a oształektörv szeriat a nyere-
mény-osztalék az elmúlt évben az évi díj 25 %-át
tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál
B oształektörv szeriat az összes befizetett díjak
3%-a fizetett ki nyeremény-osztalék gyanánt. A
társaság vagyona 1898. december 31-én 65 millió
forint. Biztosítási állomány 243 millió forint. Eddigi
kifizetések összege 105 millió forint.

Grubbe Mária.

(60)

— Dán regény. —

irta: JACOBSEN J. P.

Kezdetben igen okosan takargatta Mária a
Sórennel való viszonyát. De mert Dyre Palle
gyakori utazása s hosszú időn át tartó távolma-
radása vakmerővé tette őket, a tjelei cselédek
csakhamar megtudták az egész dolgot. Mária
lassanként éppenséggel sem titkolózott s ugy élt
Sórennel, mintha Dyre Palle nem is volna
a világon. Grubbe Erik nem törődött a dologgal.
Ha bottal fenyegette meg Sórent, ez viszont az
öklével fenyegetőzött, ha Mária szidta s —
amint mondta — a szivére akart beszélni, Mária
hosszu dikiéjába kezdett.

Grubbe Erik nem sokat hallott ebből a
dikiéből, mert süket volt a fél füle s azon-
felül még kopasz is, köszvényes is s állandóan
sapkát hordott a fején, melynek hosszu leffentyűi
usy eltakarták a fülét, hogy a jobbik füle sém
igen hallott.

Hogy Dyre Palle nem tudta meg a dolgo-
kat, semmiesetre sem mult Sóren óvatosságán,
mert fiatalos szerelmének féktelenségében még
olyankor is felkereste az urasági szobákban,
mikor Dyre Palle otthon volt. Egyesgyedül az
mentette meg Sórent, hogy a padáslépeség elég
alkalmas volt ahhoz, hogy eltakarta Sórent Dyre
Palle szeméi elől.

Mária iránti viselkedése nagyon változó
volt. Olykor azt hitte, hogy büszkélikedik és
megveti őt s ilyenkor szécsélyes, zsarnok, eszte-
len ember lett belőle, keményen s csaknem dur-
vában bánt Máriaival, mint ahogy maga is akarta.
Igy akarta kieroáskalni Mária engedelmességét és
igy akarta elhitetni magával, hogy uralkodik Mária
felett. Községségen azonban jól bánt vele, alk-
almazkodott hozzá s mindent megtett, amit csak

kivántak tőle. Ha azonban Mária nagyon pa-
naszkodott az apjára és férjére, Sórent mindig
rettentő düh szállta meg s égre-földre esküdő-
zött, hogy beveri a koponyáját mindkettőnek
vagy ugy megszorongatja a Grubbe Erik sovány
nyakát, hogy kibújik rajta a lélek. Annnyira el
volt szánya ilyenkor, hogy Máriaának ugyancsak
sokat kellett sírnia, könyörögnie, míg Sóren el-
állt szándékától.

Mindezek a dolgok azonban nem zavarták
meg Sóren és Mária viszonyát annyira, mint a
ceselédek fojtonos sutógása és tréfája. Mi sem
természetesebb, mint hogy a ceselédség nagy hara-
gosa, még nagyobb irigye volt Sórennek, aki a
kenyéradó gazda feleségének kegyeit élvezte s
a házigazda távollétében olyan jogokat gyakorolt,
melyek ceselédet egyáltalában nem illethettek.
Mindenféle módon kinozták, gunyolták tehát Só-
rent, ugy, hogy az gyakran magánkívül volt
dühében és már arra gondolt, hogy vagy elmegy
vagy megöli magát.

Természetes, hogy legtöbbször a ceselédlányok
csufolták Sórent.

— — — — —
Egy estén gyertyát óntáltak a tjelei birtok
ceselédszobájában. Mária a szalmával telt edénybe
eresztett rézforma előtt állt s a gyertyabelet mártog-
tatta. Trinderup Anna, Sóren unokahuga mel-
lette állt s a gyertyákat eszegettette. A szolgáló
a gyertyákat felakasztotta s addig várt, amíg
elég megkeményedett, aztán ujra leakasztotta
a szögrol. Sóren az asztal mellett ült s bámult;
fejét piros posztósapka fedte, melyet aranyos
bojtok és fekete tollbokrétá diszített. Előtte
sörrel telt ezüst kanná állott s éppen józúvan
falatozott a pesenyéből, melyet előzőleg apró
darabokra vagdalt zsebkésével. Nagy kényelem-
mel evett, olykor hőrpintett is egyet a korszóból
s lassu elismerő fejmozdulattal köszöntötte Má-
riát, valahányszor az feléje mosolygott.

Mária azt kérdezte tőle, hogy jól üle a
széken?
— Hogy hát egy kissé kemény.

Akkor hát Anna, menjen a lányok szobá-
jába s hozzon neki egy puhább székét.

Anna kiment ugyan, de meg nem állhatta,
hogy előbb ne csináljon egy pár furcsa jelet a
lányok háta megett.

— Nem ennél egy darab kalácsot?
— Igen, hogycne ennék.

Mária fagygy-gyertyát vett elő s kiment,
hogy Sórennek behozza a kalácsot. Sokáig ma-
radt odakünn.

Alig lépett ki a szobából, mikor mindkét
leány hangosan kacagni kezdett.

Sóren haragosan pillantott feléjük.

— Oh kis Sóren, mondta Anna, miközben
Mária hangját és kiejtését utánozta — talán egy
szájtöről is kéne Sóren? Talán a kis kezdet is
meg akarod törülni? Hát a lábád alá nem kéne
egy vánkos? Talán még egy gyertyát is pa-
ranesolsz, mert hogy egy gyertya világánál nem
találok meg a szádat Sóren, kis Sóren? Aztán
te, az ur szobájában cifra varrasu hálókabát lóg,
ne hozzam be azt is. Az pompásan illeik a pi-
ros sapkádkhoz Sóren.

Sóren feleletre sem méltatta őket.

— Ah! Hát nem is felel az ifju ur? —
folytatta Anna. — Olyan egyszerű emberek, mint
mi, nagyon vágyódnak egy kis finom társalgásra
s tudjuk, hogy Uraságod ugyancsak ért hozzá.

Nem hallottad Trine, hogy a kedvese valami
finom könyvet ajándékozott neki, amelyben min-
denféle okosság és udvariasság van. És az ilyen
tanult ur, mint Sóren, természetesen nagy élvez-
zettel betűzi ki az írást, elülről hátra, hátulról
előre, ahogy tetszik.

Sóren öklével ráütött az asztalra s dühösen
pillantott a leányokra.

— Hej Sóren, mondta most a másik —
ndok egy hamis fillért a csókodért; ja vagy igaz:
pesenyét meg bort is adnak érte...

(Folytatása következik.)

Az építő-ipari téli tanfolyam a budapesti m. kir. felső (épitő) ipariszkolában (Damjanich-utca 28. sz.) november 3-án nyílik meg. A beiratásokat október 20-tól 29-ig tartják naponként délután 6 óráig 7-ig.

Nagy fizetésképtelenség Bécsben. *Auspach J.* és Társa bécsi eszkomptör cég fizetésképtelen lett. A passzívja 700.000 forintra rugnak. Főhitelezők bécsi, cseh és német bankok.

Szószárok. A kontingens nyersszes ára *Budapecsten* 18.— forint pénzben, 18.50 forint áruban. *Bécsben* az irányzat változatlan. A kontingentált kész-áru 19.80 forint pénzben, 20.— forint áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavasártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 2142 darab juh. — kecske. Jegyzet árak: Elsőrendű ürü 22 1/2—23 1/2, kivételösen — kr kilonként, vagy 20—22 frt per páronként, középmínőségű ürü 21—22 krajcár, páronként 17—19 forint, anyajuhok legjobb minőség 20—22 krajcár, páronként 12—16 forint, kivételösen — krajcár, rackajuhok I. sz. minőségű — forintig, páronként 9—11 1/2 forint. Szerbiai juhok páronként — forint. Kecskék — forint páronként. Miután sok csehországi vevő jelent meg a vásáron, a vásár élénk volt. Különösen elsőrendű minőségű ürükre, melyekből kevés készlet volt, nyilvánult élénk kereslet.

Budapesti sertés-konzumvásár. A terep- és városi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár arjegyzése 1899. évi okt. 16-án. Készlet 624 darab. Elkészett 21 darab. Összesen: 645 darab. Eladatott 178 darab. Maradt 467 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 42—43 1/2 krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 42—43 1/2 krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 41—43 krig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 39—40 krajcárig. Malacok 38—40 krajcár kilonként. A vásár hangulata lanya volt.

Bécsi vágómarhavasár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavasárra felhajtottak 3859 darab magyar, 508 darab galíciái, 38 darab bukovinai, 1067 darab németországi, — összesen tehát 5470 darab szarvasmarhát. Irányzat valamivel javult, de később gyengült.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élő sulyban: magyar hizőőkr I. minőségű 35—38 forint, kivételösen — forint, II. minőségű 31—34 forint, III. minőségű 28—30 forint, galíciái hizőőkr I. minőségű 36—37 forint, kivételösen — frt, II. minőségű 33—35 frt, III. minőségű 29—32 frt, német hizőőkr I. minőségű 39—41 frt, kivételösen — forint, II. minőségű 35—38 forint, III. minőségű 30—34 forint, legelő ökör 22—29 forint, bika és tehén 23—35 forint.

Közlekedés.

Vasutak bevétele. Az osztrák magyar államvasutitársaság bevétele 945.081 frt, többlet 11.328 forint. A déli vasut bevétele 1.553.926 forint, többlet 16.109 forint.

Beszűntetett hajóközlekedés. A *Magyar Folyam-és Tengerhajózási* részvénytársaság a kisdnai járatokat Budapest—Visegrád és Dömös között az évadban október 20-ikán beszünteti. Az utolsó felfelé menet Budapestről Dömösré 19-ikén, a lefelé menet pedig Dömösről 20-ikán lesz.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, október 16.

Jó kínálat és mérsékelt vételkedv mellett 23.000 métermázsá buza került a forgalomba változatlan áron. Zárlat felé a hangulat barátságosabb lett. Egyéb gabonanevelőkben a forgalom csekély volt és az árak nem változtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 8 frt 67 1/2 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 1000 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 65 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 160 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 300 mm. 79-5 k. 8 frt 72 1/2 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 300 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 40 kr, 500 mm. 79 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 35 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 50 kr, 300 mm. 80 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 35 kr, 500 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 500 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 50 kr, 600 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 200 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 77-5 k. 8 frt 40 kr, 200 mm. 76 k. 8 frt 55 kr, 150 mm. 78 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78-5 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 77-5 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 30 kr, 300 mm. 77 k. 8 frt 20 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 20 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 36 kr, 500 mm. 76-5 k. 8 frt 20 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 27 1/2 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 27 1/2 kr, 300 mm. 76-5 k. 8 frt 20 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 20 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 20 kr, 100 mm. 76-5 k. 8 frt 25 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 27 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 21 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 25 kr.

Fehérmezei: 100 mm. 76 k. 8 frt 60 kr, 250 mm. 76-5 k. 8 frt 35 kr, 700 mm. 75-4 k. 8 frt 30 kr, 920 mm. 74 k. 8 frt 20 kr.

Bihar mezei: 100 mm. 78 k. 8 frt 17 1/2 krajcár.

Felső magyarországi: 100 mm. 78 k. 8 frt — kr, 100 mm. 74-5 k. 8 frt 5 krajcár.
Ó-Kanizsai: 2960 mm. 73 k. 8 frt 5 kr.
Palánkai: 1200 mm. 73 k. 8 frt 57 1/2 kr, 300 mm. 78 k. 8 frt — kr, 300 mm. 73-5 k. 7 frt 90 kr.
Dunavidéki: 2000 mm. 75-5 k. 8 frt 20 krajcár.
Erdélyi: 100 mm. 80 k. 8 frt 84 1/2 kr.
Raktárru: 1000 mm. 76-5 k. 8 frt 40 krajcár.

Készpénzfizetés mellett.
Lőhöz: 50 mm. 6 frt 50 kr.
Rész: 300 mm. 6 frt 60 krajcár.
Árpa: 400 mm. 5 frt 85 kr.
Mind 5 hónapra.

A készíru hivatalos jergyzése a budapesti árú-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	kilós	100 kilogramm ára		kilós	100 kilogramm ára	
		frtól	frtlig		frtól	frtlig
úszavidéki 6	75	8.10	8.11	79	8.40	8.55
"	76	8.15	8.25	80	8.65	8.60
"	77	8.25	8.35	81	8.50	8.50
"	78	8.35	8.45	"	"	"
fehérmegyei	75	8.10	8.15	79	8.40	8.55
"	76	8.15	8.25	80	8.65	8.60
"	77	8.25	8.35	81	8.50	8.50
"	78	8.35	8.45	"	"	"
pestvidéki	75	8.35	8.36	79	8.35	8.70
"	76	8.10	8.50	80	8.60	8.55
"	77	8.20	8.50	81	8.61	8.10
"	78	8.30	8.40	"	"	"
bánsági	75	8.10	8.15	79	8.35	8.60
"	76	8.15	8.20	80	8.60	8.60
"	77	8.20	8.30	81	8.60	8.60
"	78	8.30	8.40	"	"	"
bácskai	74	8.15	8.30	"	"	"
"	75	8.20	8.40	"	"	"
"	76	8.40	8.45	"	"	"

Egyéb gabonanevelők	kilós	100 kilogramm ára	
		frtól	frtlig
Rozs új elsőrendű	—	6.60	6.65
" másodikrendű	—	6.40	6.70
Árpa új takarmány	—	6.20	6.20
" éretni való	—	6.00	7.—
Zab új sörözésre való	—	5.25	6.45
Tengeri 6 bálnagyi m. szemű	—	5.05	5.25
Repece új közepes	—	11.60	12.10
Köles új bálnagyi	—	4.80	5.80

A határidőszület folyamán a következő kötetek történtek:

Buza októberre	8.15—8.17—8.18—8.22—8.24
Buza (1900.) áprilisra	8.60—8.61—8.62—8.64—8.66
Rozs október	6.56—6.55—6.58—6.60
Rozs áprilisra	6.95—6.93—6.95—6.97—6.98
Zab októberre	4.95—4.96
Zab áprilisra	5.37—5.29
Tengeri 1900. májusra	5.08—5.10—5.11—5.12
Repece augusztusra	— — — — —

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	8.23—8.24
Buza áprilisra (1900.)	8.64—8.65
Rozs októberre	6.58—6.59
Rozs áprilisra	6.97—6.99
Zab októberre	4.95—4.96
Zab áprilisra	5.40—5.41
Tengeri szeptemberre	— — — — —
Tengeri májusra 1900.	5.12—5.13
Repece augusztusra	11.80—11.90

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsden gyengébb volt az irányzat, a minek oka a transvaali háborúnak az angolokra nézve kedvezőtlen fordulata. Azo felül a külföldi, főleg berlini eladások nyomtak a piacot. Az előtözsde zárllata azonban nyugodt.

A déli tözsde változatlan maradt, végül valamivel javult.

A bányapiac ma valamivel gyengébb volt, impulzust erre a Laura-részvények áresése szolgáltatott. Nálunk Rimamurányiban nagyobb mérvű eladások eszközödtetek, a mi azok árfolyamát kedvezőtlenül befolyásolta.

A helyi piac csekély forgalom mellett inkább lefelé törekvőnek volt mondható.

Valuták és ércváltók merevebbek.

Az előtözsde gyenge. *Jegyzetek:* Magyar hitelrészvény 365.—365.75. Osztrák hitelrészvény 360.60—361.80. Osztrák-magyar államvasut 324.50—325.75. Rimamurányi vasmű 332.50—335.—. Villamos városi vasut 190.— forintra.

A déli tözsde tartott, később gyengébb. *Jegyzetek:* Magyar hitelrészvény 366.50—367.—. Osztrák hitelrészvény 361.50—362.60. Osztrák-magyar államvasuti részvény 325.25—325.90. Rimamurányi vasmű 334.75— —. Közúti vasut 229.25—229.75. Leszámlitólbank 247.25—248.25 forintra.

Utóközvet. A 4 órai zárllatok maradt: Osztrák hitelrészvény 361.90. Magyar hitelrészvény 365.75. Leszámlitólbank 247.50. Rimamurányi vasmű részvény 333.75. Osztrák-magyar államvasut 325.—. Közúti vaspálya 342.—. Városi villamos vasut 189.— forintra.

Leszámlitól árfolyamok:

Magyar áltllános hitelbank	375.—
Osztrák hitelintézet	370.—
Magyar aranyjárdadék	117.—
Magyar koronajárdadék	95.—
Magyar inar-és kereskedelmi bank	98.—

Magyar jelzálog hitelbank	238.—
Magyar leszámlító bank	253.—
Rimamurányi vasmű	339.—
Budapesti közúti vasp. részj.	350.—
Déli vasut	72.—
Osztr.-magy. államvasut	341.—
Budapesti bankgyesület	90.—
Fiumei hitelbank r.-t.	89.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1415.—
Felsőmagy. bánya- és kohomű	100.—
Középbánya és téglgyár r.-t.	225.—
Salgó-Tariáni középbánya	323.—
Ulak téglgyár	160.—
Magyar cukoripar r.-t.	1054.—
Magyar fém- és lámpagyár r.-t.	100.—
Adria m. kir. tengerhajózá. r.-t.	243.—
Budapesti vill. városi vasut	109.—

A hivatalos zárllatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar Államadósság.

Aranváltóadók 4 1/2%	116.25	116.75	Magyar nyeresévközlés (50 frt)	161.25	162.25
Koronaadók 4%	93.90	94.20	Magyar mezőgazdálkodás (50 frt)	68.46	69.45
Kalkat 4%	119.75	120.75	Magyar vízgazdálkodás (50 frt)	100.—	100.50
Vízny. 5%	110.25	120.25	Magyar vízvezeték (50 frt)	96.50	98.50
Államvasuti aranykölcsön 4 1/2%	98.95	99.55	Magyar vízvezeték (100 frt)	146.60	148.60
Államvasuti közteljesítés 4 1/2%	80.69	81.69	Tiszai törvény 4 1/2%	33.50	34.50
Vasúti közteljesítés	161.92	162.25			
Magyar nyeresévközlés (100 frt)					

b) Osztrák Államadósság.

Egyes papírjárdék 2 1/2%	98.—	98.50	Koronaadók 4 1/2%	98.95	98.75
Egyes osztályjárdák 4 1/2%	98.—	98.60	1890-as sorozat 4 1/2%	171.25	172.25
Árnyajárdák 4 1/2%	116.25	116.75	1885-as sorozat (100 frt) 5 1/2%	130.50	132.50
			1885-es sorozat	192.50	193.50

c) Idegen Államadósság.

Belgár vasut kölcsön 5%	103.—	104.—	Ezerb 100 frankos sorozat 2 1/2%	34.—	35.—
-------------------------	-------	-------	----------------------------------	------	------

Más kölcsönök.

Bonyák kölcsön 4 1/2%	90.80	91.50	Budaörsi fővárosi kölcsön 4%	95.25	96.25
Budapesti fővárosi kölcsön 4 1/2%	97.75	98.75	Temes-bányai fővárosi kölcsön 5%	95.75	96.75

Záloglevek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Bécs-vízvezeték vállalkozás 4 1/2%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyeresévközlés 4%	118.75	119.75
Egyes. víz. társ. részj. záloglat 4 1/2%	98.75	99.75	Jelzálogbank nyeresévközlés 4%	14.—	15.—
Egyes. víz. társ. részj. záloglat 4 1/2%	98.50	99.50	Jelzálogbank nyeresévközlés 4%	102.50	104.60
Közföldtervezési kölcsön 5%	102.—	103.—	Orsz. közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	99.25	100.25
Közföldtervezési kölcsön 5%	102.—	103.—	Orsz. közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	94.50	95.50
Földtervezési kölcsön 5%	99.—	99.50	Közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	98.—	99.—
Földtervezési kölcsön 5%	98.70	94.—	Közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	98.—	99.50
Földtervezési kölcsön 5%	89.70	84.70	Közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	98.—	99.—
Helví-árnyajárdás vasuti kötvény 4 1/2%	96.25	97.25	Közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	98.—	99.50
Helví-árnyajárdás vasuti kötvény 4 1/2%	98.—	94.—	Orsz. közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	99.25	100.55
Helví-árnyajárdás vasuti kötvény 4 1/2%	96.75	96.75	Hazai társ. közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	96.15	97.25
Jelzálogbank záloglat 4 1/2%	101.—	102.—	Hazai társ. záloglat 4 1/2%	94.—	95.—
Jelzálogbank záloglat 4 1/2%	100.—	101.—	Kereset. bank záloglat 4 1/2%	90.25	100.25
Jelzálogbank záloglat 4 1/2%	97.75	98.75	Kereset. bank záloglat 4 1/2%	96.—	97.—
Jelzálogbank közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	97.50	98.—	Kereset. bank (ref. 110 frt) közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	103.—	104.—
Jelzálogbank közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	97.25	98.25	Kereset. bank (ref. 120 frt) közföldtervezési kölcsön 4 1/2%	97.—	98.—

Elsőbbségi kötvények.

Adria elsőbbségi kötvény 4 1/2%	100.—	100.50	Folyamhajózási és tengerhajózási kölcsön 5%	100.—	101.—
Közúti vasut 4%	95.50	96.50	Magyar-galíciái I. kölcso. 5%	106.50	107.50
Budaörsi fővárosi vasut 4%	95.50	96.50	Bernházi kölcson ar. 4 1/2%	118.50	119.50
Kassa-odérbergi 1890. évi kölcsön 4%	96.80	96.80			
Kassa-odérbergi 1891. évi kölcsön 4%	95.70	96.50			

Bankok részvényei.

Bankgyesület	90.—	91.—	Kereskedelmi és pénzügyi bank részvénye	195.—	195.—
Fiumei hitelbank	89.—	89.—	Magyar társ. közföldtervezési kölcsön	500.—	605.—
Fővárosi bank r. t.	105.00	105.50	Osztrák-magyar bank részvénye	900.—	905.—
Hazai bank	112.—	114.—	Kereskedelmi bank	1872.—	1878.—

Értéklekdei vállalatok részvényei

Adria tengerhaj.	281.	389.	Ujpest-rakospalota	—	—
Egypéti közúti vas.	—	—	Vilamos	56.	60.
idegl. részv.	—	—	Kassa-oderbergi	170.	181.
érv. lejt.	289.	340.	Magyar-palotai	209.	208.
vilham. vas.	169.	198.	nyugodt	218.	219.
érv. lejt.	60.	65.	—	—	—

Sorsjegyek

Basilka	6.80	6.89	Magyar vőhajó	8.	9.60
oszt. felüb.	6.80	7.10	Uyvárosi oszt. fib.	10.25	10.75
nyer. lejt.	—	—	nyer. lejt.	—	—
Bécsvárosi	184.00	183.60	Olasz vör. ker.	11.	11.50
Budavárosi	—	—	Uyvárosi oszt. felüb.	12.	12.60
oszt. felüb.	64.	69.	Oszt. vör. ker.	12.75	29.25
nyer. lejt.	1.70	4.10	Oszt. hitelrészv.	107.	137.
oszt. felüb.	5.46	4.86	Páfty	62.	62.

Fémmunkák

Vért arany	—	5.20	Németbankjegy	58.95	60.16
50 frkos arany	—	9.57	Olasz líra	44.0	44.90
20 márkás	—	11.79	—	—	—

Külföldi váltók (látra)

Amsterdam	100.55	100.25	Olasz piac	44.50	44.80
London	190.80	190.70	Páris	47.75	47.55
Német piac	59.	61.00	—	—	—

Határidőre kötött értékpapírok

Aranyárjádék	115.95	115.75	Leszámt. bank	247.	247.00
Koronaárjádék	98.95	94.15	Rimamurányi	234.	234.00
Magy. hitelbank	366.75	367.25	Oszt. hitelrészv.	242.	242.
N. íp. 4% ker. bank	59.	61.	DH. vasút	63.60	70.
Magy. jelzálogbank	229.	228.50	Oszt.-m. államv.	325.60	325.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonoszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzékötözottség hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag: lucerna 44.—52.— forint, vörös tisztal. alföldi és felvidéki 52.—56.— forint, Vörös közélyi — Vörös bányási — Vörös közpészemű 64.—68.—, Nagyszemű 69.—72.—, Disznószir: budapesti 49.—49.50 forint, vidéki — frt. Táblaszalonna: légszárazított vidéki — vörösi 4 darabos 41.50—42.— forint, 3 darabos 42.50—43.— forint, füstölt 47.—47.50 forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — forint, 120 darabos — forint, 100 darabos 17.75—18.25 forint, 85 darabos 22.—22.50 forint azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 13.50—13.75 forint, 100 darabos 16.50—16.75 forint, 85 darabos 21.—21.25 forint, Szilvaiz: szlávoniái 17.50—18.— forint, szerbiai 16.—16.25 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, október 16. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)
 Jegyzékek: Tavasz buza 8.73—8.75. Őszi rozs 6.94—6.93.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde további realizációk voltak, ennél fogva gyöngye volt az irányzat.
 A déli tőzsden valamivel szilárdabb volt az irányzat berlini javulásra.
 Zárulatok esüндes az üzlet és ingadozó.
 Az utótőzsde javultak az árfolyamok.
 Bécs, október 16. (Magyar értékek zírata.) 4% aranyárjádék 115.40. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 137.50. Magyar vasúti kölesön ezüstben 98.20. Magyar keleti vasúti állami kötvény 119.—. Magyar leszámitolt és pénzváltóbank 248.—. Rimamurányi vasműrészvény 333.—. Magyar koronárjádék 94.05. 4%-os Magyar földterem. kötvény 93.—. Magyar hitelbank részvény 364.50. Magyar nyeremény kölesön sorsjegy 160.75. Kassa-oderbergi vasúti részvény 179.50. Magyar kereskedelmi bank 136.3.
 Bécs, október 16. (Oszt. értékek zírata.) 4 2/3% papirárjádék 99.50. 4%-os osztrák aranyárjádék 116.50. 1890-iki sorsjegy 125.—. Osztrák hitelrészvény 194.25. Angol-osztrák bank 149.25. Bécsi bankjegyszerület 283.—. Osztrák-magyar bank 907.—. Déli vasút 69.50. Dunagőzhajózási részvény 370.—. Dohányrészvény 130.50. Császári és királyi arany 5.72.—. Német bankváltók 57.05. 4 2/3% ezüst árjádék 98.40. Osztrák koronárjádék 98.70. 1884-iki sorsjegy 195.—. Osztrák hitelintézet részvény 361.63. Unióbank 295.—. Osztrák Linderbank 240.—. Osztrák-magyar államvasút 325.25. Elbarvégnyi vasút 249.—. Alphei bányaarészvény 264.—. 30 frankos arany 9.57 1/2. Londoni váltó 120.80. Bécsi Tramvay 426.—. Az irányzat bágyadt.
 Bécs, október 16. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 362.25 Magyar hitelrészvény 365.—. Angol-Osztrák bank 149.25 Unien bank 202.50. Linderbank 295.—. bankjegyszerület 230.50. osztrák-magyar államvasút részvény 325.75. északnyugati vasút részv. 69.50. elbarvégnyi vasút 249.—. dunagőzhajós részv.

238.50. alphei bányaarészvény 131.—. májusi járadék 334.25. osztrák koronárjádék 264.75. magyar arany. 98.50. magyar koronárjádék 94.95 német birodalmi márká készpénz 56.30. ultimóra 58.95. türk sorsjegyek —. rimamurányi vasmű —. déli vasút —. dohányrészvény —. Napoleon d'or 9.57 1/2 Lombard —.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, október 16. (Társai tudósítás.) A tőzsde gyöngén indult. A szombati utóközönség a készpénz és iparértékekben fellépett lanyhaság nagyobb vidéki eladási rendeletek következtében még nagyobb arányokat látott. Különösen a kohóarészvények gyöngültek, ami a közönség részvényekre is nagy nyomást gyakorolt. Bankértékek nyugodtak, részben gyöngültek. Disconto-commandit részvények jobban tartották magukat. Járadékok gyöngyöbbsé. Vasutak nagyobbértékű ingadozó. Hajózási részvények szilárdak, később a londoni kurzusokra nyugodtak, de általában tartózkodók. Nagyobb kínálat mutatkozott leszámitolt értékekben, de a pénzüklözésnek nagyon tartózkodók voltak. Magánleszámitolási kamatláb 5 1/2%.

Berlin, október 16. (Zárlat.) 4 2/3% papirárjádék 97.00. 4% osztrák aranyárjádék 93.75. Elbarvégnyi vasút —. Magyar koronárjádék 93.80. Osztrák-magyar államvasút —. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.25. Magyar vasúti beruházási kölesön 101.25. Alphei bányaarészvény —. Disconto-Commandit 139.60. Általános villamosági Edison 245.25. Gelsenkircheni 190.40. Laurakohó 245.25. 4 2/3% ezüstárjádék 97.60. 4% magyar aranyárjádék 96.75. Osztrák hitelrészvény 226.10. Déli vasút 31.40. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.80. 4% u orosz kölesen 68.60. Türk dohányrészvény —. Olasz járadék 31.40. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 148.25. Harpeni 190.60. Az irányzat szilárd.

Hamburg, október 16. (Zárlat.) 4 2/3% ezüstjárjádék 99.60. 1890. sorsjegy 140.50. Déli vasút 31.70. 4% osztrák aranyárjádék 99.—. Osztrák hitelrészvény 226.40. Osztrák-magyar államvasút 139.25. Olasz járadék 91.30. Magyar aranyárjádék 96.30. Az irányzat tartott.

Frankfurt, október 16. (Zárlat.) 4 2/3% papirárjádék 97.80. 4% osztrák aranyárjádék 93.70. Magyar koronárjádék 93.75. Osztrák-magyar bank 150.30. Déli vasút 31.50. Elbarvégnyi vasút —. Londoni váltóár 204.67. Bécsi bankjegyszerület 132.50. Vilamos részvény 147.90. 3 3/8%-os magyar aranykölésen 81.50. 4 2/3%-os ezüstárjádék 97.70. 4% magyar aranyárjádék 96.00. Osztrák hitelrészvény 226.30. Osztrák-magyar államvasút 239.30. Északny. vasút —. Bécsi váltóár 169.47. Párisi váltóár 81.—. Unióbank —. Alphei bányaarészvény 267.50. Az irányzat gyenge.

Páris, október 16. (Zárlat.) 3% francia járadék 100.32. Olasz járadék 91.65. Osztrák-magyar államvasút 702.—. Francia tőriszth. járadék 99.55. 4% magyar aranyárjádék 98.10. Türk dohányrészvény 292.—. Osztrák Linderbank —. 2 1/2% francia járadék 100.32. Osztrák földhitelezési részvény —. Déli vasút —. 4% osztrák aranyárjádék 98.05. Ottóbank 554.—. Párisi bankrészvény 1080.—. Alphei bánya részvény —. Az irányzat szilárd.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 16. A sertésüzlet irányzata csendes.
 A) Elzött szerzési ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Öreg közep (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. Fiala nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 42—42 1/2 — krajcárig. Fiala közep (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 43 1/2—44 krajcárig. Fiala könnyű páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 44 1/2—45 1/2 krajcárig. — II. Magyar szedetett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Közep (páronkint 220—280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronkint 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. — Közep (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stac h l). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 41 1/2—42 krajcárig. — Közep (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 42—42 1/2 — krajcárig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 42 1/2—43 krajcárig.

Sertésárak: 1898. okt. hó 14. napján volt készlet 37.731 darab, 1899. október hó 15. napján felhajtott 778 darab, 1899. évi október hó 15. napján elszállításított 1728 darab, 1899. október hó 15. napjára maradt készletben 37.731 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 16. —
 Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Samarjay Lajos államvasúti gépjárári segédmérnököt m. kir. vasúti és hajózási biztossá, Clementis László okleveles gépész-

mérnököt a szegedi állami fa- és fémipari szakiskolához ideiglenes minőségű ipari szakiskolai tanárá, a m. kir. állampéltészté hivatalok személyzeti létszámába Barna Bertalan okleveles mérnököt kir. segédmérnöké nevezte ki. — A belyugminiszter Komlósy Arthur végzett joghallgatót a m. kir. országos levéltárhoz díjas joggyakornokká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pál Ferenc okleveles polgári iskolai tanítót a hőmező-vásárhelyi állami polgári fiúiskolához segédtanítvá, Bárony István okleveles tanítót a marokróti állami elemi népiskolához rendes tanítvá nevezte ki. — A nagyváradai kétúttólábba élnöke Moldoványi László nagyváradai kir. pénzügyigazgató-sági ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazó-gyakornokot ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká nevezte ki. — A szegedi itéletőlábba élnöke Mazár Ernő végzett joghallgató homonnai lakost díjas joggyakornokká nevezte ki. — A temesvári itéletőlábba élnöke Pap Viktor temesvári lakos végzett joghallgatót díjas joggyakornokká nevezte ki.

Megepírtések. Az igazságügyminiszter a tenkei járásbírósnál ideiglenesen alkalmazott dr. Kiss Gyula aljegyzőt és a veszprémi törvényszéknel ideiglenesen alkalmazott Bruckner József irnokot ezekben az állásukban végleg megépírtelte.

Pédlyzatok. Fogalmazó-gyakornokai állásra a kassai pénzügyigazgatósnál 14 nap alatt; postamesteri állásra Klárban (Torontál vm.) és Alsó-Récsényben (Nyitra vm.) 3 hét alatt; aljegyzői állásra a nagy-kikindai törvényszéknel 2 hét alatt; albírói állásra a turóc-szent-martoni járásbírósnál 14 nap alatt; pénzügyári szemlési állásra a lugosi pénzügyigazgatósnál 14 nap alatt. Telokkényi Átalakító díjnoki állásra a nagy-nyedi járásbírósnál 2 hét alatt; segédtitkári állásra a dévai pénzügyigazgatósnál 2 hét alatt; hivatalosolga állásra a székely-udvarhelyi kir. ügyészségnél november 26-ig; telekkönyvi Átalakító díjnoki állásra a mivai járásbírósnál 2 hét alatt; titkári állásra a pécsi pénzügyigazgatósnál 14 nap alatt; segédtitkári állásra a nagybeiskereki pénzügyigazgatósnál 2 hét alatt; rendrkapitányi állásra Zenta r. t. városonál 2 hét alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —
 Budapest, október 16.
 A közép és délkeleti Európa felett levő magas nyomású terület kissé keskenyebb lett, míg centruma északnak Svédország belsejéig, délné pedig a Fekete tengerig terjedekedő ki. A nyugat-oroszországi depresszió helyén maradt, valamivel kisebb területre húzóda össze. Nyugaton az alacsony nyomás terjedekedik és egy nagy depresszió széle érinti Nyugat Európát a Biscaya öbölét — Irszorig. Az idő a depressziók mentén csak jelentéktelenül esős, kivéve a tyrrheni tenger feletti lappangó kis depresszió környékét, hol egész 40 milliméterig voltak esők. A magas nyomás alatt az idő száraz és sok helyütt ködös.
 A hőmérséklet cöléslessé csak annyiban változott, hogy Csehszországban, északi Magyarországon és Erdélyben csaknem mindentűnt a fagypont alá esők.
 Hazánkban az idő száraz, esős csakis a tengerpart mentén esett, 1—10 milliméternyi mennyiségben és ott ma reggel is esik. Az ég az ország délnyugati felében inkább boros, vagy ködös, míg egyebütt jobbra felhőtlen.
 A hőmérséklet a Dunántúli és Horvátországot kivéve mindentűnt süllyedt, leginkább az ország északi és keleti felében, hol ma reggel mindentűnt a fagypont körül van és a hegységekben sok helyütt — 2—3 fok alatt maradt.
 Kídítás: Többnyire derűt és száraz idő várható, sok helyütt éjjeli fagygal és a tengerpart környékén esővel.

Vizállás.

okt. 14. 15.		okt. 14. 15.	
m e t e r		m e t e r	
inn	schirding 1.20 1.25	Tisza	M.-Sziget 0.60 0.40
Duna	Pacsava 2.42 2.98	Tokoháza	0.50 0.40
"	Lins 0.10 0.13	"	V.-Nemény 1.08 1.23
"	Bos 0.10 0.20	"	Tokaj 1.97 1.60
"	Paszony 2.41 2.23	"	Tisza-Füred 2.94 2.28
"	Komárom 2.23 2.75	"	Szolnok 2.75 2.54
"	Budapest 2.47 1.18	"	Csongrád 2.20 2.25
"	Paks 2.73 2.08	"	Szeged 2.94 2.97
"	Mohács 3.73 3.98	"	Török-Bocsa 2.83 2.76
"	Gombos 4.00 4.27	"	Titell 2.56 3.58
"	Újvidék 4.07 3.81	"	Óndóva Bártá 0.00 0.45
"	Zákány 3.84 3.43	"	Topolya Hódor 0.— 0.—
"	Pancsova 2.25 2.50	"	Brodog Zemplén 1.81 2.02
"	Megyerfalva 0.80 1.01	"	Sajó Zsolna 2.10 2.30
"	Zelina 0.80 0.95	"	Hernád H.-Németi 0.57 0.53
"	Trancsó 0.75 0.90	"	Marcita 0.55 0.64
"	Szapori 0.78 0.95	"	Bereettyó H.-Újfala 0.05 0.11
"	Sz.-Göthárd 0.20 0.22	"	Csesna 0.09 0.—
"	Érvár 0.24 0.28	"	N.-Várad 0.20 0.—
"	Győr 2.12 2.42	"	Bélfényes 0.43 0.28
"	Dobó 0.12 0.24	"	Tonka 0.20 0.23
"	Portos 0.61 0.84	"	Gurahon 0.24 0.36
"	Eszék 2.74 1.90	"	Borosjenő 0.10 0.72
"	Sz. Gheza 0.65 0.80	"	Békköz 0.10 0.19
"	M.-Szerdahely 1.20 1.28	"	Gyroma 2.22 1.08
"	Székes 3.80 3.25	"	Gy.-Fehérvár 0.26 1.06
"	Milóvica 3.88 3.74	"	Branyicska 0.48 0.53
"	Szamos 0.33 0.30	"	Soborna 0.00 0.—
"	Eszár 1.12 1.30	"	Árad 0.36 0.40
"	K.-Majtény 0.30 0.—	"	Makó 0.70 0.45
"	Krazaun 0.05 0.21	"	K.-Kostály 0.50 0.56
"	Latorca 0.05 0.21	"	Kispető 1.51 0.84
"	Laborca 0.05 0.21	"	Temervár 0.05 0.10
"	Ungvár 0.— 0.—	"	Becskerek 0.40 0.25

Finom Rum, Törköly, Szilvórium. Ecet és finom Likörök: bárti által hideg uton, minden készlettel nélkül, kitűnő minőségben, még a legkisebb mennyiségben is előállítható híres kivonatimmal.
 Kézelté könyv és árlapattym. **Watterich A.** BUDAPEST, Dohány-utca 5.
 10 arany érem. Alapították 1899.
 Az első üzlet a szakmában Magyarországon. Cikk a borkezeléshez. — Minden borbetegség elleni szerek. — Sörmérköszülék leg- vagy szénasz nyomással. — A világnak legjobb sörszávitvany.
Gummis és hálhólyag-különlégességek. (valódi francia), legfinomabb minőségben, tucattja: 2, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 75, 100, 120, 150, 200, 300, 400, 500, 600, 750, 1000, 1200, 1500, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7500, 10000, 12000, 15000, 20000, 30000, 40000, 50000, 60000, 75000, 100000, 120000, 150000, 200000, 300000, 400000, 500000, 600000, 750000, 1000000, 1200000, 1500000, 2000000, 3000000, 4000000, 5000000, 6000000, 7500000, 10000000, 12000000, 15000000, 20000000, 30000000, 40000000, 50000000, 60000000, 75000000, 100000000, 120000000, 150000000, 200000000, 300000000, 400000000, 500000000, 600000000, 750000000, 1000000000, 1200000000, 1500000000, 2000000000, 3000000000, 4000000000, 5000000000, 6000000000, 7500000000, 10000000000, 12000000000, 15000000000, 20000000000, 30000000000, 40000000000, 50000000000, 60000000000, 75000000000, 100000000000, 120000000000, 150000000000, 200000000000, 300000000000, 400000000000, 500000000000, 600000000000, 750000000000, 1000000000000, 1200000000000, 1500000000000, 2000000000000, 3000000000000, 4000000000000, 5000000000000, 6000000000000, 7500000000000, 10000000000000, 12000000000000, 15000000000000, 20000000000000, 30000000000000, 40000000000000, 50000000000000, 60000000000000, 75000000000000, 100000000000000, 120000000000000, 150000000000000, 200000000000000, 300000000000000, 400000000000000, 500000000000000, 600000000000000, 750000000000000, 1000000000000000, 1200000000000000, 1500000000000000, 2000000000000000, 3000000000000000, 4000000000000000, 5000000000000000, 6000000000000000, 7500000000000000, 10000000000000000, 12000000000000000, 15000000000000000, 20000000000000000, 30000000000000000, 40000000000000000, 50000000000000000, 60000000000000000, 75000000000000000, 100000000000000000, 120000000000000000, 150000000000000000, 200000000000000000, 300000000000000000, 400000000000000000, 500000000000000000, 600000000000000000, 750000000000000000, 1000000000000000000, 1200000000000000000, 1500000000000000000, 2000000000000000000, 3000000000000000000, 4000000000000000000, 5000000000000000000, 6000000000000000000, 7500000000000000000, 10000000000000000000, 12000000000000000000, 15000000000000000000, 20000000000000000000, 30000000000000000000, 40000000000000000000, 50000000000000000000, 60000000000000000000, 75000000000000000000, 100000000000000000000, 120000000000000000000, 150000000000000000000, 200000000000000000000, 300000000000000000000, 400000000000000000000, 500000000000000000000, 600000000000000000000, 750000000000000000000, 1000000000000000000000, 1200000

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 17-én.
Mari, az ezred leánya.
Vig opera 2 felvonásban. Zenéjét szerzte Donizetti. Szövegét írta St Georges, fordította Egressy B.

Személyek:
Magglovecchio Várent Pavaast Ney B.
Hortensio Dalnoki Tóni Kiss
Sulpice Hegedűs Torpi grófné Bertis M.
Mari Abrahányi Jegyző Zolnai
Káplár Kőrösy

Utána:
A Kovácsok sztrájkja.
Opera 1 felvonásban Zenéjét szerzte Bear Miksa József. Szövegét Coppée hasonló című költeménye után írta Leon Viktor, fordította Várady Sándor.

Személyek:
Bramon Beck Trissotin Kornai
Krisztina Vasquezne Yvonne Váradi
Colbert Arányi

Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 17-én.
Rosenkranz és Gildenstern.
Vigjáték 4 felvonásban. Irta Klamp Mihály. Fordította Csiky Gergely

Személyek:
Liebenstein Bercaényi Vilma T. Vizvári
Ernö Dezso Shallenberg Mészáros
Rosenkranz Nádai Schmälich Zilahi
Kienborné Lendvayné Santleben Ujházi
Clarisse Csillag Ernő Náday
Düring Szigeti Egy angol Körösmezzei

Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 17-én.
Nap és hold.
Vig operette 3 felvonásban. Irta A. Vanloo és E. Letterrier. Fordították Evva Lajos és Fay J. Béla. Zenéjét szerzte Charles Lecocq.

Személyek:
Pierates Kovács M. Manola Küry Klára
Brasiró Raskó Beatrix F. Hegyi A.
Miguel Kenedich Sanquette Vidorné
Degomez Szabó A. Crichtoval Lubinszky

Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 17-én.
Mozgó fényképek.
Bohózat 3 felvonásban. Irta Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyar szította Heltai Jenő.

Személyek:
Kapor Kálmán Tapolczai Kázdor Vilma Kalmár
Mariska, a felesége Delli E. Menszky Boris Góth
Göncs Bálint Balassa Ladányi Szerémy
Rózsa, Göncs felesége Nikó Julis Szőke Munkácsi

Kezdeté 7 1/2 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 17-én.
Zárva.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 17-én.
2. Représentation
De Mme Sarah Bernhardt
et de sa Compagnie
du Théâtre Sarah-Bernhardt de Paris. La tragique histoire d'
Hamlet.
Drame en 12 tableaux de William Shakespeare.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

FOLIES CAPRICE
VI., Révay-utca 18. sz.
Ma
Mundi Rosenkranz am Turf.
Ezt megelőzi:
„Családi dráma“
tragikus kimenetelű bohózat. Irta: H. H. Továbbá balletársaság fellépte a **Enriquetta Holzer**
L'école de l'abbé,
ballet némajáték.

Gimnáziumi érettségire
előkészíték legalább VI. középkiskolával bírókat.

Kereskedelmi érettségire
legalább IV. középkiskolával bírókat.

Bővebb felvilágosítást nyújt Szimányi S.
nyug. tanár és igazgató
Budapest, VI., Andrásy-ut 51. szám.

Elm János éttermei a Nemzeti Színház épületében
Ma és mindennap **Bandi Marci és fiai** kedvelt zenekara hangversenyez.
(azelőtt Székcsay Ferenc).
Színház után írta étlap.

E rovat folytatása a következő oldalon.
Margithid-kávéház
Lipót-körut 2. szám.
Ma és minden este nagy zenehangverseny és Dobroni Géza vezetése alatt.
Silberer Ede, kávé.

DANKÓ PISTA
Wesselényi-utca 51. szám.
Dankó nóták. Dankó nóták.
híres magyar daltársulata

MAGYAR SZÍNHÁZ-kávéház-ban
naponként a legújabb eredeti közkezdelt **GÖRE NÓTÁK** és **DANKÓ** egyéb remek szerzeményeinek egyedüli előadási helye igen kellemes szórakozó hely családok részére is. Este 8—12 óráig 12—1 óráig zene hangverseny **DANKÓ PISTA** személyes vezetésével.

szabad bemenet. Méréskelt kávéház árak.
A nagy közönség szíves pártfogását kéri Hermann M. kávé.

Játtra nagy kávéház
Ma és mindennap a kütinő, TORJADO elite női zenekar hangversenyez.
osakis művészökből álló Méréskelt árak. Szabad bemenet.

Keleti kávéház
Csömör-ut 14. a Központi pályaudvar indulási oldalán, villamos megállóhely minden este
Dankó Gábor margitszigeti zenekarának hangversenye.
A műsorban Szulamith.

Nappal és éjjel nyitva. A Nemzeti Kaszinóval szemben.
Angol Bar
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 14—16.
* * * NAPFAL ÉS ÉJJELE NYITVA * * *

GAMBRINUS
Nagy sörcsarnok
Erzsébet-körut 27.
Ma és mindennap katonazene-hangverseny.
Szabad bemenet.

MIAKITS M.
bor- és sörcsarnoka a Mátyás királyhoz.
az URANIA színház mellett, Kerepesi ut 19., a Népszínház és Nemzeti színház között. Kitchinó magyar konyha. — Saját tormesü tisztán kezelt borok. — Pontos kiszolgálát. — Mérsékelt árak.
Naponta friss hajór és udvari sörök csapolása.

Színház után friss konyha. — Mindennap zenecstély.
A kőbányai Királysörfőző „GOLIÁT“ MALÁTASÖRE
gyógyhatása mellett a legkellemesebb üdítő ital. Ajánlások: dr. Korányi dr. Kállay budapesti. — és dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

Kerékpár-iskola,
a legnagyobb és lelegegánsabb Budapesten, minden kényelemmel berendezve, (1000 m.)
Dénes és Társa, Révay-utca 18. sz.

KERTÉSZET. Bisz., táj-, villa-keretek, parkok létesítést és átalakítást modern ízlés szerint jutányosan vállalnak
LOKOVSEK és PATEK mű- és tájkeresztek
Budapest, I. ker., Táltes-utca 13. szám.

Nagyvárosi Múlató **„Colosseum“**
Kerepesi-ut 63. szám.
Ma kedden: új műsor.
Belépő-díj 50 kr. Kezdeté 9 óraker.

AZ „ANKER“
élet- és járadékbiztosító-társaság.
Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén... 65 millió forint
Biztosítási állomány 1898 végén... 243 millió forint
Eddigi kifizetések... 103 millió forint

A nyerevényrészvételével biztosítottak A osztálykeret szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztálykeret szerint (évenként emelkedő osztályok) 1897, 1898 és 1899. éveken az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizetetteti ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
Mindennemű haláleseti, életetési és járadék biztosítás.
Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügyünkösök iránt ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

Somossy Múlató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, bérlő.
Pénztárnyitás 7. — kezdeté pont 8 óraker.

Ma **Dora Parnes**
nemzetközi énekesnő fellépte.
Egészen új kiállításával és díszletekkel

„Der Weiberfeind“
vig operette 1 felv. — Irta Zwerez K. G.-tól, zenéjét szerzte Silber ur.
!! AQUAMARINOFF !!
a legjobb orosz ének- és tánc-csoport

Miss Milly Capell
szencációs sportjelenet,
Blank Henrik
hasbeszélő,
Mr. Roberts
equilibrista,

ugy. a szencációs októberi műsor.
Holnap szerdán délután fél 5-kor
„ESTER“
bibliai melodráma 3 képbén.
A múlató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik. a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.
Elővételi jegyek Weiss A. nagy szivar-tözsde IV., Károly-körut 26. és a múlató nappali pénztáránál kaphatók.

Megnyilt a könyvbazar
VII., Erzsébet-körut 36.

Az összes raktáron lévő könyvek 5, 10, 15 és 20 kirával kaphatók. Ritka alkalom! Nagy választék! Az egész berendezés cleson eladó!
Csak 1899. november 1-ig.

VÁVÁRLÁS NEM KÖTELEZŐ.
MAPPIN és WEBB Ltd.
London és Sheffield
ezüstáru-gyárosok
és a híres Princess Plate, ugyszintén a legfinomabb uri és női utazó-toilettek egyedül készült mintaraktárakat Budapesten jelentékenyen megnagyobbították. Szíves magtekintésre tisztelettel meghívja a cég magyarországi főképviselője **KÜRSCNER M., Budapest,**
Mária Valéria-utca 7., II. lépeső,
a Hungária-szállóval szemben, 9-től 5 óráig.

A Kerepesi-uton
nagy a tolongás. Könnyen megcsúsz, hogy az ember zsebéből kiopják a tárcáját, azért óvakodnunk kell, nehogy ugy járjunk, mint az a vidéki nő, a ki feljött Budapesten bevásárolni és kiopták tárcáját, melyben két 10 fros volt, a jeggyűrűje és egy osztálysorsjegy. Nagyon fájlalta az esetet és kishirdetést tett közzé, a melyben benne volt az osztálysorsjegy száma is. A rendőrség kutatni kezdte a tolvajt és elment a Hecht bankházhoz is, hogy leltassa az ott vásárolt sorsjegyre eső nyereményt; mily nagy volt azonban a rendőrség bánulata, midőn ott arról értesítették, hogy a sorsjegy nyert. A tolvaj, mikor kénsőbb jött és fel akarta venni a nyereményt, hurokra került és a jeggyűrűt is megtalálták nála. A sorsjegy-nyereményt a vidéki nőnek rögtön kifizette a Hecht bankház, melynek pontos ügykezelése tette csak lehetővé, hogy a vidéki nő nyereményéhez jutott. Ez az eset is bizonyítja, hogy csak a Hecht bankháznál kell sorsjegyet vásárolni.

A legjobb kézzel csomózott szőnyegek Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság.

Főraktára: BUDAPEST, VI. ker., Andrásy-ut 4.

FÜGGÖNYÖK, TERITŐK, DIVÁNTAKARÓK (HÁZI IPAR) POKRÓCOK stb.

Patyi Testvérek Butor-áruháza.

Budapest, Kerepesi-ut 9/a., földszint és I. emelet, Pannónia-szálló mellett.

Nagy választék, kizárólag hazai gyártmányú asztalos és saját készítményű kárpitozott butorokból, minden versenyt és hirdetett árakat felülmúló olcsó árakon. Teljes lakásberendezések, magasszönyvi kelengyek és szálloda-butorzatok 2 évi jótállás és felelősség mellett szállítanak. Tévédések elkerülése végett cégünkre és címünkre figyelni kérjük. Díszes butor-album 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

Butorszállítási vállalat.

Jutányos és pontos kiszolgálás, 9 méter hosszú különleges kocsik.

Aufrecht Gyula

VI., Andrásy-ut 50. (Octogon).

PALAIS ROYAL

Orlay Sándor perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító

Budapest, 8. szám Koronaherceg-utca 8. szám.

Gyémántutántzat, ékszerék, párisi legyezők, nászajándékok, bronce, chinai ezüstáruak és diszmiáruk

gyári áron.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22 "	1 írósztal, 3 fiókos	18 "
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8 "	1 hálószoba, matt diófa	125 "
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett	14 "	1 hálószoba, faragott	170 "
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt	33 "	1 garnitúra erépe- vagy bourette-behuzat	60 "
2 ágy, magas, diófa, matt	38 "	1 garnitúra selyem-behuzat	80 "
2 éjjeli szekrény, diófa, márványtal	22 "	1 garnitúra plüss-behuzat	95 "
1 kredenc, 4 ajt. fiókos, faragott, feh. márv.	46 "	1 szalonasztal	10 "
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 "	1 consol márványtal és tükör	26 "
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14 "		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdisezesebb kivitelű butorokban. **Dósa Kálmán** fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébet tér és Sas-utca sarak, I. emelet. Árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve.

FOGAK

2 frttól a nélkül, hogy a gyökérket el kellene távolítani, szájpaddással sa nélkül is (hidmunka). Foghuzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. — Fogkoronák gyökerekre illeszthetnek, melyek a szájpaddalást fölöslegessé teszik.

Fogorvos **Dr. NEUFELD.**
Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

Csödtömeg eladás.

Közadás Wiener Béla budapesti bej. cég esődtömegéhez tartozó, a csődleltár 1-647. t. a felvett, 0047 fnt 12 lrra becsült késztyük, kőstyüborók, kőstyüszerek, gummicsepkek, gummiáruak stb.-ből álló ingóságok a csődválasztmány határozata értelmében zárt ajánlati verseny útján adatkak el. Felhívának venni szándékozik, hogy ajánlatokat zárt borítékban, a becsélték 10%-ot tevő bantánpénzzel együtt aulint tömeggondnoknál 1899. október hó 26. napjának déli 12 óráig adják be. Vevő a vételőirat ajánlatának elfogadásáról való értesítése után azonnali köteles tömeggondnok kezéhez képzésben kifizetni s az árakat legfeljebb 48 óra alatt átvenni. A vételi illeték vevőt terheli. A választmány fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon válasszathasson, esetleg azok egyikét sem fogadjja el. Az árak mennyisége és minősége tekintetében a csödtömeg szavatosságát nem vállal. Az áruraktár tömeggondnok közbenjuttatásával megtekinthető. Kelt Budapestén, 1899. október 17.

Dr. Meller Mór esödtömeggondnok, V. Zoltán-utca 10.

Kézimunkák

himző anyagok és himzőszövetek rendkívüli nagy választékban szabott gyári árakon kaphatók

Bérczi D. Sándor női kézimunka nagyiparosnál, Budapest, Király-utca 4.

Képes árjegyzékemet 1725 eredeti kézimunka-rajzzal kívánatra bérmentve küldöm. Gyári raktár legjobbnak elismert

"VIKTORIA"
kézi himzőgépek ből. Darabja 4 forint. Viszont-eladók engedmenyt kapnak

Hozzávaló himzőkeret és himzőanyag nagy választékban.

Eppen most jelent meg!

Peterdi Sándor:
Jefté leányai
és egyéb **ELBESZÉLÉSEK.**

Megrendelhető:
a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában
József-körút 18. sz.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteles, koszonrat folytán ezen negyedszázad óta fennálló, rendelés-intézet a legmelegebben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyessúlycsökkenést és sebeket, az önfertőztetés utóbjait, az elgyengült férfierek, magömlések, a bujakór utóbetegkezményeit, nőknél fehérhálygást, bármennyire idülttek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanag gyűlk fókuszója és hóbetegségeket gyógyít új gyógy mód szerinti biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szüléset dor, volt csász. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta, d. o. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Úgyanek megjelent és a szerzőnél: DR. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZEMÉLETI ÚTUTATÁS** (már 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és azok ésszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ár: 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 30 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugyességkór (trippa) és hugyösszűkülések. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérhálygás. — VII. Elgyengült férfierek. — VIII. Női magtalanag. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főtünyezője a prostitució.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonatorvos (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDAGSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelés intézete Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugyessúlycsökkenést, bujakóros sebeket, syphilit, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierek

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatáseában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérhálygást befecskendezés nélkül, a legmakaesebb hóbetegségeket, valamint ifjúkori bünök következtében beállott ideg és ennek utóbetegkezményekké létrejött hátrerecsőket gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek ugy mint férfiereknek külön be és kijárat. Külön váróteremek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Sneidig egyenruhákat készít

BLUM SÁNDOR
Budapest,
Váci-utca 12. szám.

GYEREKRUHÁT

és fehérneműt, valamint egész gyermek-kelengyét, divatos és szolid kivitelben, olcsón készít

FRIEDMANNÉ
HERZ
IRÉN

Budapestén, VI. ker., Bajnok-utca 1. szám.

Már megjelent!
Jókai Mór:
Öreg ember nem vén ember.

„Képzelt regény négy részben“ című legújabb műve. Ára 1 frt 60 kr., mely összeg előleges beküldése esetén bérmentve küldetik. Kapható: a Budapesti Napló kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Jó könyvek mélyen leszállított áron:

- Babos közhasznú magyar-rézó szótár kötve (2 frt) ... 1.50
 - Benedek Elek. A szívb könyve (1.80) ... 1.20
 - Betyárlegendák, az alföldi rablólévitörténetei. — Karozag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 frt) ... 1.—
 - Kossutány Géza, nevezetesebb bűnesetek I, II, III., IV. egybekötve (4.80) ... 2.—
 - Mihályi Imre. Franciaország alatt. Elmények és kaandok az Aquatoron (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (3 frt) ... 1.50
 - Mokány Berci viselt dolgai (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2.50) ... 1.40
 - Murger Henry. Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (1.50) ... 80
 - Sztanaj Miklós, Karam, boljáték (3 frt) ... 1.50
 - Tóvölgyi Titusz. Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.—, ugyanez kötve (2 frt) ... 1.40
 - Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötve (2 frt) ... 1.20
- (A bekerített árak a volt bolti árakat jelzik!)
Megrendelhetők a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában
József-körút 18.

Minden szó egyszeri beiktatása postáért 2 kr. Címelt elköltött hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-kört 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeg kell mellékelni. Tudakozásokról a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

ARPO HIRDETÉSEK
és
ELŐFIZETÉSEK
felvételnek a
BUDAPESTI NAPLÓ
részére
a kiadóhivatalban
József-kört 18.,
valamint a következő dáhány-társaságban:
Breuer nővérek, Teréz-kör-út és Podmaniczky-utca sarok.
Nemesok-féle tőzde Pe-tőfő-tér.
Weitznerfeld Jakab, Király-utca 1.
Benda Józsefné, Andrásy-út 59.
Schwartz hirdetési iroda Marokói-utca 2.
Sopronyi V., dáhány-nagy-tőzde, Kerpesi-ut 1.
Deutsch Miksa, Andrásy-út 35.
Szántó Mór tőzsdében, Kecskeméti-utca 14.

Alexandrine.
A kívánt helyen pontos időben ott leszek. 5124

Romeó.
Édes angyalom! Mindkettőnk érdekében jobb, hogyha a mostani találkánk elmarad. Különbben is mindnapra készen kell lennem egy csudái katasztrófa, a mennyiben egyik nővérem halálos betegnek fekszik. Majd később, ha minden megváltozik, találkoznunk fogunk. Pa édes angyalom, végre sok puszit küld J.úd. 5125

Jó karban levő
használt címbelmont keresek megvételre. Leveleket az ár megjelölésével kérek H. I. jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 2602

Mihályi Béla
Kalandjai
1500 képpel illusztrált, rohamosan terjedő pompás diszunkta elhelyezésre magas jutalékkal ügynököket, úgy vállalkoztatnak nagyban keresz-tütelre biztositott jövővelünk 10-50 százaléka-
részét teljes garantióra-
zása mellett jelentéke-
nyebb összeggel tartsat-
keresek. Bővebbet Mihá-
lyi Imróné, V.-Vaszar. 5126

Tanulót
jó fizetésű könyvkötő-
szetbe illeszk. Cím a ki-
adóban. 5126

Rövid fekete
zongorát keresek megvé-
telre. Ajánlatokat az ár
megjelölésével. Rövid
zongora" jellegével e lap-
hoz kérek. 2650

Belti szolga
vagy bármily más foglalko-
zást keres egy volt
építő iparos, ki egy bal-
eset folytán több ideig
munkaképtelen volt. Na-
gyon hálás lenne egy szeg-
ény családapá, ha egy
ilyenmő állásához segítené
valaki. Címe a kiadóhiva-
talanban. 2535

Varróné
ajánlkozik fehéremű és
ruha javításra. Címe a
kiadóhivatalban. 2590

Különbejárato
butorok szoba a Vörös-
marty-utcaiban azonnali-
ad. Cím a kiadóhivatal-
ban. 2588

Intelligens
ügyes comptorista na-
gyobb vállalatnál alkalmo-
zást keres. Szíves meg-
keresek. S. I. jelige
att a kiadóhivatalba
küldendők. 2568

Közép-osztály,
Frakk 5 frt.
Nadrág 3 frt.
Mellény 1 frt.
Ferenc József-kabát 4 frt
Jaquet 3 frt.
ROTHBERGER JAKAB
Krisztf-tér 2. Iső emelet

Állást
keres egy fiatal ember, a
ki a könyvitel, a magy-
ar és német levelezést
tudja és bármily irodai
teendőket olvégez. Négy
ezredesdig egy budapesti
malomban volt alkalmazva
s a legjobb ajánlatokkal
rendelkezik.

A főlépcsőházából
nyíló elegáns butoro-
zó utcai szobák, fürdő-
szoba használati három
vagy négy fiatalneknél
teljes ellátással kiadó. —
Cím a kiadóhivatalban. 2582

Fűszer és esemege
üzlet a legelőkeltebb utca-
jában a fővárosnak, itál-
mérelesi joggal, szépen be-
rendeze, családi ügyek
miatt sürgősen eladó. Cím
a kiadóhivatalban. 2580

Nevelői
vagy bármily irodai
munkát olvállal fiatal jo-
gász. Cím a kiadóban. 2559

Köser
husfűstölde
a legelőkeltebb helyen, bor
és sör engedéllyel, hol
intelligens urak dében és
este étkeznek, azonnal
eladó. Levelek "jó üzlet"
jelige alatt a kiadóba ké-
retnek. 2515

Ügyes szabóné
ajánlkozik házakhoz és
házban kívül is mérsékelt
díjazásért. Cím a kiadó-
ban. 2341

Oleső telek eladó.
Pest közelében 1500 □-61
telek azonnal eladó, eset-
leg négy részbe is osz-
tható. Cím a kiadóhiva-
talanban. 2537

English lessons.
Angolul tanulni óhaj-
tókna kiűnő gyakorlat-
tani bíró született angol
tanító áll rendelkezésre
mérőközön. Methodusa
igen olcsórú és érdekes,
módtanítványai nagyon
rövid idő alatt alaposan
elsajátították emittet nyel-
vet. Próbálékot is ad.
Leveleket "Mr. Scott" jel-
igével kér e laphoz. 6725

Bernátfalván
(Pusztapéterin) 1500 □-61
telek kuttal együtt sürgősen
eladó. Cím a kiadóhiva-
talanban. 2536

100 frt
kölesönt keres nyéhávi
törlesztésre biztós állásu
tisztviselő. Ajánlat "Amat
100" címen keretik a ki-
adóhivatalba. 5095

Képes
levelező-lapok nagybani
eladásával foglalkozó ügy-
nőknők keresetnek. Cím a
kiadóhivatalban. 2598

Butor
szép faragott háló és
ebédlő nagyon olcsón
eladó. Vörösmarty-utca
17. asztalos műhelyben. 5111

Házvezetőné
kerestetők vídékre, egy
jóbb házban való idősebb
leány vagy özvegy assz-
zony. Címe megítható e
lap kiadóhivatalában. 2597

Ügyes varróné
állandó foglalkozást talá-
nak. Cím a kiadóban. 2579

Egy jó írásu
Egy jó írásu fiatal em-
ber, ki hosszabb ideig
egy tízifa és szónagy-
kereskedésben működött,
állást keres. Címe a ki-
adóhivatalba megítható.
2587

Ingyenes
esti tanfolyamok meg-
nyitása a francia, angol
nyelvben és kereskedel-
mi levelezésben, külön
csoportokban kezdők és
haladók számára. Beira-
tási díj 3 frt. Jelente-
zések "Labori" alatt a
kiadóba címezendők. 5103

Keresek
francia nyelvűből és keresk-
számantából való lecke-
adáshoz kereskedelmi
iskolai tanárt vagy tanár-
jelöltet, ki a fenti szak-
mában különösen jártas.
Ajánlatok "A. G." alatt a
kiadóba kéretnek. 2595

Délnek fekvő
egészséges száraz utca-
és udvari lakások a
Vámház-kört közelé-
ben — szoburak részére
való bérbeadásra rendki-
vül alkalmasak, novem-
ber hó 1-sejétől kezdve
olcsón kaphatók! Cím a
kiadóhivatalban. 5096

**Papirkereskedők-
nek!** Egy kiváló nagy
papirfogasztási vidéken
világos nagy raktár helyi-
ség november hó 1-sejé-
re kiadó. Cím a kiadóhiva-
talanban. 5098

Az egyetlen,
technika és a klini-
kák közelében fekvő
modern berendezésű ná-
zben több lakás célszerű
beosztással hónapos
szobák bérbeadására
november hó 1-sejétől ju-
tányos áron kiadó. Cím
a kiadóhivatalban. 5099

**A központi vásár-
csarnok közelében egy tá-
gas és világos boltihelyi-
séggel terjedelmes pince-
raktárral együtt novem-
ber hó 1-sejétől jutányos
áron kiadó. Bővebbet a
kiadóhivatalban. 5099**

Jó forgalmu
köser baromfi és libaszir
nyelven és kicsinybeni
üzlet a tulajdonos megbe-
tegedése folytán olcsón
eladó. Ajánlatokat "K. M."
jeligével a kiadóhivatal
többébet. 2594

Ügyes szabóné
sok évi gyakorlattal, el-
vállal ruhavarrást a leg-
egyszerűbből a legé-
gánsabbig, — ugyszint
egész kelengyét mérsék-
elt ár mellett. Cím a
kiadóhivatalban. 2592

Szobát keresek
butorova, külön bejár-
tal, az Arénaut vagy Istvá-
ni ut. közelében. Lakbér
megemittésével kérek C.
Gy. jeligés levelet e lap-
hoz. 2591

Virágzó fatelep
eladó Budapesthez kö-
zelében. A telep 2000
□-61 területen fekszik,
rajta u, nagy lakó-
házak, magtár, göré,
cselédlakás. Forgalom
évi 26-30.000 forint.
Cím a kiadóhivatalban. 2586

4000 □-61
telkek, □-61 e 3
forintjával a ke-
lenföldi vasúti
állomás közvetlen
közelében remek
fekvéssel beállott
anyagi viszonyok
folytán eladó.
Venni szándékozók aján-
latait "Br. V." jelige al-
at e lap kiadóhivatala
többébet. 2591

Vetőgép
17 soros Nicholson-féle
egészben jó karban eladó-
Cím a kiadóhivatalban.
2542

Tanárjelölt
korrepetitóri állást keres,
olcsón helyben nevelő-
nek is. Cím a kiadóban.
2566

Szépén fekvő ház
esetleg yuhaló Budán,
a villamostól 5 perc, telen-
nyáron lakható 2150 □-61
telkek sürgősen eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Köhögésnél,
rekedsznél vegyen 30
krért Réthy-féle pemete-
fücükorták.

Első budapesti
Kávémagazin
szétküldési osztálya

kávé

Elvámolva és bérmentve.
Postán utóvételt, vagy a
pénz előleges beküldésé-
vel
4 1/2 kg. Kuba, Mocca, Jáva. 6.50
1/4 kg. Császár kev. tea 1.50
1/4 kg. Karaván tea 1.40
1/4 kg. Törmelék tea -.90
1 kg. Takaré kávé -.80

Pénteken és szombaton
a maradék és kiros-
tált kávék eladásápr-
költve 1/2 kgr. -.60

Zálogházi

cédulákat veszek.
Eladók
13 latos ezüst érvékesít-
leteket, grammja 5 kr. gi-
randolokat, gyertyartá-
kat, haltalakat, tálcákat,
grammja 6 kr., 12 darab
ezüst érvékesítő 6 frt 50
kr., teljes 12 szemlére
való teljes érvékesítletek
138 frtól kezdve, és vá-
lasztek mindennemű
ezüst műtörös tárgyak-
ban, arany félfléncok kö-
löggyel, grammja 85 kr.,
masszív arany gyűrűk 2
frt 40 krtól, tula remon-
toir órák 6 frt.

Grünberger Armin
Béla
örököséi Budapest, 9.,
IV., Városház-tér 9., I. em. 23
Marisbázár.
Képes árjegyzékét bér-
mentve és ingyen.

36

forintért
ősi öltöny,
1 felöltő,
1 telikabát,
összesen 36 frt.
Egyenkint is kaphatók és
pedig:
1 öltöny 12 frt
1 felöltő 12 frt
1 telikabát 12 frt.

Minden a legújírtabb
gyapjuszövetekből, jótál-
lás mellett a legolcsóbb
áron

Wolf Jakabnál

Bpest, Kossuth Lajos-ut. 22.
Vidéki megrendelések
pontosan és jutányosan
eszköztelnek.

A Sárga *

Dominó.

Irtat:
PREVOST MARCEL.
Fordította:
Dr. Bethlen Oszkár.
Ára: 50 krajcar.
Megrendelhető a
"Budapesti Napló"
kiadóhivatalában

25 szoba

butor október hó 31-éig
bámulatol olcsó árban
eladó és pedig: 5 háló-
szoba barok-stíleben, kü-
lönféle árnab; 4 háló-
szoba ó-német és angol
stíleben; 2 ebédlő ba-
rok-stíleben; 4 ebédlő
ó-német és angol-stíleben;
2 mahagoni szaloben-
rendezés; 1 Vernie ma-
tin szalobenrendezés, zöld
fa és aranynyal; 4 gar-
nitura finom francia se-
lyemszövetből és selyem
plüssel díszítve. Azonki-
vül ur-és fogadószo-
ba-berendezések, szőnyegek,
ágy-és asztalterítők,
függölámpák, valódi olaj-
festmények és függőnyök.
Ugyszintén a lakás azonn-
ali vagy november 1-é-
re kiadó. Bővebbet:
Budapest, Kerepesi-ut
64. szám, I. emelet.

COPYING OFFICE.
Bárminemű írás-
munkákat, leírás-
sokat, sokszorosítá-
sokat és fordítá-
sokat mind e nyel-
ven, egy mint gyorsírói v. fonog-
raf felvételeket olvállal a "YOST"
írógép r. t. Erzsé-
bet-kört 9-11.
New-York palota.

Téli
sanatorium
Uj-
**Tátra-
Füreden**
Davos-Görbers-
dorfi módszer szerint
a higienia minden
kelleikeivel ellátva s
teljes kényelemmel
ujjonnan berendezve
október 1-én a köz-
használatnak átada-
tott.

36

forintért
ősi öltöny,
1 felöltő,
1 telikabát,
összesen 36 frt.
Egyenkint is kaphatók és
pedig:
1 öltöny 12 frt
1 felöltő 12 frt
1 telikabát 12 frt.

Minden a legújírtabb
gyapjuszövetekből, jótál-
lás mellett a legolcsóbb
áron

Wolf Jakabnál

Bpest, Kossuth Lajos-ut. 22.
Vidéki megrendelések
pontosan és jutányosan
eszköztelnek.

**Butorok- és
szőnyegek**
készfűrés- és részlet-
fizetésre legolcsóbb-
ban Glück József
butoraktárában
VII., Erzsébet-kört 36. sz.
Képes árjegyzék 25 krt.

1899. évi gyümölcs iz
(marmelade) való disá-
gértjótállás tisztas és sűrű
Kajszinbarack 68 kr.
Ősi barack --- 68 kr.
Málna --- 75 kr.
Málna-elegy --- 45 kr.
Ribizke --- 75 kr.
Pöldi szeder --- 70 kr.
Ananasz --- 1.90 kr.
Csipke --- 45 kr.
Cserszőnyeg 70 kr.
kilonként ha Prága. Nem-
tesztés bérmentve visszava-
tatik. Legálabb 5 kg. egy
fajtából. 30 kg. rendelésnél
béreente. Taasaj Hermann,
Prag-Karolinthal.

Elsőrendű
hazai biztosítói intézetnél
intelligens, jó megjelenésű
urak magas díjazás mel-
lett állandó alkalmazást
nyerhetnek. Szaképzet-
tségük nem kívánatos. Pá-
lásoké bemutatkozhatnak
naponta d. e. 11-12-ig
Budapest, VI., Nagymező-
utca 19. sz., III. em. 11.

ÉN Z T

SURSEJEGYEKRE
ÉS
ÉRTEKPAPIROKRA
(viszafizethető) tot-
tas szerinti kisebb
reszletekben is) bár-
mily összegre igen
olcsón ad
KÖVÁRY ARMIN
bank-és váltóüzlet
ostályosrajtók-foolár-
sító.
IV. ker. Ferenciek-tere
Gróf Csirák-palota.

Grötznér-féle
Tarolin capsulák.
Specificum:
**hólyagbántal-
maknál,**
húgyesöfolyásnál.
Könnyű kényelmes, biztós gyógy-
mód, minden fészeklezés nélkül.
1 doboz ára 3 korona.

Kapható
minden gyógyszerboltokban
Főraktár Budapest: Városi
gyógyszertár, Városház-
tér. Most jelent meg
A magyar iparos

Törvény- szükséglete

az ipari, kereskedelmi-
váltó, csótörvény, a som-
má-, bagattel és végrehaj-
tási eljárás népszéri alak-
ban, irományintakkal.
Irtat dr. Földes Árpád
budapesti ügyvéd.
Ára 1 frt 50 kr., az őszeg
előleges beküldés mellett
küldi bérmentve

Krausz Henrik
könyveskeres. Budapest,
VIII., József-kört 11. sz.
8401

Feltűnő olcsón

kaphatók Budapest, IV. k.,
Károly-kört 26. sz., LÖWY
PAULA az "arany forrás"
hoz címzett ó-ra-és ész-
kereskedésében:
Nikkel-remonitor órák 1
frt 90. Valódi svájci nic-
kel remonitor órák 2 frt
25. Ezüst remonitor órák
4 frt 50. Tula remonitor
órák dupla fedeli 6 frt 90.
Tallerozott órák 4 frt 75.
Arany női remonitor órák
9 frt 90. 14 karat arany
férfi remonitor órák 17 frt
60. 14 karat arany fülbe-
valók 1.80. 14 karat tö-
mör aranygyűrűk 2 frt 75.
Nyakláncok, csinos szivek,
ingá-és ébresztőórák iz-
léses kivitelben olcsón
számitatnak. Vidéki meg-
bizások pontosan eszkö-
zöztelnek. Minden óráért
3 évi jótállás.

Butorok

háló- és ebédlő-berende-
zések dus nagy raktáron
mindenfélében stilben jutá-
nyos árban kaphatók

Zelikovics S.
asztalosmesternél Buda-
pest, Dohány-utca 39. sz.

Csak nálam
készfűrés darabonként is
Makarrtalakú sikerült fény-
képez. tisztán és olcsónan
kidolgozva darabonként
Irtáival Vidéki megbíz-
soktartalmey kis kép utá-
nállagytiva, művészes ki-
vitelben jutányos árban
eszközöl Waitzner fény-
képezési műterme Buda-
pest, Erzsébet-kört 20.
8408

Pályázat.
Az alulírott igazgatóság
a m. k. államvasutak ré-
szére a jövő 1900. évben,
illetőleg 1902. év végéig
a távirati, telefon és vil-
lamos jelzőanyagokból fel-
merülő tényleges szük-
ségletnek szállítást biz-
tosítanti kívánván, erro
ezzenal nyilvános pályá-
zati hirdét.
A kiírt tárgyat képező
cikkeket elttitást jegy-
zék, mely egyszersmind
ajánlati mintául szolgál,
valamint a szállításkor-
vonzatkozó részletes módo-
zatot, valamennyi hazai
kereskedelmi és iparka-
maránál megtekinthető
és a m. kir. államvasutak
igazg. anyag-és leltárbe-
szerzési (A. V.) szakszál-
lyánál (Bpest, Andrásy-
út 73. sz., II. em. 43. a.)
kaphatók. Szabályszerűen
kiállított, invenkint egy ko-
ronás, m. kir. okmánybé-
lyeggel ellátott ajánlatok
legkésőbb f. 6. október
hó 17-iki déli 12 óráig a
m. k. államvasutak anyag-
és leltárbeszerzési szak-
osztályában átadandók, il-
letve posta útján oda kü-
lendők és a boríték ezen
külcimmel láttandó el:
"Ajánlat 118355/99. sz.
hoz." — Bánatpénzül az
az ajánlató árú értékének
5 százaléka legkésőbb
1899. évi október 16-ig a
m. k. államv. főpénztárho-
nál letendő.

Később benyújtott aján-
latok, valamint olyanok,
melyek nem pontosan és
a részletes módozatot be-
tartása mellett állittanak
ki, végre azok melyek
előtt nem tettezt le a
előírt bánatpénz, nem ve-
tötnétek figyelembe.
Budapest, 1899. szept.
hóban. Az igazgatóság.